

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

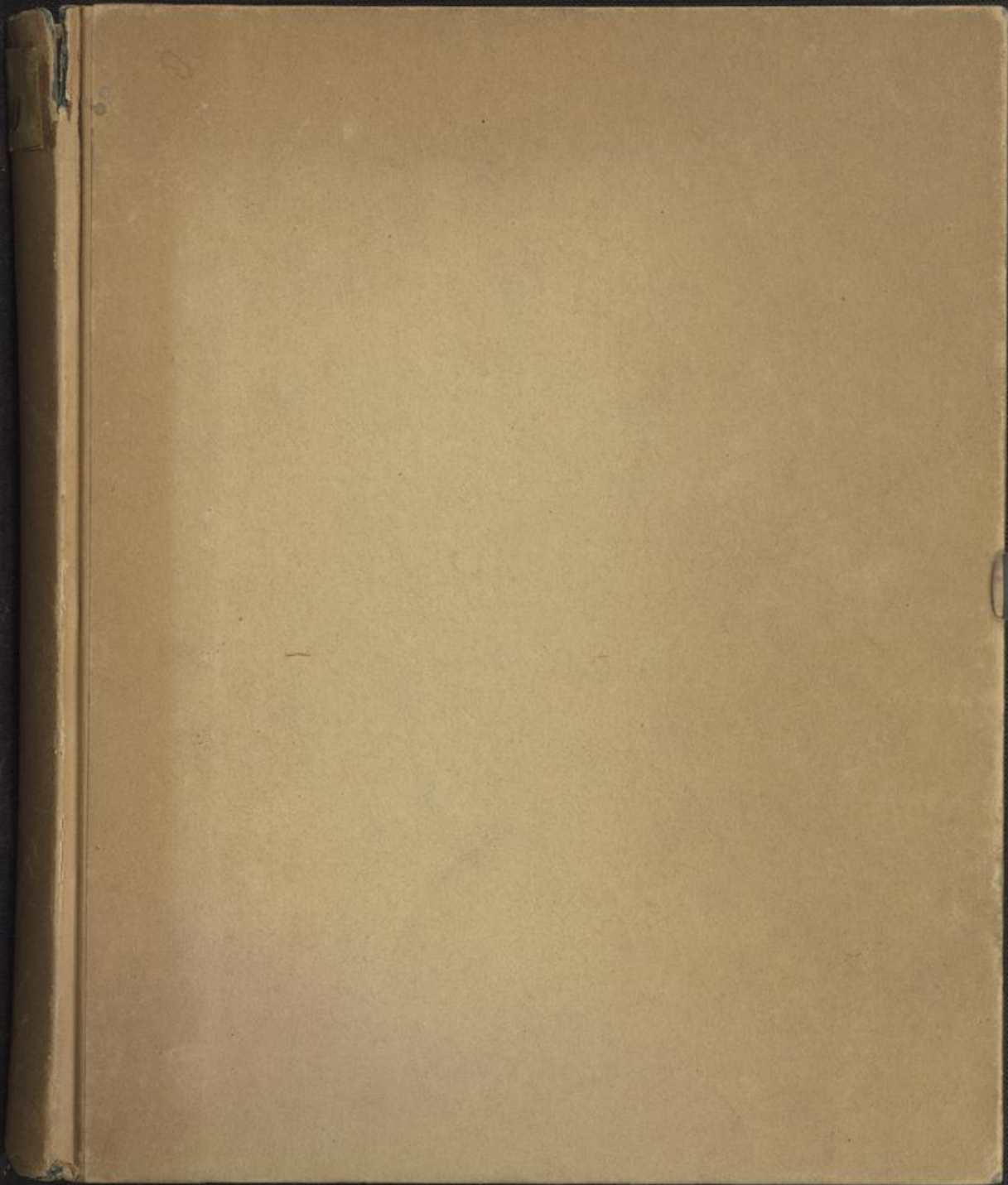
Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Philosophia eclectica (Logica, Metaphysica, Physica) -
Cod. Ettenheim-Münster 240**

Dehm, Benedictus

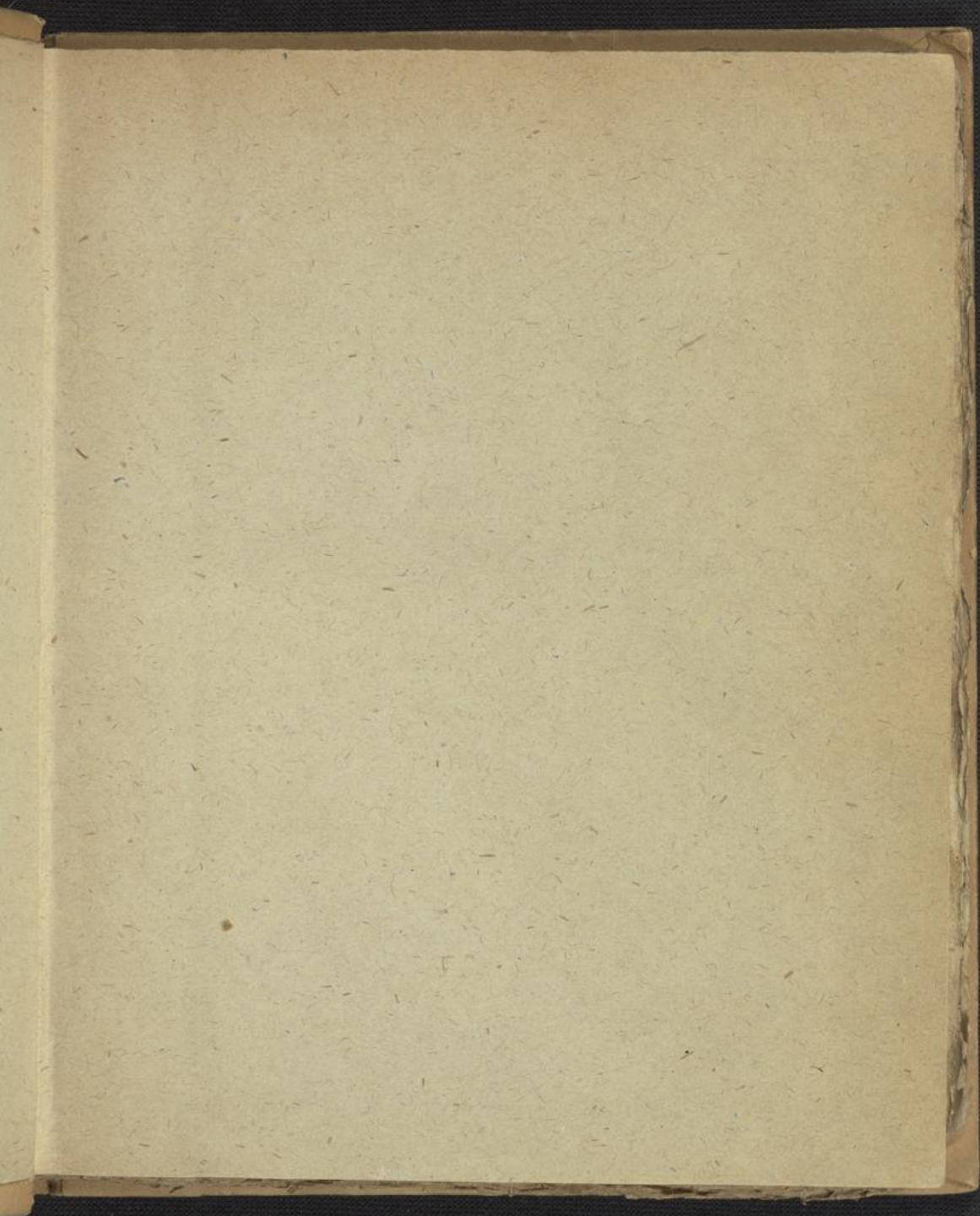
[S.l.], 1751

[urn:nbn:de:bsz:31-127494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-127494)

E. M. 240

E. M. 240

E. M.

240

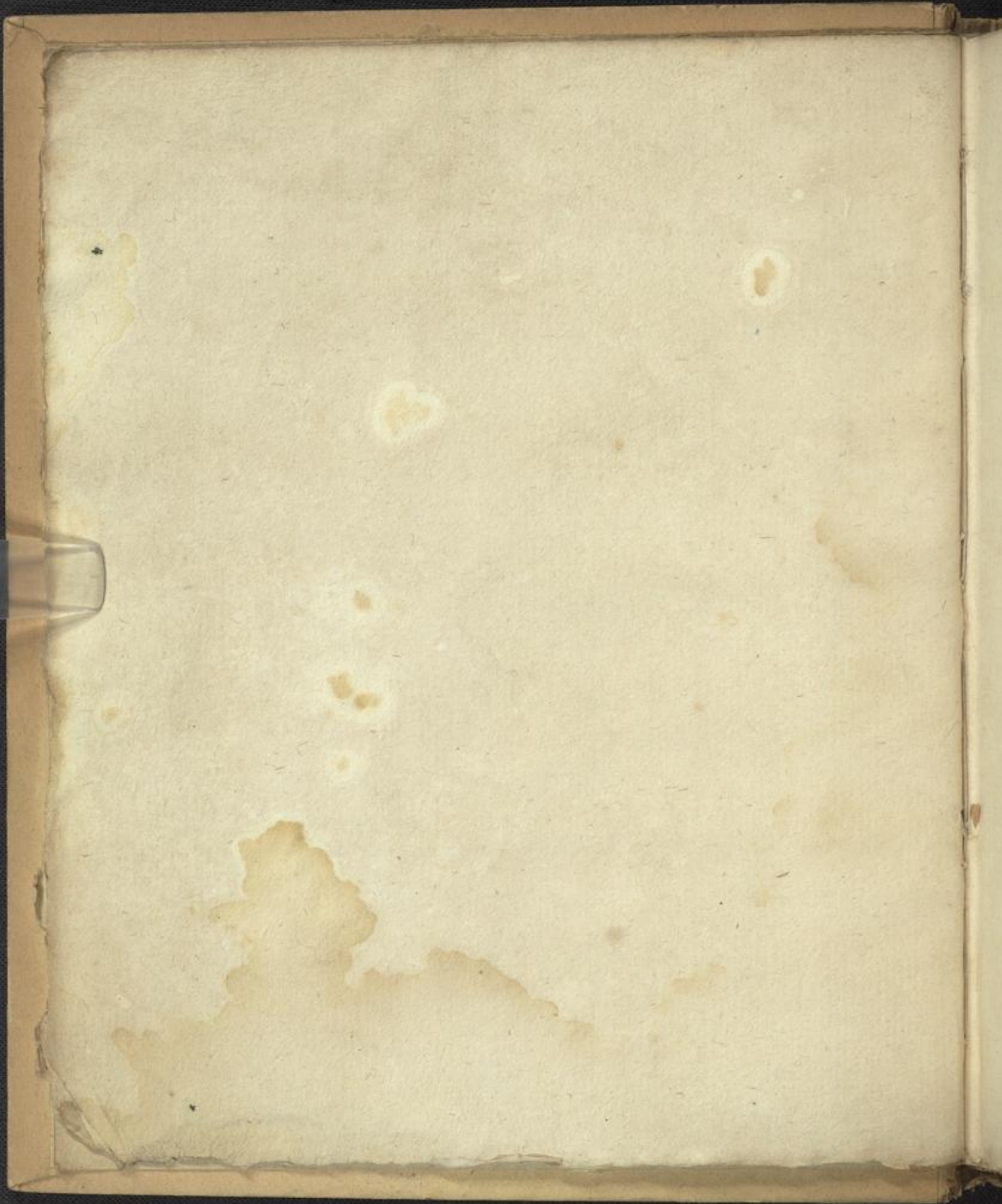

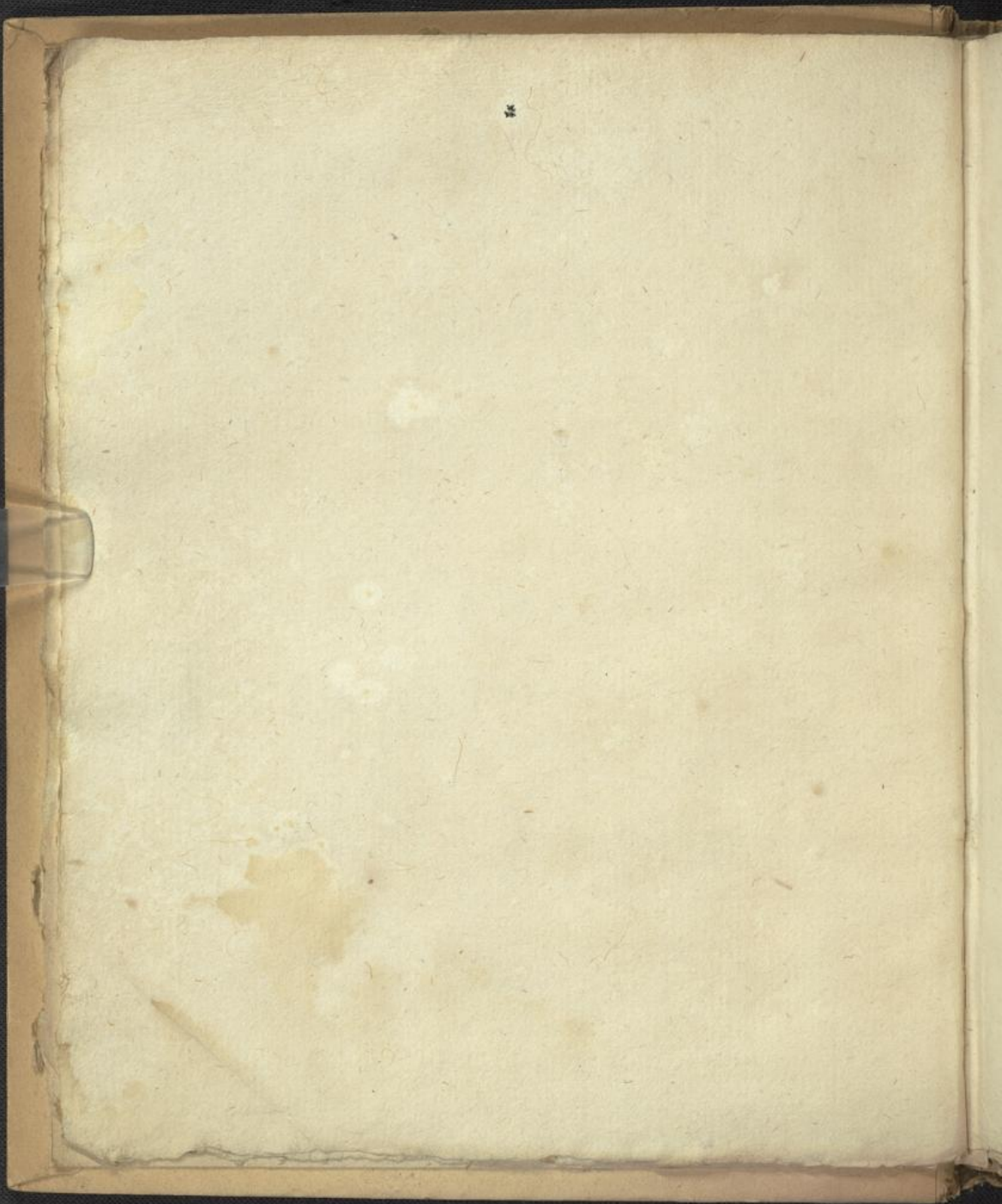
1

III

1

Philosophia Selectica
Comprehendens
Logicam Metaphysicam
et Physicam
dictata

R. P. Benedicto Jehm
Monacho
Cottoniano

VII

[Faint, illegible handwritten text in a cursive script, likely a list or index.]

[Partial view of handwritten text on the adjacent page.]

11
j

Gramm. seu Siscurus paralim inanis de Philosophia in Genere

Philosophia si nominis Etymologia spectetur
sua et serigo Caluam hinc significat, cum enim
græcè sit amor sapientie. Quod ac glinet, quod sapiens
sicut dicitur audit, cogit, sentit, & diuinas, & hinc nas
uapino sit operabilis linea. aliquid hinc est, quod ad rici
facti ab antiquis philosophi fuerint appellati, postquam
vera modestia vanum aliorum fastum ac arroganciam,
qua Sophi id est sapientes vocari volebant, coereuit, ac
legi philosophum hoc est, amicum seu cultorem sapientie
videtur, ac sapientis nomen. Sati deo reservatum pulu
rit.

Nunc vero Philosophiam respicimus ad ea, quæ capiti
cipis evidentibus, certis et malis, aliquid in se habet, ratiōe demonstra
ri possunt, quare utilem curiositatem plerumque spectant
unde in mala respicitur, certa et evidens, ratiōe, quæ hinc
ultrali cognoscitur, ratiōe cognitis. Cum autem data ratiōe
ita clara uelut, quæ ei major lux afferri potest pluribus ratiōe
de philosophia generatim spectata adhuc dicenda superfluit

nulla. Sicut necessaria sic Subiungens ne multitudine
 ac varietas q̄ confusioem pareat, disti. §. quarta
 ad iurabile Deo poterimus exponemus.

§. primus

¶ Datur aliqua cognitio certa et evidens

¶ Aliqui ex antiquis Philosophis quum unquam certam
 rem cognoscere impossibilem, ad huncq̄ omnem ad veri-
 datem mortali ineluctabilem esse, & saltem hactenus vel
 certo sine arbitrando, quae ad sensum omnem cohiberi
 neque certo affirmari dicit voluerunt. Et tamen quum
 i. quos multo plura ignorare, q̄ certo cognoscere, videt
 res se negari videret, quae atque nobis, ad se certa cognoscere
 ac evidenter, sine aliqua, nisi nosmet ipsos negare conari
 velimus, igitur

¶ Datur aliqua cognitio certa
 et evidens

¶ Prob. Mens certo sibi ipsa est inhaerens, q̄ in ipsa
 accidunt, & variarum cogitationum & resolutionum
 suarum, put. nec haec ignorat, modo ad se ipsum attendat
 certo pariter cognoscimus, q̄ in mundo naturali se, atq̄
 sunt, se evidenter nobis innotescit, dicitur alia, negat
 lia, item nos existere, dum q̄ cogitamus, aut legimus,
 fieri quippe negit, ut q̄ cogitat, aut legit, u. capat,

cogitatione alio d'prehendi. hinc in plura obita, quae nobis
 & vela versantur non percipimus, longum et ceteris res, compa-
 na in audiam, dum mens Leo in gravi negotio inhaere
 occupata, recte igitur dicit S. Augustinus x. 14. in civitat.
 Dei. C. 19. dolores quod dicitur carnis animus est in carne et
 in carne, nam motus quodlibet corporis in sensus organo
 impressus, cerebro ubi ac ad eam suam principalem est con-
 tactu per filamenta quodam nervis longi subtile include, quae
 a cerebro in istum sumunt, ac ab eo ad caetera corporis mem-
 bra extenduntur, ut ut motus necque possunt in membris
 & organis nisi dum motus in cerebro fuit, quod deinde ipsa
 ac, juxta legem corpus in se et in eam lanciam percipit,
 quae ligata est, quod minus hinc nervorum filamenta motum hinc
 cerebro continent, ut fit in paralyti ab eo in dolores sensu
 quod ferum patitur et ignem,

Unde facile intelligimus fieri posse, ut ad a corpore separata
 igne inferni torgeat; hinc in dicitur quando corpori quodam erat
 ad motu igne ipsa cruciabat in corpus de his quodam nihil aliud erat
 quod quodam animi tristitia, quod affligebat, ab ea, quod in corpore
 hinc a deo colligata erat agere, ut expliat S. August.
 de gen. ad litter. C. 19. ad

Quaeres primo. An Solum sensum ministerium menti
 sit necessarium ad cognoscendam rerum?
 R. affirmative, nam sensum quod in plurimarum rerum cognoscere
 Solum perueniam; hinc Solum corpora deprehendimus ab organo

Sed
 Quodnam sit primum certa
 cognitionis principium.

Ut demonstrare in ipse cognitionem velam & sufficit adducere
 aliquas generalitates aut primos veros. Sed maxime requiritur, scilicet
 principium quoddam certitudinis, quod iudicia nostra non ambigunt,
 verumque a falso separantur; illud autem videtur esse evidentia, id est
 claritas, ad idem idearum; id est quod ipse verum est, quod clare ac
 ipse cognoscimus, sed quod in clara ac ipsa rei alicujus, id est quod
 veri deprehenditur. Porro ideam claram nominamus eam, quae
 seipset ac sola mentis attentione inolefit; istam vero ideam
 quae quidem ita se junctum ab aliis rebus exhibet, ut minime
 in se confundi possit, sicut hoc dico. Jam

Primum certae cognitionis principium
 Videtur esse illud: quidquid in idea clara et
 distincta rei alicujus comprehenditur, id de
 ea re certissime potest
 affirmari.

Prob. Illud est inane certe cognitio principium quod certum
 est ac negare negit, quod per alium non probatur, et si quod certum
 quod demonstrari non potest, nisi per principium a nobis non adducitur
 huiusmodi, nam
 si non est certum, quia non certitudo ac evidentia

idea clara ac dñj continet deinde ab hac principis
 bis certitudo ubiq; derivata ac repetita, nam ideo
 certum Geometris cum circumum ee rotundum qd
 in idea clara circumi rotunditas intelligit. ideo in
 distinctius evidens e, bis vna ee qd in idea
 clara binari bis sumpti continet gubernarius
 deniq; si res alga, qd clare ac dñe verum ee appropria
 dms falsa ee paret, ac tum ppropus de hiecha arguio
 foret nihil vno Inq; verum affirmare liceret. nec
 ipsiusmetdei certitudinem, ipsamq; cum ea ratio, qd
 deum autorem dno fallat ee, qd qd abstracta hnt
 nemo n' ddet, qd nrum principium ee, et qd qd abla
 Lana mentis in dubio revolere neqit

h' Nostrum principium n' probate p aliud, qd ut
 assignari post eo prius

Et id per illud cetera ppropus oia pnt demonstrari.
 idet qd verum e, impossibile ee, ut idm simul ee
 ee, qd in idea clara ee, rei actu ee, qd
 in idea clara ee, qd in idea clara ee, qd in idea clara ee
 in idea clara ee, qd in idea clara ee, qd in idea clara ee

Observandum En e qd dum dicit id verum ee, qd in notis
 clare ac dñe cognoscit ac proinde n' nisi in re,
 apertum ee probandum, qd cum evidentiis certum ee

in rebus fidei sic intelligendum, illas enim eviden-
tia in comitate, nec elata earum eadem sunt in
utralibz nobz occurrunt. nam inquis e inbz fidei
miseria et res utrales discernit. qd in hz eviden-
tia luceat, in illis autem in pffirmitati B au-
toritati duntaxat landu lict

Queres quomodo Lire primus qd Beams idea
videtur.

In primo sensu id nobz e notu; opinam
hujusmodi idea sic hucit qd le. ut ag hois utralibz
idrum licet affricanti. neqz olpat, qd nlli
deceptos aliquando fuisse dicant in is. qd verax in
aditabant et qd clare pcepisse confidelant, id
enim ipfis accidit, qd claritate sua qquicis in a
mente. B a sensibz externis, o phantasia v ab affe-
ctibz animi aut a propensibz voluntatibz, aut ab alia
opie prius recepta desumpserint, nam fieri aliqz
ut, qd re prius mature diligenti ac sine prejudicio
explorata, clare ad se qquifius in dubiu inqz reso-
chi primus. Quomodo autem sacris ad statum
coquicem pvide poid ofandens in logia, ubi de jura
et de mentis operano agens

§ 111111

Quale debeat esse Objectum cognitionis

¶ Certum
¶ Certum vulgò cognitioes objecti cognitionis certa videntur.

¶ Quia e. ut sit certum; objectum enim cognitiois certa
e id quod certo cognoscitur. quibus cognitio certa debet esse aliud quod
certa. id e. quod deo e. ut aliud ee non possit. Sic certa e
q. circuli rotunditas, quia circulus ita rotundus e ut non
possit in ee rotundus. Sic si certa e. mea existitiam ex
possibile, quod cogitum q. impossibile e. me cogitare e. in
capite

¶ Quod cognitio e. ut sit necessarium; q. p. ea q. d. in
cognitio certa e. obli. quod aliud ee non possit ab eo. quod
deus aut cognoscitur ee proindeq. necessarii. Ex pari
ratio debet ee inmutabile. id e. ut ee ipse semper ee
cognoscatur ab eo: ac eternum. Ita ut ab eterno deo
deus ipse cognoscitur. hic tu propè utendum nos e
velle obli. q. d. cognitiois certa debet ee necessarium eternum ee
quibus secundum casubian spectat. B. Im quibus secundum
essentiam limitat

¶ Saltem Obli. seu res duob. modis considerari possit nempe
secundum existitiam cum mutabile quibus casit in rem
utra. et hanc considerat utra res præter deum e. necessaria
q. res ois præter deum ponat absolute in capite

20
v. secundam essentiam seu figuram. cum quibus
in quibus et principis certis essentialibus quibus in
his in per se, licet ois res le necessaria quia,
ois ex certis essentialibus principis essent. licet per
eo necessario vni a, licet angulum huius tunc quia
line huius quia negat, licet necessario vni in me esse
licet cogito quia actualis cogitatio quia in post tunc esse
vni essentia

Dices Datis in quibus certa de re contingenti, e. est
quibus certa in se per necessario.

Id est autem Datis quibus certa de re contingenti, id est de
essentia, seu figuris et principis in autem de re
quibus, quod licet contingenti. con autem de hac autem quia
durant in se quia contingenti necessario illud quia in
ex principis notabilibus quia necessario contingenti e.

Nota quod dicitur e. ut obiectum licet unum esse, in quod quibus
certa de uno singulari in in post, de eo dicitur licet
quod in per se unum dicitur singulari. licet ois con
licet. licet certa datis quibus de uno, quod quia modo ac
corpore, quia deinde cadunt ad ois alios huius.
Hic autem quod dicitur licet in illud, in quibus essentia dei
hanc enim certo quibus huius licet singulari, cum ea
e. licet name necessario

Utrum existat philosophia

Ca. us qd hucusq[ue] ratiōis sufficienter demonstrat[ur] esse
philosofia, ea ratiōe definit, quia verba et iudicia verū
q[ue] ubi hinc luminē cognoscere possunt, atq[ue] danti plura
res ratiōes s[unt] ex s[er]mo[n]e et ratiōe p[ro]p[ri]a

Corro eius origo plane delepsi e[st], dicitur à deo
optimo maximo q[ui] boni auctore ac diligente, iuxta illud
Sap[ientia]e De datu[m] optime et ac datum p[ro]fectum de sur
sum e[st] defendens à p[ro]p[ri]o lumine

Utrum Deus adamo infuderit philosophiam

Videh[ur] oio dicendum jura h[ab]ere à deo sem ubi hinc hinc
proindeq[ue] philosophiam infusam e[st] nam jura deus adamo
q[ui] dedit s[ibi] v[er]ba corporis ac ai. dedit ubi hinc; p[ro]p[ri]a n[on]a
mentis hinc deinde ubi hinc dos ac ornamenta e[st] philo
sophia. et d. et p[ro]p[ri]a: nihil imperfectum à deo immediate p[ro]p[ri]a
e[st] deus adamo cum s[ibi] corporis ac v[er]bi j[ur]a v[er]ba
dedit, q[ui]d magis adhuc p[ro]p[ri]a et v[er]bi j[ur]a v[er]ba
creavit illis s[er]mo[n]e p[ro]p[ri]a. Sicut spiritus lente
implevit eos illis et malis et bona adam imposuit
atq[ue] nomina gen[er]i: et atq[ue] nomina d[omi]ni, d[omi]ni, d[omi]ni
q[ui] quare j[ur]a Adam s[er]mo[n]e ubi hinc o[mn]ium entium, et
p[ro]p[ri]a ratiōe h[ab]uit o[mn]ium aliorum hinc à inventio aut
assessio, cum fuerit ab initio hinc hinc nec talis
h[ab]uit tempus eam accipiendi e[st] p[ro] infusam

bus praecellentes, n̄ defuerint disciplinarum hanc uelto
res, ac propagatores.

Porro primi grecorum phil. in duas sectas diuisum
sunt, scilicet in academicam et dogmaticam. Secta
Academica nomen suum desumpsit ab academia, haec
a loco nemoroso n̄ multum ab athenis distante, quae
heros uallis, academus nomine philiorum exercitiis
consecratur. huius secta phili seu liosam,
ac certam opinionem de medio tollebat, dicebantq; n̄ nisi
vero similes ueritatem in se habere. et si quid
inter eos, qd ad illum oem, ad ueritatem modis in seclusis
se uolebant, uocabant, acadasophici seu profites
se nihil qd reprehendere pot. qd uero ueritatem ignota
qd eē arbitrabant, de ea illi inuenienda, n̄ desperandum
de se studium in ea inuestiganda collocandum eē dicebant
Sceptici seu inq;isitores, in pythagorici a pyrrone
academico, o platonici, a platone nuncupati.

Secta dogmatica eos comprehendit phili, q; multa qd
de ignorare solebant, ita in se ueritatem aperire, ea
se in plurib; glanterent. Sed uideri, in septem sectas
scilicet peripateticorum, stoicorum, et epicuriorum

Peripatetici seu ambulantes dicti, qd in ambulando
disputarent, praecceptore gloriante Aristotele, Stagyra
oppido macedonice oriendo fo
Stoicorum Lux fuit Seno Stoicus, q; athenis in sca

In porticum philozophare solerat,
 ppi curci sta vocati lo ab spicuro huius Luba pa
 trano, qd in hortis suis agebant goentis, spicuri
 w philiam seculo ita pte itupravit ac nullis in rois
 fut pau erat emendavit Gasendus presbiter et pte
 positus Cula divisionis h. gallo provincia, et regius
 in academia parisiensi Chaltheos Professor.

Principatibus diti illustrioribus Luba, qd adhuc
 hodie dicitur, pma s. Thomae, qd dicitur quarta
 d. Thomae aquinatis professione Dominicana
 cum Doctores angelicum philosophum. 2da s. Tho
 mae, qd dicitur hinc Thomae dicitur natus
 Libernum, ea familia dicitur et oppido dicitur in diti
 lo etiam dicitur Doctores Liblitem, cognominatum e
 3da s. Recensiorum, qd partim dicitur s. Thomae
 partim diti amplectuntur partim aliquos ppias
 diti elegerunt, h. dicitur, pro coruptas hinc aristo
 telum.

Principatus plura clasps seculo bellum indicere quidam
 anteprius dicitur, in diti qd celebriores sunt Gasen
 diti a diti Gasento, qd supra et Cartlesiani
 a Senato dicitur nobis Gallo nuncupatis
 diti h. lo illustrioribus plorum Luba, qd peccato jmi
 hinc, pliam longo studio ac improbo labore resupe
 rare tendebant,

§ 8^{mus}

Ad qualem mentis habitum reducatur philosophia

Cum philosophia deus habeat notitia aut cognitio reru ubi modo
 proficiliu, facile uniuersis inspicere eam ad facultate
 generalem seu intellectum pertinet. proinde rerum habitus
 intellectus est, qd e virtus. Responsum intellectum ad obiecta huiusmodi
 attingendū est, qd refert qd philosophia si nominis id e sonet
 ac amor sapientia, paret autem u ad facultate cognosciti
 nam de necessitate generalem, id e qd p. Plurimo de partibus
 philosophia u. Catechismo qd huiusmodi, amor sapientia
 intelligendū e, sic qd p. dicit inclinacionem u. u. u. u. u.
 facultatis ad letitiam et concitum u. inclinacionem habitus
 ad veritates philosophicas. Ad iam qd dicit ad gloriā mentis
 habitus requirit philosophia pro qd

Vult qd vult qd a plis uenerunt habitus mentis
 scilicet in Intelligentia Sapientia Sapientia prudencia, et

ars
 Intelligentia e cognitio innotu principioru seu actionu
 qui cognitio ut qd totu e maius sua parte

Sapientia e notitia rerum altissimu, id e ut vulgo interpretat
 dicitur tum rerum uniuersitu, tum reru altissimu. prudencia e virtus
 notu

Cum dicitur cognitio vera certo et evidens rei natura
 p. causas proprias qd causas

dicitur jure quicquid via non dicitur ab errore. qd e quicquid
 falsa. dicitur vero certa. dicitur firmata et stabili. ut dicitur
 ab opinione, qd in utraque parte scilicet dicitur
 vero videtur. Sed manifeste e qd dicitur, ut dicitur a se
 qua via et certa e dicitur. Sed dicitur qd dicitur dicitur
 in evidentia, qd dicitur nempe est eorum illa e evidentia
 eia principium. hanc autem evidentiam qd dicitur eia
 pertinet certis et dicitur. prior, ut aliquid disciplina
 dicitur. Licet in se requirit, modo principia dicitur
 et infallibilitatis; in se quippe evidentia principiorum ad
 dicitur certa neque e, ut eorum dicitur certa. qd in
 res naturales evidentia liberi negit ea. Sed non dicitur
 in aliquid disciplina aliunde qd dicitur dicitur, ut e
 eia dicitur ut dicitur, hinc jure Theologia vocatur
 dicitur, qd dicitur eius principia evidentia e dicitur, certum
 in se, ut pole a Deo revoluta. dicitur qd dicitur rei neque
 ois quippe quicquid certa e de oblo neque e dicitur dicitur qd
 per certas causas seu causas, Licet quippe dicitur dicitur
 e quicquid dicitur, qd in se res ipsas. Sed eia eia
 dicitur qd dicitur qd dicitur illa res se dicitur quicquid dicitur
 in se dicitur, dicitur eia eia in dicitur clara dicitur dicitur
 in dicitur.

Evidentia e quicquid generalis eorum eia ad mores et
vitam p. dicitur

Quare à gli obto libus de disciplina specificanti,
 Quia fert adagium Ratio specificante ab obliis seu
 Speciem suam ab eis sumit, id autem præcipue videtur
 de de obto plura moralia, quippe loti unum diffolam
 ab una spiritus uniusque ppitè, cum in dpla idem ofte
 naturali hanc præsent, ut patet in phisic et medicina ubiq,
 enim pro obto meli tot corpus. Hæc hat dua dpa
 di. plura, et idem ex eo illam qd dicitur esse altitantes,
 phisica enim in ito sub gal, utrale et medicina gata,
 tanabile è.

§ 10
 de
 Virtutibus Philosophice

Entia qe gnosimus et Deus, ac huius, ac corpora seu res
 marales. etenim si ad nos met ipsos attendim, nos lumus
 q sui rerum extra nos præsentur, qd est ord in sui ipsius qd pms è
 id autem qd in nob, sui ipsius qd pms è pms no ca termer
 qd extra nos inluam, corpora vocantur, et gnosimus
 p alius corpora et huius res, in u entia è de, autto
 rem eorum admittim, qm Deu appellam. Sic è de
 entia em, qe gnosimus. Sicut Deu ad huius ac corpo
 ra, licet enim qm genus entium, nempe angelos aperte
 tradat Scriptura, eorum in exphio huius rase demoftrare
 negit, proindeq à phio gnosim

Quare igitur è enasunte phica partes, qm, d. deo

altera de aâ huâa . qâ de corporibz agit
 Aâ autem pars pblia . qâ de Deo agit dicitur Psychologia
Naturalis . Sec Luce de Deo ubi hinc lumine hæpâta
 nō qâ de aâ tractat psychologia seu Luce aâ
 qâ amba Luce continet pneumatologia seu Spiri
tui Luce nōe invenientibz . ea deniqz philia pars qâ
 de corporibz agit physis seu corporum Luce Salubato
Li de generalibz corporum affectionibz tractat physis
generatis appellatur . ea amba de corporibz in particulari agit
physis particularis numupatur .

Porro sunt in illa omz entz in rationis . qâ cum de aâ .
 cum de rebz corporeis prædicantur pluri illa philia pars
 qâ de ente in general et generalibz entz affectionibz
 tractat ontologia seu Luce entz dicuntur nec in philia
tra . qâ cum pneumatia cum metaphysica nōe
appellatur .

Deniqz aâ huâa dupplicem hâet facultatē ygnositi
 tivâ nempe et appetitivam . ea philia pars . qâ usum
 facultatis ygnositivâ in ygnoscendo veritate ac vitando
 errore tradit Luce dicitur . nec a aâ recte ygnoscendi
ac rationandi . ea nō . qâ usum facultatis appetitivâ
 in eligendo bono et fugiendo malo inculcat ethica
appellatur .

U. Igitur publica partes recensentur, Loca Metaphysicis

Loca et Ethica

§ II

Ordine partium philosophica

Recensuimus hactenus publica partes, quarum ordo is est, ut
ut procedant ea quibus alia principia mutantur, nam
publica licet est, adeoque ea principia certis et inobis, et legiti-
mam eorum in se habent. Igitur partes
publica principia praebent alio procedunt. Igitur
si publica unum finem operam naturae quae vellet, loca omnia
Loco jure tractanda. Loca enim tradit et leges, quibus
sanctas quoque dirigunt, in veritate cognoscere,
quare unum publicum ita fudere dicimus, ut ordinem certis
quidem in se habeat, uti quod ad ipsius iudicium autem appellat
in ignoscere deo, quae nos in veritate cognoscendo versari
oporteat, quatenus loca in se habent, utique

Loco tractari debet metaphysicis nam veritas
premissa debet philosophia ab ipso deo, quae quidem quae princi-
pia et metaphysica sunt, ab ipso notiones generales corporum
natura ubi supponit; Ethica autem quae partes partem
Loca principia haurit, et ea ontologia et psychologia,
ex quibus et praxin et theoriam in se demonstrat.

Loco tractari postea philosophia v. Ethica, quae nec illa
ex ipsa, nec vicissim de se ipsis, ex metaphysica sua praxin
mutuat, quoniam adeo est, Loca philosophia hinc publica practica seu
Ethica prioris loco tractetur.

Quod nos attinet sumo loco vocamur 2do Metaphysicam
 Sic philosophiam cum appendice de Penultis quoniam
 tria Philosophia ac Geographia tradimus amica
 Ethica de ea melius in Ethologia morali dicturi.

Libertate de philosophandi

Sum philosophantis aut nobis permixtum est palam
 elogi quod nobis videatur verum, quod ipsum, aut si licet in
 verum defendere, nisi quod alii ita videntur, ut nemo in adversis
 nos in priori casu illi libertate philandi in posterore nobis
 nobis est relicta, Libertas itaque philandi est permixtio
 publice proponendi sententiam de rebus philandis sententiam!
 Periphrasim autem philandi est coactus defendendi aliorum de
 rebus philandis sententiam in qua oram, ut ut nobis, quod
 videatur.

Optus igitur oem dicit Libertatem in suis sententiis necesse
 est, quod philandis in eligendis sententiis solius veritatis ratio
 habere debet, nisi quippe propositioni certis assentitur, nisi
 quod ut propriis sufficienter probatis deducere valet, nisi
 si utilis propriis, nisi clara demonstratis, neque sermo nisi
 accurata sine captivitate d. hinc philandis, ut aliorum
 rare iudicio, alii in eligenda sententia in ad aliorum au-
 veritatem, sed solum ad eorum rationem attendere debet.

Deinde sine libertate philandi nullus est licet progressus,
 ut sicut sententiarum de parte historia, et quod ignovet
 quam partem incrementis caperet philandis, non ab arripit,
 sententias ne latu quod in unquam recedere crederet

atque cogere unusquisque sententiam vulgo receptam
etiam ubi defendere, prolixa, quod alii sanctorum scripti-
onum pro via ducunt, licet ulla ratio fundatam.

Quae cum ita sint praesidium philia et Celesticam in
Tribere voluimus. Non enim ullius et magistri verba
jurare nos animus e, sed ea utas meliorum atque vi-
similiora velut flores excerpere et alga seraphimppia
eius puchum dicit, hinc prohor verbis: Gregorii
Vifent me sicut ullius auctoritatem sperno. Ita nec
inopri: raris oculis a quibus motas attendere, gare in raro
v. nung in demerit philia allegans auctoritas licet laud
infregula eorum verbis agant. Sed

Nulla libertas phlandi afficit religio, in qe plura
Le, qe ubi rati rari ybraria est videtur, e d

Quia aut: qe enim meliora philia philia qha
fuerit neqit neq veritati revelata; qia illis admittit
mag vltim, nisi sufficienti demonstratur, et licet
glingit, ipsum clares facile erroris prinitu mon-
strata yphitiois erronee cum ipius popis repugnancia
a libertas phlandi nihil creat religio prouti. fieri
qdm pact. ut defendat phlas, qe dironis interpretatio
Scripturae n' latz clara glaria lo. d' illis interpretatio n'
velitas revelata, hinc in caly, qe phlum glingit incidere
in yphitioem, interpretatio Scripturae obscura ybraria
modo ad Examen revolari dicit phlo's phlia, verum ne
interpretatio Scriptura obscura sic negabatur olim a patribus

quibusdam rotunditas terra propter quendam scripturam loca
 quae, ita inter prelabantur, ut cum eis rotunditate terra
 consistere in pace autumarent. phis vero demonstrabat
 tellurem esse rotundam, in eum belat & pro scriptura ob
 scura erat, ut phis suam examinare demonstrationem et
 theologo suam scripturam interpretationem exhibere
 quod ipsorum erat partium tandem rotunditate telluris
 ita evidenter demonstrarunt, ut theologo falsa eorum
 scripturae interpretatio agitata in geham redierint
 cum phis.

Methodus Disputandi

Acceptus in locis legitimum et solemnem et verumque
 sedis disputandi more, quod doctrina quaedam gloriosa & dubia
 variis rationibus et argumentis habilitis utique rationibus & hanc
 in pugna, quod disputatio vocatur, itaque in se disputatio
 necessaria est. Doctrina quaedam gloriosam in qua interia dispu-
 tatio habet, quae Graece thesibus Catholicae sapientiae, unus de
 divinis illam defendit quod ad opposita respondet argumenta
 dicitur quod defendens hoc respondens, sed alius doctrinam
 ipsam per argumenta gloria appropinquat et vocat
 et oppugnans & argumentans, ut dicitur in argumen-
 tans quod defendens dicitur modo et apte in accensam liter-
 arum defendant aeglas quaedam observare est

Regulae Oppositioni servandae

Prima oppositio veram de qua disputandum est exprimit
 ab eo spectant, iam quae ignorat iniquitate pruden-
 ti in parte. assumere debet aliam determinatam nomine. Item
 ea quae ut aliquid disere possint careat quae ne multos aut
 fore aut testes pertrahat unum aut alterum. Quam
 gloria singulas proponenda. est enim imperitia legum aspi-
 nempe oppositio de.

Quo contra thesin selectam idoneum opponat argumentum
 ad ut moralia moralibus, physica physica, probata singularium
 oppositioum paratas ab eo. Quaeque sunt, claras ac
 debita forma. Syllogica ordinatas, nam sophismata verum
 ingenium in delent.

Qua in illo disputatio praeferat mente. Quam uno
 altero aperit ut defendens facit
 in praesentibus in argumenta inania. quae in tempore
 periculis in recidendo ad alia verbis referunt.

Evitet ambages vagantes et elapsus verborum fraudes
 abtineat in quibus fugiat elabrosos confusos.

Respondentis responsionem patienter audiat donec ille finem
 sermoni imponeret. nihil probet autque negati fuerit
 respoce praesumpta directe oppositioem negatam probet
 nec unquam alio loco ipsius gelusio in ipsoe negata

Denique argumentum suum finire esse autem
 non tunc defendentibus quales recipiat pro argu-
 mentorum solutione

Regulae defendenti servanda

1. Defendens his fideliter repetat argumenta opposita
 ad ipsos eisdem verbis quantum fieri poterit quibus si obveniat
2. directe ac despecto ad qualitates propositionum bene si dixerint
 saltem respondeat an modo et via in se ipsa quando et
 ambiguo sit aut explicita hanc habeat ita ut in uno
 sit vera in altera falsa respondendo
3. Vides in quibusdam species inutiliter quae fuerint in uno vocabulo
 suo operetur. Et recordis in disputationis initio species
 vitanda et neque illas quod datur argumentans.
4. Si ratio addatur in alio non predicatum seculo generat et
 ita ratio in se sufficiens dicitur respondere quando casus
 alius, si vero aliquid alii addatur tunc ipsa generat tunc
 negatur seculo alii.
5. Si promissa plures partes continent, quarum una
 est vera altera falsa tunc respondere per partes credendo
 unam alteram negando
6. Si animadvertat seipsum in se in debita forma
 quibus promissis ac eorum quod de ulla alio casu fuerit

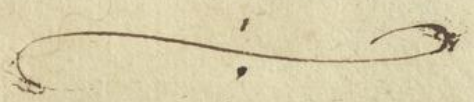

et interpret Argum. nihil attendit, ubi ei ob id dicitur, et
ultimum Argum. regis q. formam arguat nihil.

6. Si opponens falsas argumenti in probante urgeat
Im. clerrari q. ois vis argumenti. Licitu fallacia, nu
p. lmet relapsu argum. q. ante. Licitu argum. p. p. t. t.
o. q. videtur ad idem q. traditoria. t. t. q. i. p. t. t. t.

7. Si q. capti candum. Et aut r. d. r. p. o. n. s. i. o. n. i. s. r. e. d. d. e. n. d. e.
p. r. o. c. i. p. u. a. d. f. i. n. e. c. l. a. m. e. i. d. f. i. a. t. p. a. r. e. a. t. q. n. e. p. r. i. n. c. i. p. i. u. m.
p. e. t. a. t. e. t. e. u. m. p. r. o. p. o. s. i. t. a. t. e. d. i. s. p. a. r. i. t. a. t. e. i. n. t. e. r. i. m. a. l. i. f. f. i. c. i. t.
r. e. s. e. n. i. m. p. a. r. i. t. a. t. e. i. n. d. i. s. p. o. n. s. i. t. a. t. e.

Quae haec de phisica in genere dignos, cum potant in
f. i. n. e. p. r. e. m. i. s. s. i. m. u. t. i. n. s. p. i. t. u. l. i. n. i. r. a. s. i. d. e. i. n. t. e. l. l. i. g. a. t. u. s.
i. n. n. e. n. i. l. n. o. b. i. s. l. u. p. e. i. s. t. e. n. i. s. i. t. a. d. l. i. n. g. u. l. a. s. p. h. i. s. i. c. a. p. a. r. t. e. s.
L. u. o. a. r. d. i. n. e. v. e. r. i. t. a. t. e. s. e. t. i. n. t. o. a. q. u. e. c. e. l. e. r. a. t. i. o. n. e. o. l. l. i. c. i. t.
o. r. g. a. n. u. m. C. o. r. d. i. u. m. C. a. p. p. i. a. m.

29

Philosophia
Rationalis
Seu
Logica

30

[Faint, illegible handwritten text, possibly bleed-through from the reverse side of the page]

Philosophiæ Rationalis seu Logicæ Proœmium *

Ver vox græca secundum etimologiam nominis Latine
rationalis dicitur. quia mentes dirigunt in ratiocinando. di
citur quoque dialectica, id est disputationis, in quod loca multa
quælibet incerta, quæ disputationi miram præbent plac
erunt non aliis disciplinis solum libere & geniam dispu
tandi modum et reglas aliis licet limitat. Sicut
semper fuit apud antiquos, ut istam doctrinam effulenti
nulli displicerint & sicut varia illi indidere non, ac
modo dearum organum, aut instrumentum, modo
mentis oculum appellaverit.

Previdetur autem quæritur per se disciplina seu licet dicitur
facultatis cognoscitive ad veritatem cognoscendam. seu
vixit verbo licet & ars recte cogitandi. id est finis
loci veritas, seu directio operam mentis ad veritatem.

Porro tres sunt modi cogitandi, seu operationes facultatis
cognoscitive, id est intellectus, quæ diriguntur à locis. v. enim
rem ipsam modo mentis intuitu percipimus, nil de

Species iudicii specialis includit difficultates, necesse
estque specialiter operas suscipiunt, atque in Logica
sive Spectate, et ne pariter et aliorum mentis operare
eis negligere videantur, pauca operum in de. uis. de
notanda sunt.

Porro advertendum est, Locum à nobis in Spiritibus orbem
cogitandi dici, non cogitas uoluntate à nobis inchoata
et cum additis recte cogitandi, cum enim quod bene
aut male fieri possit recte quodam regimur, quibus uoluntate
actibus plura diriguntur.

De Regula cognoscendi, scilicet et actu, quodammodo
est huiusmodi, et plura de his locis, ubi dicitur et adhibetur
illa est ubi dicitur dispositio mentis ad regendi operas eius
in cognoscendo quodammodo regis, licet esset facta, aut dicitur
in intelligat et teneat, huiusmodi autem dicitur dicitur
apprehendi quodammodo, ea quippe mentem arde dicitur variis regibus
ne praeceptis dicitur quibus diriguntur, ut in huius operas
unde procedat dicitur quodammodo eminentiam, Loca quodammodo
ea Loca publica pars dicitur, atque recte ad rem dicitur
quodammodo dicitur Loca ubi dicitur in applicas
dicitur aberrat, cum in nisi dicitur dicitur dicitur
notitiam dicitur quodammodo operas mentis, in quibus dicitur
diriguntur dicitur dicitur dicitur dicitur, ea dicitur dicitur
dicitur, hinc dicitur cum Loca ubi dicitur dicitur dicitur

artificiale, utpote que itta Eng. ars ubi non est
 naturalis, mentis intellectuales, exerceat nempe, variis
 iudicia corrigunt de qu. Ita huiusmodi sermo est
 Cuius pars de hoc artificiali meriam q. cap. ubi
 rictus, i. erit de obis loca ac is q. plinunt ad rationem
 generiam. Loca artificialis, id est de jura mentis, q. de
 grave. seu de apprehensioe, id est et venis. Quis de
 iudicio et appioe. q. de deniq. de disursu et obis huius

Caput primum

Art. que ad rationem genericam Logica
 artificialis pertinent

Causere in rebus ubi tam artificialium seu disciplinam q.
 certis regis ac preceptis operatur mentis, ad dicitur dicitur, q. de
 proutis dubitat. et q. ea co. cum potest, q. de hoc in fine
 procerum localis dicitur, potentiam q. gnafitiam dicitur
 erroris. q. tam ee, ac q. huiusmodi negationem ee artem ee
 finem suorum dicitur, q. tam artificialium dicitur.
 quod autem intellectui negationem ee dicitur, q. de illis uniusq. proxi
 dent, deniq. loca artificialis q. de illis uniusq. proxi
 thum in suis operibus, dicitur, q. abis huiusmodi
 plures in disursu loca enumerabunt, ubi de iudicio
 et disursu est sermo et loca artificialis dicitur.

philos quita

Conclusio 1ma

Conceptus Objectivi non sunt
Voces non sunt objectum materiale Logicae
 Prob. i. voces nil habent, quod plene possit ad considerationem
 eam, e. in eius obiectum materiale. anti. prob. voces quod
 entitatem, quibus et soni articuli, in iuramentis loca
 et in psychologia. diuina earum inflexio ad gram-
 maticam, ornatus ad gloriandam plene, et denique earum
 significatio in similitudine hanc pendit e. a loca in quibus
 denique loca proprietas e. hinc vobis, nam multum p-
 fectus locus de p-
 fectus locus de p-

Conceptus Objectivi non sunt

Conclusio 2^a

objectum

materiale Logicae

Prob. Alud n. e. obiectum materiale loca circa quod n. resp-
 dit, sed in quod immediate n. tendit loca. Alibi in res yoni-
 cas. Sed quibus obiectis immediate n. tendit loca e. n. e.
 obiectum materiale loca. anti. prob. Loca tendit in hunc
 obiectum modo practico, id dirigendo, alibi loca immedia-
 te modo practico n. tendit in res d. in actus mentis,
 n. enim dirigit res, d. actus cognoscens, quibus formata
 et modum definiendi, et dividendi praesulit e. d.

~~Solus~~ ~~Objecti~~
 Conclusio

Operationes seu actus mentis sunt objectum
 hoc id est obiectum materiale hoc, quod ab ea immediate est
 per se attingitur, alij operationes mentis a se attinguntur
 immediate et per se et obiectum materiale hoc. ut per
 alia hoc immediate spectant operationes mentis, sic exsunt
 aut recipiuntur. et a se immediate attinguntur. an. p. 2
 actus mentis est quod procedens iuxta regulas veritatis
 ualere debet in se aliquid artificium, quod ex improba
 dit iuxta directionem, regulam hanc speculatiuam modum operis
 in galibus ualere operatio, et quoniam aliquid artificium
 est immediate a se per se spectantur ac diriguntur.

Solus Objecti:

Obiecti j: quia in actu contemplationis. Quia agit de uocibus
 et uocibus hanc pro obiecto materiali. S. d. an. agit de uocibus
 per se audens, per se et per se ipsas uoces ut aut. et eorum
 hoc enim spectant ad grammatizem igitur Quia agit de uocibus
 per se audens, quia nempe locus cogitandi hanc explicare
 nequit nisi per se uoces, ut enim anglorum in hoc quibus
 inueniuntur Copi primum

Quibus j. Quia ut uocibus spectant de finibus, et

et eius obliquum

Ad d. aut: qd dicitur de sua infirmitate n. ar. s. non in d. p. i. s.
 tes in castis hōt loca. qd dicitur vi gramatica reglari
 in lemas n. qd dicitur in d. d. qd dicitur in d. d. qd dicitur in d. d.
 aut. et n. i. qd dicitur in d. d. qd dicitur in d. d. qd dicitur in d. d.
 ut locus d. ut grammatus agit

Instabis 2° Quia ea estimologia uois e' disciplina
 Linnocinatis. qd dicitur disciplina Linnocinatis, in d. d. n. ar.
 ut ppter le. e. d. Ad d. d. n. ar. disciplina Linnocinatis
 de uocatis n. est. v. ad e' rōnaly n. actuum rōnaly
 directra uon: est e' et h. d. p. m. n. i. qd dicitur in d. d. qd dicitur in d. d.
 ductu Linnocinatis n. Linnocinatis, dea co, qd dicitur in d. d. qd dicitur in d. d.
 rōnaly actus dirigat.

Instabis 3° Quia ea estimologia uois e' ars disputandi. atq; disputatio
 qd dicitur in d. d. qd dicitur in d. d. qd dicitur in d. d. qd dicitur in d. d.
 in uocib; mentib; dea qd dicitur in d. d. qd dicitur in d. d. qd dicitur in d. d.
 uocib; externis d. d. Linnocinatis ut Linnocinatis in uocib;
 qd dicitur in d. d. qd dicitur in d. d. qd dicitur in d. d. qd dicitur in d. d.
 n. n. n. et cojura. qd dicitur in d. d. qd dicitur in d. d. qd dicitur in d. d.
 nate, et actib; in d. d. qd dicitur in d. d. qd dicitur in d. d. qd dicitur in d. d.
 apud le in mente fieri qd dicitur in d. d. qd dicitur in d. d. qd dicitur in d. d.
 de qd dicitur in d. d. qd dicitur in d. d. qd dicitur in d. d. qd dicitur in d. d.

Obijctio 2da qtra secundam et etiam Conclufioem

Facultates discernendi qalis e' loca h'c pro obijto marali
id qd e' maria disjunctus; & res qquib' se maria disjunctus.
& res qquib' se marale obijto loca

q' n' est; nam sicut artis similitudi obijto in immediatu
u' e' maria seu res qe scribitur d' boni Characteres expri
mentes rem, ita pariter obijto loca u' e' maria disjunctus
seu res qquib' d' q' plus q' res q' eas exprimunt

In statib; i' in suis obijto marali et maria se q' d' d' m:

Obijto res qquib' se maria loca e' et obijto mariale.

q' d' est: obijto marale et maria uicicquam loca
versate, con: est: maria ex qua loca alq' uolensit u:

est: et h' d' p' minore u' e' q' jam.

In statib; 2do obijto res qquib' se maria uicicquam loca
versate, e' u' l' solutio. q' a p' sumptu loca inspectu
e' q' res q' quoscendas e' d' q' d' an' q' res q' quoscendas,
duq' finem remotum con: an' duq' finem p' amum
et conest duq' h'um obijto; finis p' mus q' q' p' et obijto
concedunt u' an' et e' q' jam, nam finis p' mus loca i' directio
operacum mentis

In statib; 2do res q' a' loca expendantur ex p' p' p' e

res q' quoscenda se finis p' mus loca q' d' d' an' expendantur

q' d' u' an' in q' d' m operacum mentis con: an'.

et u' e' q' jam. tractat igitur loca de rebus uq' de statib; q' i;

in qibz res oes glinunt in praesep ppter res ut qyuofoan
h. ut carlum pceptis rite fiat, ab rone mte o pua
oes mentis bene insituantu et u rucipiantu

In pabiz q^{to} *q^{to} p le capenditi i Coa, in q^{to} p^{to}
cadunt praecpta loca atq; praecpta loca p le cadunt
in res q^{to} d^{to}ficandas, dividendas e d m: p: rgle loca
d^{to}ficis vq et d^{to}ficis p le cadunt in id, q^{to} d^{to}ficis aut
d^{to}ficis p^{to}, atq; loca res d^{to}ficis aut d^{to}ficis p^{to} ad
An. et: d^{to}ficis cadunt in actum m^{to} d^{to}ficis
o^{to} Coa p^{to} d^{to}ficis modum d^{to}ficis d^{to}ficis*

In pabiz q^{to} *q^{to} p le d^{to}ficis cadunt p le in d^{to}ficis e in
res d^{to}ficis. q^{to} d: aut in d^{to}ficis p^{to} leu actum
in d^{to}ficis con: an: in d^{to}ficis ob: leu leu in
res d^{to}ficis an: et cojam.*

In pabiz b^{to}. *Atq; loca rgle in q^{to} d^{to}ficis
fili d^{to} in ob: huc e d. p: asumpt: una ex rgle
Loca. circa d^{to}ficis vq huc: d^{to}ficis d^{to}ficis p^{to} leu
et d^{to}ficis. atq; loca in q^{to} d^{to}ficis fili d^{to}ficis
q^{to} d: an: atq; huc in q^{to} d^{to}ficis fili d^{to}ficis
q^{to} d: an: p^{to} leu in q^{to} d^{to}ficis d^{to}ficis
d^{to}ficis p^{to} leu et d^{to}ficis con: m: m: q^{to} d^{to}ficis
d^{to}ficis fili d^{to}ficis rgle p^{to} leu d^{to}ficis
p^{to} leu et d^{to}ficis n: m: et cojam*

Inflabit ergo hinc obiectum loci, quod et actuum loci
atque res actus et obiectum actuum loci est.

Id est actus quod et actuum dirigentium loci con: est. actuum
directorum quod est. et sic ista in: n: eorum.
igitur operatio mentis et obiectum loci habentem diri
gentem singularium loci, res actus actus, cum si sunt
obiectum nisi actuum directum quod dicitur. n: ponit
et obiectum ipsius loci nisi valde remotum.

Inflabit et actio potentia u' e' eius obiectum, atque
operatio mentis et actus loci e' d. i. d. d. est. actio
potentia directa u' e' eius obiectum con: est. hinc ergo loci
loci ergo actus directus u' e' eius obiectum, actio
potentia dirigenda. ut et operatio mentis, et sic
dicitur in: n: eorum.

Quodlibet quod sentientium deus quod volunt in totum et
obiectum loci. A eorum opinione alio modo dicitur i
quod ergo in totum et illius operatio, et quod in totum, nam
ergo apprehensio nil aliud e' quod in totum apprehendens.
rectius in statum videntur operatio in totum pro obiecto
ergo loci in eas immediatis formam loci dicitur
rectitudinem introducit.

§ 2us

de

Objecto formali Dicitur

Cum objectum sit aliujus displicere in se in se ratio spe-
cialis, quod in objecto materiali attingitur, videtur ad vari-
etatem objecti materialis loca, in pro statuendo factis
objecto materiali sunt eorum ad primum dirigibilem
pro objecto facti statuunt, et homines hoc, quia quod
objecto materiali objecti rationem habere volunt, eorum
artificiosam rectitudinem seu intentionem, et ad objectum
quod eius rationem vocant, pro objecto facti habent, ad ma-
ximam horum intelligentiam

Nota intentionem mentis hoc loco dicitur applica-
rent intentionem ad rem aliquam percipiendam, quod tenetur
in se intentionem in objecto.

Nota has intentiones dividuntur in duas et 2as genera.
intentiones in jure ipsas quod rei jure putat utriusque
in se, ut Deus est bonus ubi factum est intelligitur
Deo bonitate attribuitur, quod ipse a parte rei quod
intentionalis vulgo hoc sunt dicitur. quia inten-
tio est ad rem quod preceptis, quod quod ipse rei in se
percipit, quod si in se mentem percipit, ut in se in alia
pro exemplo Deus percipit in se factum percipit, bonum vero
attribuitur Deo propter hoc, quod ipse percipit in
se factum percipit genus id est ad 2^{am} intentionalem
percipit dicitur, quod pro hoc ipse mentalis vocatur

Intentione facti res pro qua dicitur in dubio obliqua
et quod de ha vocata in eisdem generibus u e
in hets ipsis ad locum in mente apprehendenda
res quibus dicitur ordinanda

Conclusio ima

Intentiones de obiectiva non sunt
objectum formale scilicet

Obiectiva intentiones id est obliqua res generis legitimum pradi
catum, u tractantur in loca p te obliqua de hinc in
gram operam mentis, ad verum dirigendam
ut earum artificiosa aptitudo melius intelligit
et ad praxim reduci possit. e in te obliqua facta
locum, cum id spectari deat ab alio facultate p p
le. 2do intentiones de obliqua de hinc dicitur notionaliter
deu deum uocant, et hinc se ipse declarant operam
mentis artificiosa dispositio sicut in phetoricis
tropi et figura u te nisi notios, q sibi forma de
dispositiois Declarato e d

Dicitur pro obliqua facti hoc modus lucendi sicut
et de finem de finem, atq; de hinc in hinc, de obliqua
e d ad hinc. modus lucendi facti, con. et obliqua, et
et hinc d. m. n. eorum responsio patet ex dictis

S. gius

Objecto adaequato Logicae

Ad rationem obiecti adaequati ad hanc disciplinam quae vulgo
regitur per idem, id est, ut ea obiecta facti et machinari
suis in disciplinae ratione. Sed, ut sit aliquid unum
unum. Sicut ut disciplina obicit ab eo alio et quod
denique ut ad illud referantur, quae in ea tractantur.

Quia philosophi quod solam rationem operantur hanc
manifestationem quod aliquid evidentem per causas necessarias
probatum aut quod aliquid manifestum alio operantur modis
in quo obiectum adaequatum loci quod tractantur, quia per se.

Conclusio

Objectum Logicae adaequatum sunt
mentis operationes quatenus ad verum
dirigenda

1. 106. Mentis operationes respectu loci hanc supra rationem
probatum obiecti adaequati et hanc obiectum adaequatum loci et
partes, in quibus hanc rationem manifestam esse exprimunt,
ut patet, 2. 10. quod hanc obiectum unum loci et quod unum, licet
enim operationes mentis in se deservit hanc hanc, manifestam
evidentem esse quod in et hanc hanc hanc hanc hanc hanc hanc
ad veritatem dirigibile, et hanc hanc hanc hanc hanc hanc hanc
disciplina, cum ulla parte hanc hanc hanc hanc hanc hanc hanc
quod agit, hanc hanc hanc hanc hanc hanc hanc hanc hanc hanc
physica de hanc hanc hanc hanc hanc hanc hanc hanc hanc hanc

Uto denique ad illas referuntur via, qd si loci dicitur
 non ides inuenta h' loca ut operas, maris ad riu
 dirigunt: et hinc ut prae h' g' aut in eam grass
 p' dicitur loca & operas, m'ntis p'nt ad riu dirigenda
 Le ob'ctum adagatu h'ce

Solv: object:

Obj'ctio j. Loc' dicit' h'bit' demonstrat'one & pro ob'cto
 adagatu h'ce h'bit' demonstrat'one, q' d' ob'ct: q' d' h'bit'
 h'bit' demonstrat'one ex eo qd f'ant demonstrat'one, con: d' q'
 ex eo qd h'bit' demonstrat'one pro ob'cto h'ce: partiali
 ac magis principib' q' d' adagatu ut aut: et
 v'ant. Cum demonstrat'one h'ce r'oc'io demonstrat'one
 h'ce nobilit'or apprehensioe ac iudicio d' d' ob'ct' h'bit'
 partiali magis principali i' h'ce adagatu, cum in app
 prehensioe ob'ct' iudicium ob'ct' partiali ob'ct' r'oc'io
 h'ceant.

Sup'ab' j. Apprehensio et iudicium referuntur ad
 demonstrat'one & sola demonstrat'one i' ob'ct' h'bit'
 h'ce q' d' an referuntur ad demonstrat'one p' d' d' q'
 con: d' q' h'ce ob'ct' h'bit' h'ce ut magis in apprehensioe
 et iudicium in eam demonstrat'one h'ce ob'ct' h'bit'
 h'ce h'bit', ubi q' d' i' h'ce p' d' h'ce h'ce iudicare
 q' d' iudicare d' h'ce p' d' h'ce in h'ce h'ce ad demonstra
 t'one ordinantur

Respondeo de apprehensio et iudicium lo partes
 manifeste demonstratio e et ultra lica ad eam ordi
 nante q d an 2 lo partes essentialy demonstratio
 et quate demonstratio con. ad. non line illi de
 subterfuge huius negatq parte lici an abftra
 hendo eam a demonstratio lica ponat hanc effe
 tu ut manifestatorem veritatis

Respondeo qd obijum lica i modus lucendi p parte
 faciens lica: atq apprehensio et iudicium lica
 demonstratio i factum lica e d. q d. m. a fac
 unt lica lica p hunc lica p q quid certa
 q unipar con: m. lica lica lica p q quid
 certa precise et abq volitione eam u. ut atq
 lica qd m demonstratio parit lica p hunc lica
 et lica i q lica qd m hunc obijum partiale p hunc
 quum lica ut hanc p p hunc lica apprehensio lica
 et iudicium n minus facient lica lica i ita
 e parte.

Obijerit de id i obijum lica adagti p p hunc
 gresit: S ophento artificioso hunc hunc hunc
 lica gresit e d. q d. m. lica gresit hunc i hunc
 p hunc con: m. hunc i hunc adagato u. m.
 et rojam. juro dicit p hunc lica hunc hunc

e i lica in p: Coa demoustrat apprehensioem
 luyptuam p. si fiam in u pac, qd nil affirmat
 aut negat. d'finitioem opate genere et differentia
 qia rei utram, qe genere et differentia glinebr
 ex primis respiciam elariore d'fne et id'fuita
 qia ad qd d'fne explicat. e loa i lica

Colv: object:

Objctis; ois lica uerfali iura objctum uerpariu
 objt lora objctum n i uerpariu, e, n i lica. m. p.
 p loa uerfali circa operacoem meoty qng luyum objt
 tum, d'fne hie n i uerparia, d' glinebr et d'
 p d: objt. circa objctum uerpariu qd' d'finitioem
 uera qd' d'finitioem praedicata con' d'. qd' d'finitioem
 d'iam ut d'fne. n' uerim requirit ut lica objctum
 capiat uerpario, cum id' d'fne d'fne gorniat, d' d'fne
 e ut d'fne uerparia, iura eius praedicata
 d'finitioem. Lu l'p' uerum e, ratiocinatioem og
 p formam d'finitioem ita d'fne q' d'fne d'fne, ut
 da n' n' p' d'fne n' d'fne, n' d'fne cum l'p' uer d'fne
 exipere, item l'p' uerum e, operacoem meoty d'fne
 ad uerum, q' d'fne uerum l'p' uerum, Coue d'fne
 n' d'fne requirit ut hie operacoem l'p' uerum, et l'p'
 p' e' d'fne mod' d'fne ad uerum d'fne

Insuper; Ingle bona officio, rationis d' inventio
 Et ab hoc d' ut d'oz sint sunt ab inventioe hanc
 et quatuor repario n' lo qd' estentia. Qd' an
 inventio Et inventioe ppia d'icta n' an: inppie
 Eli d' c' declarata ac expofita Et, con: an: shu:
 eozam fundantur enim egte vq' bona officio in
 ppis sine utrae nobis et ab ipfa uba provanient
 hinc officio ex lra uba exigit ut sic elatioe re offitio
 nec a nobis pendet ut d'is n' sit in lra res se h'or
 opntum ad egte vq' gramatica, nam qd' verbi actus
 id ad verbi actum experiam aut ubam n' p'inet
 Et p'net hanc arbitrium, et alit' e' p'act-

Insuper d' d' id qd' pendet a nobis libere operantibz
 p' p'cepta, n' i' reparium ne p' d'ole estentia alij
 ob hanc loca pendet a nobis libere operantibz p' p'cepta
 operatoe q' p'p'le mentis p' certis egte diriguntur
 Qd' est, hoc pendet a nobis qd' estentum con est.
 Qd' p'fectioem lra experiam n' est' et lra d' p'ra
 in: n' eozum p'cepta autem n' spectant experiam
 obli vq' racinatioe. Deam supponunt, n' enim
 d'antur ut racinatioe sic illas unius ex alio, Aut
 bene unum ex alio actu inferat.

Insuper d'io supra d'ant' p'cepta de rebz repario
 a d'

reglas guardam certas et inmutabiles, atq; in Lica in d'ispre
pat. ac pass inferior, qe i' excussis, et effe hio
arbitrati. qe a Lica d'ispre.

Supra his q' linc Obijum vis artij, qe in ulla sunt deuen
spraco, liti experientia vindicat attributa, e ne parum
e neperitate experientia.

Q' d' an: experientia liti vindicat attributa ea p'cipis
intrinsicis et ea ultra rei, qe proinde ullo modo alibi
le Role p'ovincit n: an: ea p'cipis extrinsecis ac libera
horum inventioe con: ut: et n: cojam. Obijum iijth
artij Litoria qe calens i' liti ea ultra, ut licet
redem d' ab horum inspectioe cui licam e p'ovincit
d'be; Lica vis Obijum Lica lica p'aditata experientia
liti vindicat ea ultra rei et q'ueciae cum aliq'ibz
ultralite notis abstrahendo ab oi' inventioe.

Obijum 2do modus liti inprimis litiendi abstrahendo
q' q'ueciae in liti n' e lica alij liti e modus
litiendi e d'.

Q' d' et: modus litiendi obijum id e iijsa regla in liti
Lica con: et: modus litiendi directus et p'ctis id e
q' q'ueciae certa evidens reglaru i' e lica n: et: et liti
d' q' n: cojam

Supra his Inprimis et modus litiendi n' e eiu'ndem rati'o
cum eo cuius e infra e locu n' e lica.

Q' n: an: nam materias qe liti liti inprimis

ad alterum materiam in le. h. i. materiam, ita, quod
 licet sit inferum ad alias licas in le. h. i. licas
 Obijcies qd. Ois. Licca agit p. dispersum aq. i.
 Licca u. licca p. dispersum e. u. i. Licca. u. p. Licca
 docet a. dirigit dispersum e. u. licca p. dispersum
 q. d. an. docet dispersum artlem. u. licca u. licca
 u. an. q. d. licca u. licca p. dispersum artlem
 con. u. licca u. licca. Licca p. dispersum aq. i. fuit
 p. dispersum u. licca u. licca. deinde exposita le.
 sedam. regla. infallibiles, secundum q. d. formari po.
 ent dispersus artles.

Respondeo Licca artles dicitur licca u. licca. e. a.
 q. d. an. artles u. licca u. licca. con. an. fuit u. an.
 et licca. Licca u. licca u. licca u. licca u. licca u. licca
 u. licca u. licca. q. d. p. eam u. licca u. licca.

Obijcies qd. Licca e. de u. licca u. licca. q. d. an. agit
 de u. licca u. licca. Licca u. licca u. licca u. licca u. licca
 e. u. i. Licca q. d. u. licca. agit de u. licca u. licca. in p. licca
 endo, q. d. an. dirigit p. reglas u. licca u. licca. con. e. a.
 in exegendo u. licca. et licca u. licca u. licca u. licca u. licca
 Licca p. licca u. licca u. licca u. licca u. licca u. licca u. licca
 q. d. p. reglas u. licca u. licca.

Obijcies qd. Licca agit de fallaciis e. u. i. Licca q.
 u. an. de fallaciis ut fugiendis con. an. ut appo.

Quodis n: aut: et cogam

Instabis quoniam versantes circa Rhetoricam probabiles
Sed aut Rhetorice in se dicuntur atque in multis generibus
Loca in se et in se d: est: circa Rhetoricam probabiles
quod veritatem in se et in se: est: quod flammam et in se inferendi
con: est: et sic dicta n: n: cogam loca autem versans
circa Rhetoricam probabiles demonstrare docet, sed sunt
gelosissimi in hoc et in se problem

Sed

Logica sit etiam ars

Cum loca in se in genere referantur. Sed maxime
in eorum applicatione. Sed in effectibus iuxta
predictas regulas esset bene artis nomen merito
videtur. igitur sic

Conclusio

Logica est etiam ars

1° ars e habitus cum usa ratione effectibus in genere
practica per varias rationes et regulas efficiendi aliquid loca
loci et effectibus demonstrat ut nec d: videtur
et loca in ars dici potest

2° dicitur in se versans circa opus sensibile. Sed loca in se versans
circa opus sensibile e in se ars. 3° d: est:

ars Mechanica ^Wars liberali. galis e' ea u' est
 artes quippe liberales, ut ea Historica musica
 in operante in materia externa, nec opus atq' d
 sensitate post se relinquit, sed operante artefacta
 q' non operante transeunt

Secundo ²o Lex e' Lex e' u' e' ars. Ad conem u'
 ars lo' eo respectu lo' q' e' Lex con: conem p'
 d'esse r'at' u'. conem et e'iam ea igit' e' Lex
 galis aliquid circa Lexu' ob'ct' demonstrat, ars u'
 galis e'ur'dem ob'ct' productionem aut effectum
 dirigit

§ Titus
 AN

Lexica Sit Scientia Speculativa vel Practica.

N. 1. Habitus intellectualis alius e' speculativus alius
 practicus. ille dicit' q' pro fine intellect' h'c u'eri
 tatem, h'c q' ob'ct' Lexu' practice q' simplati
 practicus u' e' q' pro fine h'c u'eri, h'c q'
 q' se tendit ad opus aut ad operandum circa Lexu'
 ob'ctum

N. 2. p' praxim h'c u' intellectivus praxim p'inte
 simplam h'c u' Lexu' actiorem liberam. Et h'c
 simplam, h'c u' operacione' q' u' u' q' e' h'c u'

fiat ex ygnice seu directioe in hinc, unde dicitur esse effectus et differo ab actione alio ubi dicitur, quia
 "dirigitur ac reglati à rebus istis."

Conclusio

Logica est Scientia practica

Prob. Illa Scientia practica est, quae per se tendit ad
 opus, nec in sui obiecti contemplatione consistit, alio
 loco est huiusmodi et practica. ut patet: Loca Regis
 et reglas officiorum visibilibus tradit et in eis consistit
 Sed per se tendit, ut in usum adhibentibus
 reglas illa in loco patet, quae operantur mentis per certas
 reglas ad imitationem in dirigat et d.

Solv. Objecti

Obijciunt: Finis loci est veritas, alioquin quomodo in
 finis est veritas contemplativa et loci est scientia
 Scientia si practica. Sed: est: est veritas quae per se
 operantibus actibus cum obiecto ut, est: veritas loci
 quae est operantibus actibus cum reglis Sed: in operanda
 ut: est: in operantibus introducenda non est et loci
 esse ut: ut: regiam.

e enim juxta dicta dispersa prealuminari & 8
 quibus practica eorum, qd indiffere efficit ponat
 Si vero ars secundum inferiorum sui partem non
 quibus e exercitio seu effectio arte facti qd fieri
 de opam totus in uat, operationem efficit, si
 enim practica nil efficit B in efficiendum docet
 ars vero in aliquid efficit.

Articulus 2us

Necessitate Logica ad alias Scientias

N. 1° Cum ad res licet accipiendas aliam esse via
 e qd diffinitate, cum quoq; p^{ro}cedi p^{ro}cedimus ad
 menti affere ad fidem catholicam qdra infidelibus
 et hereticos asperendam, sepius e unus impas
 mittim L. August. L. 1^a qdra Belgion. C. 1°
 Quaspi e L. 1^a de illis, necessitate utramq; liti
 ut sit reparata ita ut hinc illa cetera licet
 addisq; nequeant.

N. 2° Optinet aliquid p^{ro}cessu e reparari liti
 moralit^{er} p^{ro}cessu et Metaphysic. moralit^{er} neque
 rium e illi, tunc qd finis qdra hinc p^{ro}cessu, B in
 diffinitate, hac necessitate orati in necessitate liti
 qd, p^{ro}cessu reparatum e illi, tunc qd finis.

absolute, utralit' cogendo, obtineri nequit, qd
 Si nepariu' e, et vocata in neplem' Compluils.
 Si neparius e, ibi ad vitam q' servandam. deniq'
 neplem' nepariu' e. sine q' finis vel superflua
 a h' h'ri' p'cept'. Si neparius e, motus ad intelligendu'
 h'ri' notabilis sit.

Conclusio

Logica necessaria ad alias scientias
 non quidem physice, sed
 tantum moraliter.

Prob. jura conclusionis pars ea artu, s. de hac
 enim cogitur, tradit modum certum et infallibilem discer-
 rendi, et ad alias licet necessaria i. coja prob: alla
 Licet ipse dicta h'ri, nisi p' dispersionem: ergo.

2da pars jura qd' sola ubi dicit obtineri p'cept'
 ad illa loca artu, physice i' e' necessaria, atq' licet calere
 sola ubi dicit h'ri' p'cept' e' ad eas loca i' e' physice
 necessaria. ut p' hinc loca artu, et sola ubi dicit h'ri'
 p'cept' demonstratur, q' p'cept' essentialit' h'ri' certitudinem
 et certitudinem. e' in ipse licet ut pole, q' p' demonstracionem
 accipiunt. an: p. minus ubi ubi licet e' fuit demonstrat'
 alijq' reges bona e' fuit aut demonstracionem nq' tradit'
 sic e' d.

7do Solutio Luce in se ipsa ea difficultior, alij
 dicitur in dicitur ea esse, quare, cum a deo
 ea a cetera quae Luce plerumque utramque ingenii
 videri, hae sunt dicitur ea utralis, quare
 hinc est, quod pueri in mathematicis disciplinis
 vocantur, dicitur ea praecipue in scientiis informatis.
Solv: Object:

Obijciunt jure quae inam quibusdam partem, ea utralis
 sufficit utralis dicitur et disjuncta, et artis et
 superflua

7na Q. dicitur dicitur agere facile et agere profunde, improprie
 et cum formidine erroris non: nisi, licet et fortiter
 ea utralis ea recte disjuncta valeant, in se dicitur
 et simile et hinc erroris, quare absque ea artis quae
 praecipue dicitur ad facile et dicitur disjunctum quare

Instabit, utra est certior arte et utralis, ea sufficit
 et prorsus nulli, in artis, Q. dicitur: ea utra est neque
 determinata ad unum agendi modum, ut ignis ad quatuor
 dicitur, non: nisi, ea utra est indifferens ad plures agendi
 dicitur modos, ut autem, potest in his hinc, in indifferens
 ad plures agendi modos ad bene et male operandum

Obijues 2° q^uia secundam partem g^ol^og^ois
 Coa dicitur jamus Licaria e^t videtur e^{ss}e simpliciter ad
 alias Licas ne paria

Ad d^o an: dicitur p^{er} aliquam hyperbolicam gendacem non an,
 vere accipit sed: illa ut sine illa alia Licas egre
 potest adiri con. an. sic u^t u^t an: et e^{ss}e jam

Obijues 3° ad Licam in statu p^{er}fecto attendam
 ne paria de bona d^ognos u^t ad Licam lo^go q^uo^o n^ouo
 p^oest h^ore bonas d^ognos e^t d^o m^o p^o n^ouo p^oest
 h^ore bonas d^ognos, q^uo^o g^ognosiat eg^olas bonas d^ognos:
 atq^{ue} Coa art^oli n^oo g^ognosiat eg^olas bonas d^ognos; ergo
 Ad m^o n^oo g^ognosiat s^ol^ou^t h^ore p^o actualen reflexionem
 et art^oli q^uo^o m^o e^{ss}e valent p^{er} evidentiam et^{er}nalit^{er}
 u^t m^o et e^{ss}e jam. n^ous igit^{ur} uterq^{ue} eas eg^olas novit
 g^ognosiam eas tradidit.

Instat^o j^o Lic^o Coa art^oli n^oo p^oest penetrare bonitas
 rem Coa d^ognos e^t neg^o h^ore bonas d^ognos n^oo an.
 nam p^{er} e^{ss}e valentiam atq^{ue} e^{ss}e valentiam g^ognosiam
 g^ognosiam p^oest e^{ss}e valentiam cum h^ore g^ognosiat et g^ognosiat d^ognos
 bonitas penetrare

Instat^o 2° Lic^o Coa art^oli n^oo novit genus et differ^{en}
 tiam e^t neg^o penetrare bonitas d^ognos

¶ *u. m.* Tunc enim aliquid profecto licet se *u. m.*, cum no-
verit gratiam eademque cum medio tunc, aliquid
sua gratia ducere pascit quia propria utraque
gratia et dicitur de vi et dicitur de alio d. cum no-
verit se nullum ad invicem proprium nisi clare esse quod gratia
que oia solo lumine naturae fieri potest

¶ *In stabis* jmo *conitatem* esse seu gratiam
dicitur cum alio non veris, nisi reflectens ad regem
Coe, *e. d.*, *q. u. an.* nam *conitas* esse nil aliud
est nisi illud unius ad alio, quod statim apparet penetra-
tis bene dicitur et propriis.

¶ *In stabis* *De* hae gratia si pascit penetrari sine alio
tunc ad ducem ducitur *suppositivam* et *negativam*
Coe art. *q. u. an.* penetrari exercit *u. an.* reflecti
ion *an.* et *u. an.* *regiam*.

¶ *Quare* quando Coe querat ad alias *u. an.* ante
u. an.

¶ *V.* Duplex modo pascit aliquid querere ad aliud
effusio *u. an.* et *u. an.* effusio aliquid querit
quod realiter ac vere influat in effectum. Sic *u. an.*
quod dicitur manum querit ad *u. an.* effectum querit

ad cardines, à puero formatas. dicitur vero quærit
aliquid, qd potentiam à qd effectus procedit. dicitur
im et illuminat præscribendo illi reglas operis faci
endi. jam

Q. Quæ ad alias Lucas quærit effectus.

Sol. Quæ aliis Lucas demonstrat frater Lyptiam
et ad eas quærit effectus. conens qd. sic Lyptiam
in aliis Lucas fit à hoc: et an. p. formalis
fit ab illo habitu cuius est ordinare mariam in
modum Lyptiam alij solius hoc est ordinare maria
in modum Lyptiam; ea enim modum et reglas tradit.
et d.

Sol. Si hoc quærit demonstrat aliarum Lucas
Luce sola vel Lucas ipsum conens ad hoc ad illam
Lucam plinet quærit demonstrat et d.

Q. Si hoc quærit quærit ad formam Lyptiam dispo
nendo illam mariam et: est si quærit quærit
ad ipsos actus. con: est: demonstrat enim quærit
in, plinet ad illam Lucam, quæ alij ipsos actus
et quæ ad hanc veritati rerum in modum Lyptiam
ordinatarum n. vero ad illam, quæ solius disponit
et preparat mariam demonstrat, ut sic

quodcumque obliquum hinc licet hinc: Quia autem in
 talis hinc in dicitur, illi quibus dicitur
 uariam earum informam artem deponit

Articulus 2us

de Divisione Logica

Quia et aliam uariam aliam artem ea uis quae
 inueniuntur dicitur, uicinijs apparet de

Dividitur autem artibus in actuales et habituales:

Actuales sunt ipsi actus à loca habituali eliciendi, quae
 actualis traditio reglarum efficiendi ad. et actualis quae
 efficiendi d. hae uis facultas per frequentem exercitium
 Victorum actuum Logicalium in actu relicta et ad
 similes actus eliciendos inclinans.

Quia Dividitur loca et habituales quae actualis in doctrinam
 et uariam. illa est. quae praecipua est reglarum traditio,
 quae in rebus regibando diriguntur; hae uero est, quae
 reglas ipsas ad usum applicat; illa quae rationem hinc
 hinc, hae autem nomen artis participat.

Quia Denique dividitur loca ratione uarietatis in analyti-
 cam seu demonstrabilem, quae uis uariam necessariam
 in Logicam esse probabilem, quae uis uariam proba-
 bilitatem et Logicaliam, quae uis uariam apparetur

seu solus in versetur, in quodam illi inherens, et
 ex parte, ac facultates, delegendis. Et jam
 Quare, An Locus docens et utens sint duo habitus
 Quodammodo diversi et diffini pro quo

Ad Conclusio

Logica docens et utens sunt unus
 et idem realiter habitus

N. in praesenti in i. quæstio, an Locus docens actualis
 et utens actualis, inter se distinguantur; hoc enim ultra
 admodum.

S. pro illa facultates se unus et idem realiter habitus,
 quoniam unum idemque in obiectum scilicet habitus enim spe
 rificandi ab obiectis, scilicet, ut Locus docens, et utens
 in unum est idemque obiectum scilicet; nempe dignitas
 mentis operantem ad veritatem per regulas et præcepta
 et Locus docens et utens se unus et idem realiter habitus
 licet differant in modis.

Q. Quod ubi in e. nova essentialiter difficultas superanda
 ubi ubi in ad paucos nonus ac diffusus habitus. Et
 acquisita semel Locus docente in e. amplius nova
 difficultas superanda in regulam applicandi
 modo marica nota sit et enim ubi Locus docens docet
 regulas quibus utens Locus utens, igitur idem habitus, quod illud

proficilio et eas applicat: & c.

Solv: Object:

Obj: i; Coa utens p^{ri}o n^o i Coa, & galite alia
 dispa q^a p^{ri}ncipis Coa utate n^o p^{ri}ncipis e realit^{er}
 a Coa docente d^{ist}incte. Q^uo an. Coa p^{ri}ncipis alia Coa
 Coa utentem d^{ist}incte Coa utens, q^uo n^o p^{ri}ncipis dispa p^{ri}ncipis
 q^uo alius Coa d^{ist}incte Coa p^{ri}ncipis ad Coam et n^o ad
 alia Coam q^uo p^{ri}ncipis

Obj: 2° Coa d^{ist}incte e in docente et utentem e in
 alia realit^{er} d^{ist}incte q^uo p^{ri}ncipis n^o d^{ist}incte d^{ist}incte p^{ri}ncipis in
 membra q^uo p^{ri}ncipis. Q^uo d^{ist}incte d^{ist}incte p^{ri}ncipis
 d^{ist}incte n^o p^{ri}ncipis late p^{ri}ncipis, et leundum n^o p^{ri}ncipis
 q^uo p^{ri}ncipis con an. igitur Coa d^{ist}incte in docente et utentem
 d^{ist}incte, n^o p^{ri}ncipis d^{ist}incte d^{ist}incte. Coa p^{ri}ncipis q^uo d^{ist}incte
 d^{ist}incte d^{ist}incte membra d^{ist}incte, et q^uo p^{ri}ncipis n^o leundum d^{ist}incte
 d^{ist}incte, Coa leundum membra fit d^{ist}incte

Obj: 3° in oi facultate, q^uo in utentem et docentem
 d^{ist}incte Coa in p^{ri}ncipis d^{ist}incte d^{ist}incte d^{ist}incte fit in
 d^{ist}incte realit^{er} d^{ist}incte, e d^{ist}incte Coa d^{ist}incte. Q^uo an
 in oi facultate ubi respectu p^{ri}ncipis nova difficultas
 e superanda, ubi p^{ri}ncipis et d^{ist}incte ad d^{ist}incte
 facultates spectant, ut fit in arte geometrica con an

Deus n. an: in loca auctum idem inter eadem facultate
 te reglas tradit ac eas applicat.

Constat 2° experientia opat atigit, tunc in nota
 loca praecpta, cum in gravem difficultate putant
 se in earum applicacoe: & in eadem facultate loca
 reglas applicat. qd. eas tradit. Id. an: gravem
 difficultate qd. provincit et difficultate nra in qd
 sufficienter refati in le sa con. an ex caracra loca
 utentis n. an. regit loca licet colleat qd. ut regit
 loca in manam sentiet difficultate d. querendi
 qd. de rebz plijis: n. quom ea defectu loca hbitz
 applicandi reglas, & qd. marion idem intelligit
 qd. proinde difficultas n. a vero loca hbitz. Da
 plijis superanda e.

Constat 3° Qui novit gramatica reglas ac presen
 tem hbt mardam adhu difficultate putit in qd. qu
 cogendo e a pari d. Id. an: qd. novit memoritis
 solum non: an: qd. novit licentificari earumq. vim
 penetrat, n. an: et regam.

Obijes 3° Ubi actus le dnti, ibi in hbitz le dnti
 atq. actus loca docentibz le dnti ab actibz utentibz:
 e in hbitz. Id. an: nisi actus licet tibi innotem

Cardinali Inq inarius et Ordarius itenisi procedunt
 secundum eadem propria a reglas et deniqz nisi lo
 eadem raoc fili respiciantur. con dte lenis u: dte
 actus autem loca docentis et utentis lo hbi inueniunt
 Cardinalis Inq inarius et Ordarius ^{no ut actus inarius}
 lo traditis reglaru loca et Ordarius eoru applicaco
 procedunt secundum eadem propria a reglas itaqz
 cum in idem regls dirigat: deniqz respiciantur lo eadem
 raoc fili obijti in hys traduntur, sed nec dirigibilibz
 operaco: e actus loca docentis et utentis, lo ab eodem
 hbitu sunt actus inarius et voluntatis ab eadem via
 et sunt amor dei et pax ab eadem charitate pro
 cedunt.

In pabiz jmo hbitz pfficiuntur a suis actibz frequentatiz
 obijti hbitz loca utentis u pfficitur p actus loca utentis
 docentis e lignu e qd ad alium hbitum plineat.
 A: m: nam cum utriusqz loca lo eadem entitas
 qd major hbitz facultat tradendi reglas eo major
 erit facultat eas in usum deducendo, obijente
 hbitz loca utentis pfficitur p actus loca docentis

²³⁰
Instabis habitus loca docentis in p[ro]f[un]ditate p[er] actus
 tunc utentis & neq[ue] habitus loca utentis p[er] actus loca
 docentis et n[on] eorundem et dissimilitudo e[st] eorundem
 q[uod] libet actus generant habitum. Et in p[ro]p[ri]o q[uod]
 hoc lo[co] actus loca docentis in utentis. Deinde actus
 loca utentis p[ro]p[ri]um jam p[ro]parabatur loca docentis
 tunc sicut h[ab]itudo et quodammodo ad eius habitum
 p[er]firmandum in p[ro]p[ri]o inferre.

Obijecit q[uod] loca docentis et utentis p[ro]p[ri]um ab in
 actu separari & in lo[co] uno et idem habitus. an: p[er]
 mult[os] vi[ros] doctos discurrunt egregie et arduo
 nec in amplius dicunt q[uod] actus loca & loca docentis et
 utentis separari p[ro]p[ri]um. Q[uod] d. an. me d. dicunt q[uod]
 loca in actu p[ro]p[ri]o con: an: in actu vacante n[on]
 an: et eorundem q[uod] actuum forte actu et reflexe in
 recedantibus ead[em] in actu vacante in mente tenent.

Obijecit q[uod] loca docentis eadem h[ab]itudo loca utentis ut sa
 oem actus et in loca: ubi loca et actus lo[co] duo habitus
 disti[n]cti & in loca docentis et utentis. Q[uod] d. an: loca utentis
 h[ab]itudo eadem h[ab]itudo loca q[uod] actus utentis con: h[ab]itudo
 p[ro]p[ri]um h[ab]itudo h[ab]itudo q[uod] actus utentis n[on] e[st] h[ab]itudo. non eadem
 h[ab]itudo loca docentis h[ab]itudo h[ab]itudo in non loca h[ab]itudo.
 h[ab]itudo & ipse e[st] loca q[uod] actus docentis e[st] loca, et q[uod] actus

reglas applicat i ars, qd ubiqz uni et eidem hinc
punit punit secundum diversa munera, qd causet
Sicut eadem aia i libera qdus vult et i libera qdus
intelligit licet voluntas et iuris i dfg anti iuris
Le,

In stabis ars et licia essentialit differunt, et uni
et eidem hinc i punit punit qd. concas hinc iuris
respectu et munere con: concas? hinc iuris ut qdus
et eorum. Coa qdus ut jam diximus qdus munus
hinc iuris ut reglas tradendi ac eas applicandi;
qdus eas tradit concas hinc licia, qdus iis ubi
nomen artis participat.

Obijcies ultimo Coa docens et autens hinc dicitur
hinc, ut patet ex supra notatis e hinc dicitur
hinc. qd. au. dicitur particularis et inadapto
con: dicitur et inadapto a: au: Coa enim fit
ut una eademqz entitas hinc duplex munus dicitur
duplex dicitur inadapto, qdus qdus explicat
unum munus. Coa igitur e hinc ac eidem hinc,
Sicut dicitur causet munera, qdus qd. ab iuris
alite et hinc modo secundum hinc modo secundum hinc
munus pcep qdus ac dicitur.

et hoc de sua generatio dicitur Lento, cum ea qd
ad iuvam uidentis operacionem p[er]tinet exp[er]t[ur].

Capitulum 2um
de
Apprehensione seu i^ma menti
operatione

N° 1. Lento p[er]cipimus res externas, qd origina^lia
Lentia afficiunt: nec in Lenti q[ui]s[us] e[st] eorum
qd in ipsa p[er]tingunt, ac l[icet] ipsam p[er]cipit l[icet]
q[ui]dem interno: possumus q[ui]q[ue] nob[is] imaginari res
absentes; dum igitur rem p[re]cipue in inducitur, seu
adventum uiam p[re]cipue in eadem deficiunt. cum
Lentia app[re]hendere dicimus, unde q[ui]s[us] app[re]h
hensio d[icitur] l[icet] i^ma menti operacio. qd q[ui]s[us] p[er]cipiam
q[ui]s[us] in, nec q[ui]s[us] p[er]cipiam de eo affirmati v[el] negati.

N° 2. Nob[is] in Lento q[ui]s[us] rei aliusq[ue] seu eam
p[er]cipimus nisi q[ui]s[us] eam nob[is] in mente repraesentat
Lento qd rerum representacio, nob[is] ab aliis idea
appellata, q[ui]s[us] duplicem d[icitur] p[er]cipit. p[er]cipit nempe

Quae actus mentis, quae res representatae, et sic sumpta
cum apprehensione coincidunt, et ob id ego in imagine
rei mente concepta; sic dum hanc cogito et illam
mihi represento tunc hanc deam ob id in mente
habeo.

Dati autem idea, quae sic species corporalis aut
phantastica efficitur, et tunc eius propria dicitur
imago, ut cum quis cogit quod aut alterius rei corpo-
ralem quae praesens, imaginem sibi efficitur intellectu
cum longinqua absit. Dati itaque alia quae sic imago
pure spiritualis, et eius quoque vocatur pura intellectiva
ut cum mens percipit Deum, spiritibus et ipsorum
cogitationes suas dicitur ubi de observationem eam propriam
quod sic ipsam suam cogitationes mens agnoscat quod
appellari. quia eorum quod est, hinc quodammodo
Sic se cogitare

N. Bis Cum notitia, ut idea idea intra mentem
caleant ad societatem et Americam hinc opus
arte illas alij communicandi, quod praesens vobis, quod
sunt appellandi à his, et enim deus non notitia
aut deam quodammodo efficiant.

jam igitur ut ea quae ad ipsam mentis operationem
 emittuntur bene intelligamus illa variis artibus expo-
 nuntur quorum quosdam erit de veritate aut falsi-
 tate apprehensionis de universalitate particulari-
 tate et singularitate idearum ubi in prophetiam
 doctrinam de his ideis univocis captivatur de
 de claritate aut obscuritate idearum ubi per se
 facimus de aspectu rerum. Chalcidius 4 de ideis
 Liguus seu divinis localibus et de ideis et de modo
 sciendi

Articulus primus

de veritate aut falsitate apprehensionis

Veritas per veritatem hic intelligimus conformitatem una
 cognitionis cum re cognita per falsitatem vero deformitatem
 cognitionis cum re cognita seu obiecto.

Veritas hic simpliciter alia est quae simpliciter alia
 simpliciter est quae simpliciter est quae simpliciter est
 affirmativam aut negativam et per idearum generalitatem
 aut separatum et hoc vocatur veritas judicium. Veritas
 utraque in ea generalitate aut separata sita est simpliciter
 veritas est sensus cognitionis cum recepta extra

affirmationem aut negationem et vacuam veritatem appropinquat
 Licetque de quibus hinc nobis sermo duxerit

N. Dio perceptis seu apprehensio proprie est rei simplicis.
 seu impleta, quibus nempe rem univocam et a se
 motum percipit, et tunc vocatur apprehensio impleta.
 et rei opposita seu opleta quibus licet rem univocam
 attributo exhibet, ut dicitur cum attributo perfecto
 et tunc apprehensio dicitur opleta. Patet quod
 bene considerandum, apprehensio tunc sit impleta, tunc
impleta illam veritatem in sola opleta cum re opleta
 tunc ullam affirmationem aut negationem oplet

Item querant hinc philosophi an apprehensio tunc
impleta tunc opleta tribui possit veritas et utrum
 ipsi falsitas aliquid addere possit; juxta quod
 se vulgo solent dicere, de Deo autem vehementer ambi-
 gunt, quod circa quod veritas, ea de re videtur oplet
impleta appropinquat. quare sit

Conclusio
 Apprehensio, sive simplex sive
 incomplexa veritas potest et ita
 quidem semper vera est, ut nunquam
 falsa dici possit.

Prob. In apprehensione pars perceptio distincta cum
 e obiecto suo spectat, ut si perceptio sit simplex
 sit perceptio pars e obiecto suo spectata, ut unicuique
 patet: et pars e obiecto

Prob. Quia pars apprehensio sive perceptio distincta cum
 unoquoque obiecto distincta e a se ipsa, ut si perceptio sit simplex
 aut sit e apprehensio eadem eum, sicut e, ut argu-
 dum presentis argenti, e i, ut presentis presentis
 argenti. Si inquam, dicit obiecto e substantia e, ut
 nunc diffidit. Si dicit dicit e vera e presentis p-
 ceptio, ut pote imagini in mente perceptio presentis
 adeoque e falsa presentis perceptio, sed ista e perceptio
 seu apprehensio incomplexa e perceptio falsa e in presentis
 Verum advertendum, quod licet apprehensio in se falsa
 e negat materia e et causa. Presentis presentis presentis
 falsi e presentis, ut perceptio presentis presentis presentis

ce post occasio aut judicet alqis panem se id. qd
in i. argentum.

Solv: object:

Objicies jmo apprehensio juxta dicta capax i veri
tatis. e in falsitate quocumq. Sicut capax unius
grati e in capax alterius objicitas et falsitas
et duo gratia; e si apprehensio capax e veritati;
in falsitate e capax. S. d. et: nisi unum gratia
sit pprietas inseparabilis a lieto con. et. Lenz. n.
et: veritas autem pprie n e autem apprehensio
e res pprietas. qe eam hie qnitate.

Objicies 2do ita pceptio e falsa, qe in eabile objitio
lenti e; atq; in supra dicta hypotlesi, t ubi qis
presente argento apprehendit panem objitum in
eabilem lenti e; e d. m. p. objitum o argenti
atq; argentu n apprehendit lenti e. e d. S.
d. et: objitum visus e argentum con. et. objitum
intus n. et: nam objitum intus revera e panem
euzus ideam et imaginem hie licet visui objitio
argentum.

In statijs apprehensio loco facti delinquet re
 presentare argenti e apprehensio facti gras
 in argento est falsa. Itemens qm apprehensio
 facti e una representatio eiusdem; et quoniam una
 apprehensio; al proinde e falsa. Nulla argen
 ti perceptio; neq; refert, qd delinquet representare
 argentum; nam apprehensio indiget attendere, qm
 rem representatam, q secundum rem representatam
 dant

In statijs Tabella seu imago hoc ipso dicitur falsa
 qd e representat id, qd pictor debet representare
 dum; e a pari apprehensio hoc ipso dicitur falsa
 qd e representat id, qd intus debet representare
 dum. Qd an dicitur falsa relate ad intentionem
 pictoris, dicitur an absolute et in se u; an;
 et eorum si inim Tabella picta representat qd
 gra canon cum in debet representare legum
 hae Tabella i absolute vna ^{legum} imagi, et falsa
 latimodo relate ad intentionem pictoris

Obijes sic apprehensio q plene agitator iudicis
 e iudicium falsi e falsum e et apprehensio q plene
 va. etc. q. illo e perceptio agitator iudicis

Quae quod piam alicui dicitur, aut ab eodem
 dicitur, alij p copula pplexa uq dantur pplexa
 u. hinc ignobilis dicitur alij dantur, uenque pplexa
 dicitur. et detrahit hinc nobilitate: et adjoatet
 iudicio. $\therefore$ d. est: qd quod piam dicitur dicitur d.
 qd affirmacionem aut negacionem con: est: p simplicem
 pplexam dicitur simul cum attributo u: est: ab hinc
 est dpa minore u: eorum pplexa apprehensio
 pplexa uil negat aut affirmat et pplexa dicitur
 simul cum attributo quod ad se representat, in corp
 suam attentionem dicitur.

Quaeres an apprehensio ut pote quae uia capuae
 de hoc dicitur: qd affirmatio licet uiam hanc
 in se sit uia, tunc ad se pplexa u falso iudicio
 et quoniam dicitur qd hanc indiget, igitur appre
 hensio in pplexa qd licet recte apprehendat hinc
 simplicem uq p modum gentis, spiritus ad dirigibile
 p pplexa, et pplexa, seu dicitur.
 pplexa uo pplexa dicitur, dicitur d. e enim
 dicitur facienda uil pplexa, qd ut uil pplexa
 regis opus e.

Articulus 2us
 de
 Universalitate particularitate
 Singularitate idearum

Universis non nil aliud significare videtur quoniam versus
 alia seu multa. id est quoniam respectus multa. id est
 unum eorum pluribus

Est igitur idea universalis, quoniam in se una, multa ea quoque
 singularia representari potest. ut idea anguli octo
 ratione angulos exhibet. Idea particularis est illa, quoniam
 aliam singularem representat, id est in se unam et in
 unam ex aliqua parte, et aliam angulum, denique
 idea singularis est illa, quoniam res aliam determinatam vel
 ac singularem, ut Petrus Baucis, id est exprimit
 et hoc quod facile ab omnibus admittuntur. Propositor
 quod est in parte, an in parte res, in quod mensura
 dicitur, idea autem utraque unum pluribus, et solutio quoniam
 rem appropinquat in singularibus representant, quod legitur
 hinc. Si notandum in quorum ultra in numerum
 universum indicabimus.

plures

Simus
an.

à parte rei dentur natura
universales

N. 1° Quae unquam in rei natura existunt ea sic singularia
se fatendum est, quia quicquid caput, est unum et non aliud.
platonem quod in in pulchro proppum voluisse dari quod
Separatas à singularibus universales, quarum parti
cipare calore vis spirituum, sunt partem partem eiusdem
sicut illi plures sunt imaginis in cera, quae committit se con-
traria ideae platonica, utrum platonem ab hoc errore
videntur quod S. August. plures gramm. viis, voluntas
platonem plures ideas, ut aliud Aboluisse quod incred-
itas et eternas ideas in mente duas in mente existentes
rerum faciendarum.

N. 2° Scolastica docent esse in à parte rei utras
aliquas universales hoc sensu, quod quilibet natura secundum
se sit una à parte rei ac inferioribus suis reatibus distans
in se essentialiter multiplicata committit; sic utram
quendam R dicunt unam in multis distans ut bita et bita
et res utra vocabo ab ipsis universis in depende-
ad unius intelligendum

N. 3° Unitas est indivisio rei se, et divisio à quolibet
aliore est duplex fortis libet et fundamentalis

Ma i unitas entolati, seu singularitatis, quoniam
 per ad singularitatem entolati plinet distinctio unitas,
 numerica, quia ex ea repulsa fit numerus. vocatur
 unitas facta, quia est unitas proprie dicta secundum formam
 et ideam unitatis alicuius, hinc singularitatem, cuius proprie
 ponit max data unitatis, definit. unitas funda-
 mentalis non est unitas. Fundamentum est unitas
 res eadem idea exhibentibus hinc est similitudo multarum
 inter se quae in vocatur unitas similitudinaria.
 haec praemissa unitas fundametalis, et generica, et specia-
 lita quibus ponit et generis et speciei. hinc in oib.
 quae in genere et specie inter se conveniunt. hinc di-
 cuntur oib. hinc unam specie, quia singulari per unam
 ideam hinc representantur. hinc oia unita unam qua-
 re dicuntur. quia unam ideam entis conveniunt. et unitas
 in propria hinc ipsa unitas nec in videtur. hinc

Conclusio 2^a

Non existit a parte rei universale
 in essendo. seu non datur una
 natura in multis

Prob. dicitur in datur a parte rei ultra facta una in
 multis, si a parte rei ois unita est diversa, et multae
 ipsae in multis, atque hinc hinc res hinc: et si datur una

Instabilis 1^a illa una et eadem definitio explicante, ea
 et unius et eisdem utraque; atque utraque huius in
 et illa una et eadem definitio explicata e. d. q. d. est.
 et unius eiusdem q. d. i. limitis utraque, quibus dicitur
 eum eadem idea representant unum. q. d. i. eadem pro-
 pter ac indifferenter habet utramque: est.

Instabilis 2^a illa q. d. i. unius, q. d. i. indifferenter in
 et diversum a seipso alio; atque utraque huius e. d. i. unius
 et illa diversum a seipso alio utraque e. d. q. d. m. e. in
 dicitur in se spectata in uno et eodem individuo con-
 in multis individuis q. d. in illa et illa q. d. i. unius
 utraque huius eum q. d. i. in illa una i. dicitur
 a utraque q. d. i. in illa

Instabilis 3^a Natura huius in illa et illa i. in
 dicitur huius diversum e. d. in illa utraque e. una. q. d. i. unius
 nam utraque huius in illa includit Petri et huius
 corpus huius ac mente huius illa et quoniam
 e. q. d. i. unius ac ipse illa. proinde q. d. i. unius
 huius diversum, q. d. i. huius alio

Instabilis 4^a Utraque huius e. in illa et illa e. d. i. unius
 Petri et huius q. d. i. unius e. d. i. unius Petri et huius

D. conus: utra huaa à singularibz p mente ab.
 Grada con. conus optus in Oho e et singularibz
 g'p'ata n. quous et cogam. utra huaa generatua
 Luopla ac ab individuis p mentem utp' d'ca. g'aly
 in a parte rei in d'ca: n. includit p'curitate atqz
 ois h'as est Oho huc via g'aly in Oho e

Ob: 2. Utra p'curitas le ob'p'ca Licariu Licu
 g'ippe e de univ'f'ibz utqz ob'p'ca Licariu lo a parte
 rei e in utra univ'f'ibz. g' d. m. ob'p'ca Licariu
 cum p'curitate in rebus ip'f'is seu secundu realitate
 Licu entitatis con. n. : huc g'p'atante ut ab p'curate
 p mentem seu secundum fatum univ'f'ibz n.
 m. et cogam

In p'p'atibz; Licu tant pro ob'p'ca utras univ'f'ibz
 optus seu. e si Licu ob'p'ca d'ca a parte rei
 in d'ca utra univ'f'ibz. g' d. aut pro ob'p'ca imediatz
 et p'curate con. au. g'p'atant enim Licu in vario
 usqz seu utras et eas univ'f'ibz et à singularibz
 ab p'curate. pro ob'p'ca imediatz et remotz n. au.
 Licu g'ippe le singularia. ad qe ultimo Licu
 univ'f'ibz g'p'atante g'p'atante h'as in genere in g'p'atante
 Oho.

ut aliquoties provertit

N. 3°. Natura univ. in predicando dicitur
 qd p mentem abstracta de actib. singularib. pra-
 dicari potest; e.g. unum ap. predicari de plu-
 rib; univ. v. in representando vocata in
 origin. dicit abstracta in le. una plura represen-
 tare potest; sic dicitur in circulo reprae-
 sentat. jam.

Quaeres j an dicitur univ. in predicando,
 & negative. p: univ. in predicando dicitur
 dicitur ultra ap. ut de multis predicata i alijs
 nulla e hujusmodi ultra ne in mente qd n: e d.
 in: p: cum dicitur qd dicitur hoc et plus hoc
 n: in hoc de utroq. predicato e multiplex
 licet alius et alius; licet n: una ead. d. d. d. d.
 inq. utriusq. quantitas. e d: an: p: cum dicitur
 univ. licet qd multa significat de singulari predi-
 cato n: retinet suam universalitatem. D ad unum
 determinat; etiam cum dicitur plus e hoc licet
 n: e plerumq. e hoc in genere; & alij. dicitur
 haec e d:

Dicitur si hoc cum de hoc predicato, solum patet
 veniet, tunc hoc proio. Hoc est hoc est propositio
 affirmativa ac negatoria et idem est, ac si dicerem
 Huius est Huius. abstractum patens est D. An. solum
 alius nam tunc in propositio est affirmativa et nega-
 toria, cum idem de se ipso predicato eodem modo
 aut tunc eodem sensu veniente, ut si dicerem
 Huius est Huius et ensis est gladius: si cum dicitur,
 Huius est hoc idem de se ipso in predicato eodem modo
 ac voca hoc in singulari quodam et distinctione
 respectu essentiali, quod sit Huius, et hoc propositio
 Huius est hoc, non est identica tunc negatoria.

Quaestio 2^a an debet univeste in representando
 affirmativa, nam datur idea subjectiva in lingua
 tantum mente abstracta, quae ratio sui singularis
 ac una, multa in representat; quae idea huius, est huius
 et datur univeste in representando.

Dicitur quia si natura mente abstracta quae patet
 una unitate essentiali, iam non est univesta, sed
 singularis: et sic An. D. an. in singulari est quae
 tunc ad unitatem non, an. quantum ad abstrac-
 tionem non, an. est univesta univeste.

quæcia individua ~~libere~~ præst.

Dices Nihil est huiusmodi idea, quæ multa re-
presentare præst. e. d. q. d. an: à parte rei et
in rebus ipsis con: an: ex parte mentis; n: an: id
sit enim hæc idea generatis p. mentis p.ceptionem.

Dices Gio Mens dicitur, cum abstrahit aliquam quæsit
universalem; quæ à parte rei dicitur n: d: e. o: q. u:
an: quia cum mens abstrahit ut universalem præstat
sive à singularibus abstractis & demigstine singularibus
quæsit, n: idcirco iudicat eam esse universalem leu-
era Sylarica caipere; unde vulgo dicunt, abstractio
mentium n: est mendacium, seu mentium abstractio-
nem n: errare. scilicet.

Et his inferes quod nomen, quod ideam exprimit
universalem in universalem esse in significando & si vox
hæc ois hæc significat. cum & aliquid multis generis
pronuntiatur, ea idea quædam generali adhiberi
vel rationi non exprimit intelliguntur

Quot Sint idea universalia

Intra doctrinam porphyrii quae sit ratio *Inde*
 ac *scilicet* *descriptio* *scilicet* *Christianae* *religionis* *descriptio*
 profectus *plures*, ac *Origenis* *discipulis*, *idea* *universales*
tripliciter *in* *ratione*, *scilicet* *4* *universales* *idea* *species* *numerando*
scilicet *genus*, *species*, *differentia*, *proprium*, *et* *accidens*
et *quod* *in* *esse*, *est* *et* *in* *universis*, *quod* *le* *modi*
quod *attributum* *universi* *quod* *plures* *genere* *multis*
et *o*: *m*: *p*: *quod* *quod* *quod* *multis* *in* *genit* *quod* *alij* *quod*
essentials *et* *accidens*; *scilicet* *essentials* *et* *accidens*
pars *essentials* *communior* *et* *in* *genus*; *et* *accidens* *essentials*
totalis *et* *in* *species* *et* *accidens* *pars* *essentials* *specialior*;
et *in* *differentia*, *scilicet* *accidens* *attributum* *essentials*, *in* *accidens*
in *essentials*; *scilicet* *in* *essentials* *attributum* *et* *in* *essentials*
denique *scilicet* *accidens* *genit*, *et* *accidens* *et* *o*:
jam *brevis* *haec* *et* *idea* *universales* *in* *notis*, *scilicet*
captianda.

GENUS

Quaeritur quod sit genus.

Quæres 2° an genus salvari possit in unico
 specie. *q. negatur.* qd est. qm ista generosa
 essentialiter dicit aliquid totum potentiale utraque
 pluribus; atq; hoc convenit salvari in paucis. nisi
 sint plura, in qd m. necesse velu suspensio. *ad*
 saltem popilitia

Species

Quæres 1° qd sit species q. i. attributum qd
 nullis individuis seu singularibus conuenit ad ge-
 neralem substantiam. qd res sit long. data rei essentialis.
 long. hoc i. attributum. qd per se est status
 individuis conuenit long. tota eorum essentialis. *Denique*
 querat. qd sit Petrus, recte respondetur, ipsum ac
 hoc in se ad. rationale s. qut. ut illo dicitur. in qd
 tota ipsius *essentia* est

Quæres 2° quoduplex sit species q. duplex. *sal*
 tena. qd genus i. respectu inferiorum. seu cui in
 se iunctis immediate individua solo numero diffa.
 ad alia species; ita qd ad i. species saluberrima.
 qm si qd q. hinc alia species dicitur hoc et dicitur
 hoc in specie generis dicitur et est infima. qd ad se

id quod in materia, quod licet sit in se et non essentialiter
 unumquodque, quia in materia licet idea sit in se
 D. Darius Salomodo, quia essentialiter iam est in se
 quod est in se, et eo enim quod licet sit in se
 licet illud licet essentialiter in se.

Quaerens primo quid sit accidens.

Primo accidens in genere est id, quod praeter adiectivum
 habet lineam seipsum, nisi inhaeret et quod affectum
 corporis. De seipsum autem accidentibus est, ut quod
 in seipsum. Dicitur in seipsum inhaerentibus, et sic in se
 quod alteri in seipsum dicitur ponit accidentaria et
 seipsum illius in se accidentibus, et sic in se accidentaria
 est hoc in se accidentibus.

2do accidens licet unumquodque et potest licet licet in se
 dicitur, quod multis seipsum quod in seipsum quod in se
 licet reduntitas in seipsum seipsum in seipsum
 Quaerens 2do quod licet sit accidens.

3o: primo dicitur in seipsum in seipsum et in seipsum
 separabile, et id est quod in seipsum in seipsum, nisi inhaeret
 separari potest, ut altero in seipsum in seipsum
 pro dicitur id, quod in seipsum in seipsum separari

Quæres 3° an non plura nec pauciora sint
 q^{comp} res & universalia. & 1° de universalia, nec
 plura nec pauciora, put^{est} sufficienter patet ex his
 qua in his huius paragra. diximus.

Dices imo. Quia de q^{est} & universalia, & differentia
 generica et specifica & spirituum universalia: adji
 ta est de h^{is} & d. m. p. Et differentia generica
 et specifica & spirituum universalia, q^{est} genus et species, &
 q^{est} an. et paritatem. Despartit^{ur}, i. q^{est} genus et
 species plures spirituum. Dicitur modo, ut in his pars
 essentia communior h^{is} est tota essentia: at differentia
 generica & specifica ipse eodem modo necesse est
 pars essentia specialior plura representat.

Instabis. Duo genus et species de & universalia
 q^{est} ita multas species, h^{is} multas quod individuis.
 & a pari differentia generica et specifica, spirituum
 & universalia: q^{est} ita multas species, h^{is} multa
 individua representat. q^{est} an. nam deo h^{is}
 de universalia, q^{est} genus est pars essentia communior
 species vero est tota essentia, multas quod
 intelligit.

Quae sunt q̄ se ac sola mentis attentione, inq̄les
 sūt. Tu q̄ menti attendenti praesens i. n. n. n.
 da; sicut diuisi clare oblate sicuti, q̄ando
 oculo praesentia latē fortiter agunt, ut lēdian
 do. Tu idea autē generalis, et praecipua
 illius attributorum clara se. Ideam d̄p̄am
 vocant eam, q̄ q̄d̄piam ab oib; alijs rebus
 ita sēp̄m̄ exhibet, ut inuisa cum iis q̄f̄m̄
 do p̄it. q̄alis i. d̄a menti. Tu d̄p̄a cogi
 tantis, q̄ q̄um d̄p̄a cogente inuisa q̄f̄m̄
 p̄it.

Porro idea clara opposita obscura sicut idea d̄p̄a
 et q̄f̄m̄. i. autē idea obscura iuxta Cartesiani
 illa, q̄ menti attendenti i. statim cogitō appa
 ret. ut idea modi, q̄ corpus et mens in hoc
 unū se iungunt, ad q̄ quod in mente q̄ cogi.
 Idem exaltando accidit inuolūm corporis
 q̄f̄m̄am demum eam dicit, q̄ multa simul
 q̄f̄m̄et, ut se idea q̄f̄m̄atur sēp̄m̄itatis
 iuxta caloris, frigoris, cum eas q̄f̄m̄itales
 oio similes in d̄p̄is sēp̄m̄itatis, ut in nobis pu
 dam eē, q̄m̄is utrobq̄ sūt plane disp̄m̄itales.
 haec q̄m̄ iuxta Cartesianism. alio rem

paulo alibi et definitius explicant.

¶ Ergo cum ipsis definitis ideam claram eam esse
 quae nobis notas exhibet ad rem agnosendam, atque
 ab aliis discernendam Sufficientem; obcuram vero,
 quae notas Sufficientes in se continet. Sic Saltem
 intuentes saltem agnosimus eumque ab aliis aliis
 optime discernimus, eius adeo ideam claram habemus.
 Similiter claras habemus ideas hominis, avis, canis, arboris,
 &c. utriusque enim haec accidunt ea plene cognoscimus,
 ut atque ab aliis discernimus. Si vero quae plantam
 caoticam intuentes habemus, non eadem modo, cum
 alia aliam aliter visam, eius ideam Saltem modo habemus
 obscuram.

¶ Ideam difformem cum eisdem definitis habere, si notas,
 quae nobis ideam claram praebet differre possumus, & oppositam
 vero, si eas differre non valemus. Sed quae dum uocamus
 clare triangulariter atque in eo differimus notas, quibus ab
 aliis figuris discernimus, quae quod ea tria lineis quae
 quibus in aliam aliam notitiam seu ideam triangulariter
 habemus, supra colorem rubrum optime agnosimus
 et in quocumque alio colore differimus, cum in notas
 unde eundem agnosimus iudicare seu differre in

valeamus. eius ideam in iusi q̄fusam h̄ms.

Quæres ^{2da} Quid intelligamus q̄ notas, unde
 res q̄p̄asimus et ab alijs leuissimis? Et q̄ nota,
 intelligimus ea, q̄ res se iustia unde agnoscimus
 et à se iustiam discernunt. Sic dia latera ad
 superficiem immanam q̄uentibus dicuntur nota
 unde agnoscitur triangulum: igitur nota defuncta
 et ab essentialibz, aut attributis h̄ essentialibz: q̄ia
 q̄ rei iustia se essentialia se essentialia.

Sed ideis rerum dictis eas facile reducimus ad
 sua genera atq̄ species: Et enim ista aliquid q̄p̄asimus,
 notamus q̄ ei essentialia q̄ essentialia autem
 genera et species determinanti, q̄niam e notis
 q̄fusis q̄nti sumus, genera et species rerum
 accurate q̄nti nequeunt et q̄nti nec q̄ntia
 latibz determinati erunt, nec accurate capari lice-
 bit, ut autem facilius claritas ac ip̄io d̄is,
 ponatur, eaq̄ ad certa genera reducuntur. Loca
 oia, q̄ mente q̄nti ponunt ad certas classes
 reuocant, q̄as categorias, grece, latine
 predicamenta vocantur, unde vulgo d̄quuntur

Suprema quædam genera seu classes aut capita, in
 quibus oia species singularis attributa seu prædicata
 continentur. Præterea talia categoriæ Typus
 Aristoteli licet et aliorum præclarum, utriusque nobis
 breviter et exponendum censens

Simus

de Categoriis aristotelis

Duce generaliter de solimodo Categoriæ seu
 suprema genera, ad quæ oia referantur, species seu
 res aut ens: hæc igitur enim præmissæ sunt
 et modus entis seu accidens, nam quædam
 per se existens, ad quæ ens est, et modus seu affectio entis

Verbo. Næc species intelligimus aliquid per se existens
 seu quod in se alia species creata, cuius in se
 inhaereat per modum entis. viæ species alteri
 butum cuius nra in eo specie, quod dicitur aliquid
 seu species afficiat, et illi inhaereat, sine quæ esse
 in se.

Tunc autem præterea cogitudo duce sunt duntaxat
 Categoriæ, ut mox observavimus, cum in modis

multiplex spectat in hanc in congrua plures
statuuntur.

Queres primo quot categorias seu predicamen-
ta numeret aristoteles. Et sic dicitur Aristoteles
quantitatem, qualitatem, relationem, actionem,
passivum, quod, ubi, habitum, et durationem.
nam hoc est de his predicamentis, quod loquimur
videndi in specie singulari. Dicitur de 10 et pra-
dicamentis. et sic, quod est in hoc id inveni-
t. Specialiter spectant et accidentalia sunt
si specialiter spectant et sunt, sed accidentalia
sunt et sunt, et hoc praeter eius speciem certo
modo extendendo, et quantitas, et qualificando
et est qualitas et ad alium referendo et est relatio, et
agentem spectando, et est actio, et patientem
et est passio et illam ponendo in tempore, et
est gaudium, seu duratio et in loco, et est ubi, et dispo-
nendo eius partes certo modo in ordine ad locum
et est habitus. et eandem circumspiciendo, et est habitus.
Et igitur 10 predicamenta; quod hoc dicitur solent
cautem.

Arbor Sex. Serris ardore refrigerat uestis.
 Tugantia, gubilas, ~~gubilas~~, gubilas, aubio, gupio
 ubi qui ruzi eras habo sed tunieptus ero
 jma ^{ubi gubilas, piter} ~~gubilas~~ ^{habitus} ~~gubilas~~
 ut Lupinus infirmarius, capis i v corporea v
 in corporea ⁱⁿ spiritualis, gubilas i Deus angeli
 et aa lucia, corpus v i aatum, v i maale ut
 Galum Terra i v i aatum, corpus aatum v
 tenu carit et vocati in lenfutu, ut planta
 v tenu praditum i qd lenfutu dicitur
 ut aal, rursus aal v ruce dicitur i et
 vocati isaacale, ut brutu aut Cellus v ruce
 poffet et rapale appetate, ut hoo, deneg
 hoo in tua singularia dicitur v in locute
 plabone. v hac oia videri pount tabula
 jma ^q vulgo arboris porphyrianae voc
 designati.

Quia sunt pietates Lepia i q. v vulgo recessu
 Teubi. q. p. una in memoria digna
 videtur. nempe qd Lepia i Lupinus magni
 et minus i nam v corpulentu munitio v
 minus dicitur Lepia q. res maxima licet

hac sit major species
 Quia categoria est quantitas, quae in determinata mensura
 mensura seu extensione corporis alia est quan-
 titas discreta, cujus partes se separant, ut
 immensurabilia quae sunt, cujus partes se jun-
 unt, cujus rursus est successiva, cujus partes
 se in perpetuo fluunt, ut videtur in tempore
 et motu. et permanens cujus partes se simul
 esse duplex. Linea nempe, superficies et sol-
 idum. Linea est extensio in longum sive in super-
 ficies est extensio in longum et latum sive in
 in qua ulla sit longitudo sine latitudine et
 longitudo et latitudo sine profunditate. Et
 quod spectari potest longitudo corporis cujusdam
 in adentia latitudine, et longitudo et latitudo
 de lineae profunditate, latitudo denique est exten-
 sio in longum latum et profundum
 Quia est quantitas quae in se ipsis diffusi solet in quae
 denominatur qualitatem et dicitur ab arte in quae species
 binembris videlicet in altitudinem et dispositionem
 in potentiam et in potentiam in passivam et passi-
 vum qualitatem in formam et figuram

Habitus i facultates quae operandi repetit, nihil
 preparata - ut si quis frequenter deprehendendi certum
 primum fiat ac facit, ad eam actum occurrendam.
 Si habitus parum sit firmatus, vocatur dispositio ab
 aristotele. hinc facile patet quod illa dispositio
 se referat essentialiter. Et secundum magis dominum

Potentia utralis i vis i utraque res, insita ad agum.
 Tum a patiendum a respondendum eiusmodi i
 potentia a egi ut ad habendam curam ut: quod
 si haec potentia sit infirma, dicitur impotentia. hinc
 minor potentia. Si visus debilis, in bene ut vasa
 de impotentia

Potentia qualitates i dispositio in qualitate ut, quae ha-
 rum aliquid afficere possit. ut calor frigus &
 passio vis i affectio, a potentia qualitas in nobis
 efficit, ut dolor ex frigore aut calore.

Figura i caliditas corporis dicitur ut redartilita,
 respectu Poti. et in hac a Peripateticis dicitur
 et a prima, quod illa ad res artiles ut ad quietem

hac vero ad res naturales, et ad veritatem pleneat.
 D. ravelandum, ne discrimen istud perperam ac ridicu-
 la adhibeatur, cum loque forma ac figura promi-
 lue sumuntur.

¶ 1^a Categoria est relatio, quae dicitur esse respectus
 unius ad aliud, ut respectus patris ad filium, veri
 ad verum, & alia est relatio realis. quae ubi
 inest, hinc verum effectus ordinati ad causam.
 alia ratio, quae dicitur esse ordinata ad causam
 qualem, ut ordinata speciei ad genus.

¶ 2^a Categoria est relatio, quae dicitur esse
 et accidentalem, hinc est transcendentalis, quae ordinata
 in ipsa rei essentia constituitur, ut ordinata partem
 ad totum, et dicitur transcendentalis, quia trans-
 cendit omnia genera nihil enim fit, quod
 ad aliud ea sua ultra non ordinata. posterior
 quae non includitur in essentia rei, sed ipsa advenit,
 ut paternitas respectu filii. et hinc tota relatio
 est transcendens, quae dicitur ad hoc predicamentum
 cum tota sit transcendens.

Corro in relacibz praesertim gradicamentibz dea
 le distigenda. Abson nuncpe, qd referat, qd
 Patr qd referat ad filium Abson ad qm referat,
 qd filius et fundamentu un referat ut i queras
 ob qm Abson patr ad filiu ordinari dicit

Quas res genam sint opietales relacis qd qd
 Quas res nuncerant qm d lo notata dignas,
 qm na hore qm. nam una relac n negat
 qm aliam et relacis dnt in eodem dnto le patien
 ti, nec mutuo se replent, snt qm. Abson
 le le invicem respiciunt. Da e simul ab d. id e
 simul capere; ut ab enim ita invicem quod
 ut unum line alio se negat, tu poter negit a
 line filio nec filius line patre. Da e simul
 qm nam impopetela e qm fieri unum relac
 line alio qd Patrem line filio aut vicepsim.
 gla: Abson, et Abson categoria e passio.
 Ma: Abson. qd causa qd fitu actu causans
 passio no e accidens, qd dntum qd fitu actu
 recipiens effectum. Lo categorico respectu ignis

calefacientis, dicitur, actio, et respectu manus cale-
facit, sic patet notari.

Actio autem in varias dividitur species, alia tran-
siva, quae transit ab agente in externum objectum
ut calefactio, quae transit ab igne in manum, alia
intransiva, quae nil extra agens producit, ut
intellectus est: alia dicitur in actio, quae dicitur
creatio seu productio ex nihilo.

Prima categoria est ubi quae quod, ubi est pro-
prietas rei in loco, quod est rei duratio; et
utrumque nil est nisi res ipsa quae sibi aut du-
rationem quaeat, in reo de modo, à se ipsa dicitur.
Ubi dividitur in species Responsum, deorsum, ante et
retra item in ubi definitivum, quod rei incorpo-
rata quirit, quod aliquid est in loco indivisibile, sicut
est totum in toto loco et totum in qualitate parte
loco, et in ubi circumscriptum, quod toti corpori
quirit.

Quando species de heri, hodie, in aeterni
Quis quae duratio prope et sine carens.

certum seu duratio hinc primum in actu finem.
et tempus, quod est duratio primum hinc et finem.

Qua est Situs, seu dispositio partium corporis
in ordine ad locum. ut sedere stare &c.

30ma Denique est Relatus, quod intelligitur corpus quoddam
alteri corpori circumpositum, ut vestis et id est
quod corpus huius ornatur ac vestit.

Atque haec sunt Categoriæ seu prædicamenta
simplicia, quibus ipse præmittit antecedentia
et coniungit post prædicamenta.

Quæres primo quid accipies intelligat per antea
prædicamenta.

Respondetur quod prædicamenta ad categoriam intelliguntur
quam necessariam ut illas dicitur dicitur quædam
esse univocorum analogorum et analogorum. de
quibus dicitur articulo sequenti.

Quæres 2do quid sint post prædicamenta.

Respondetur quod sunt prædicamenta
duo præcipue numerantur opposita nempe

de q^o cap: *Extra et modi prioris posterioris
et simul. Licet prioritas posterioris, et lo-
mutitas.*

Quares *Quo q^o licet prioritas*

*Prioritas est modus q^o res una precedit
aliam q^o numerantur species, nempe
prioritas temporis, q^o est modus q^o res una
precedit aliam tempore. Licet ad amos fuit pri-
oritas ordinis, q^o unum aliud pre-
cedit ordine, ut numerus junctus idem.
prioritas dignitatis, q^o unum precedit aliud
dignitate, ut Episcopus Sacerdos, simpliciter
prioritas demum, ubi, quando una res dependet
ab altera, q^o est causa illius, licet hoc est ubi
prior die. *additum in prioritas originis*
q^o pater aternus prior est filio, q^o ab
ipso originem ducit. et prioritas rationis, q^o
unum prius alio q^o mentem respicit. Licet
in Deo a nobis, q^o pater prior ipse
*miseriordia aut justitia**

Quaeres et Quid sit papaveritas, & papaveri
 res pari spapu cum priantibus abulat
 et ea ipsius defuore inolefit; hinc est danti illius
 species, qd ipsius, idu de similitate dicendu

§ Deus

Gregorius 2. Philosophorum

2. 2: pliti u profertim, qd platonis doctrinam
 magis temporib, deus ea suscitarent, et
 duntaxat categorias agnosunt his duob, respicunt
 yprehensas

Menſura, quies, motus, positura,
 figura,

Sunt cum materia cunctarum cordia rerum.
 Nam inquit, qd qd eo pceptis, id eſt ens, v motus,
 entis. Ens autem seu res, ſubſtantia ſc. nam hoc eſt
 nomina idem ſignificant, et iſtius, et dicitur mens
 seu ſpiritus, v iſtius et impetrabilis, et vocatur
 materia seu corpus, rursus mens seu ſpiritus,
 v eſt lumen perfectus, et proinde increatus, et eſt
 Deus ſc. eſt ſeu Deus una res ſpiritus accenſeri
 pot eſt iſtius, tunc aut corpori, et eſt

definitus, eiq[ue] angelus aut corpori definitus e[st].
 et i[tem] mens h[uius]; q[ui]e v[er]o i[tem] i[n] i[n]stante corpori, ut au-
 post mortem. et i[n]stante i[n] corpori et h[uius] q[ui]e i[n]stante
 i[n]stante corpus v[er]o e[st] vita capess[er]e ut h[uius] terra
 capis d[icitur] v[er]o i[n] vita p[ro]ditum, q[ui]d h[uius] v[er]o p[ro]
 grediendi vi caret, ut planta. v[er]o p[ro]grediendi
 vim h[ab]et, ut h[uius]. ad actum v[er]o e[st] p[ro]fusa rason
 di vi p[ro]ditum, et efficit h[uius] v[er]o la caret et
 vultu bellu[m], videtur letula de h[uius] entia
 vultuens.

Quod modis entia atinet, i[n] similit[er] e[st] sp[iritu]
 duales lo[quendo] v[er]o corporei. modi sp[irituales] lo-
 varice sp[irituum] sp[irituales], q[ui]ta varia p[ro]prietates i[n]tra
 aut inclinates voluntates.

Modi autem corporei lo[quendo] q[ui]ta duplicis generis,
 i[n]uo mensura, seu quantitas aut determinata
 magnitudo calera corporei. 2do Quies seu
 corporei p[ro]prietates i[n] eadem l[oc]o. 3° motus
 seu translatio corporei de l[oc]o i[n] l[oc]u[m]. 4°
 p[ro]prietates seu l[oc]u[m] partiu[m] corporei i[n] ordine
 ad l[oc]u[m] h[uius] deniq[ue] figura seu calera
 corporei h[uius]

Quæres ; an Latius sit jo aristelis prædicamenta
 q̄ 7 q̄ 8 præ Categorias admittat. .

Ad j. multa in Categorias aspectu in præstantia
 nam jmo alq̄ summa genera exhibent. eaq̄ dista
 q̄ se via scia n̄ se, ut qualitas figura & q̄libet
 plerq̄q̄ in qualitate, plura, ut raritas, densitas
 fluiditas v̄tri intelliguntur à qualitate figura
 et motu. mentes vero ad modos intellectus et
 volitionis plinet. 2° relatio ulla modo plinet ad
 Categorias, q̄ n̄ è q̄d abstractu, ut pote oppositio
 um alq̄ respectu. Sic actio et passio in corpore
 referuntur ad modum, utiq̄ de modo & specie.
 Et q̄modo et ubi n̄ se categorica n̄ ceteris distat
 Et summi transcendentes hæc Categorias, ac generalia
 q̄da cum attributa, ut in metaphysica dicimus.
 Deniq̄ actio n̄ è accidentis seu modus rei licet
 accidentarius dici possit. q̄ respectu hanc gen
 legit.

Ad 2° Meliori jmo defendi potest q̄ 8 præ Cata
 gorias; dum q̄ n̄ q̄d autem aspectu.

est mens & corpus et quodquod modum datur & dicitur
 sicut modus: ut lo bis modi spirituales. & 6 modus
 sicut & quod & sicut est: cum gra aristoteli categoriis
 multis erroribus obnoxia sit ut ubi obprobrium

Quæres 2° an Deus ponitur in predicamento
 Verbum

3° Cum hoc apper pendat ab eo, an ens sit
 univocum respectu Dei et creature, & in
 metaphisica sapientibus videri potest. qd
 in dicitur.

Quæres 3° quid sit poni in alio predicamen-
 to

4° Poni in predicamento alio vel aliud est, qd illud
 generis alius univocum, seu secundum nomen
 et significationem sic dum quærimus an Deus ponatur
 in predicamento Verbum tenens est, an nomen et
 significatio Verbum proprie ponitur Deo, sicut generi
 & angelo: sed quod idem est an Deus proprie et proprie
 in Deo ponitur Verbum & denique an Verbum generi dicitur
 ponitur respectu Dei

Quaeres 1to Quobusmodi modo aliquid poni possit lo
 primum aliquid.

Duplici. directe sicut et reducte. - directe
 si aliquid ponitur in praedicto, quod est species aut
 individuum respectu illius. Si est praedictamento cor
 poris ponitur, sicut, hoc petrus. indirecte seu
 reducte ponitur aliquid ad praedictamentum, quod
 aliquid modo plinet ad id quod directe ponitur, ut
 ad speciem aut individuum. Si prima species
 aliqua lingui ut reducte ad praedictamentum corporis,
 sicut in p. & u. sit corpus plinet in spirituali
 ad corpus lingui.

Quaeres 2° Quid sit arbor Porphyriana.

Arbor Porphyriana sic dicitur à Porphyrio
 seu auctore de quo iam supra, i. tabula exhibens
 singulas categorias earumque species ac individua
 in linea recta una cum differentiis in linea colata
 salub. Si in arbore ut categoriam specia exhibere
 specia in linea recta videtur in corpus, vixens,
 aal, haem, fectum; Inq in duas species aut in
 individua videtur videtur tabula ima.

Hinc porphyriana tabula aliam opposuerit. p.
 phti; qd seriem entium catibit, et in ea Spiritus videt
 et in mentem, et corpus, illa in angelum, et
 mentem humanam. hoc in vinem et in vrens, vrens
 in progrediendi vim hanc seu aal, et ea carens,
 ut e' planta, aal in raso pradium, ut o' bos
 et raso defituta, ut o' bellua, videat tabula

Quæres 6to Quænam ex his duabus tabulis, sit
 alteri præferenda. s

q Videtur tabulam spirituum præferri debere; nam
 hinc porphyriana illam seriem spiritualium men-
 tionem facit; que di' fieri debet. respectu hois
 q' ea utraq' ultra spirituali dicitur et corporali
 refert. 2do hæc tabula corpore et aali inq' ad genera
 collocat, cum perinde opinari possit ad mente
 nec minori imo fortiori jure dicere mens, q' cor-
 pus. hæc em' nil aliud, inquit Socrates, q' ens, q'
 corpore utilis. hæc autem oia clare catibit et ta-
 bula, ut eam inspicenti patet; et c.

Articulus 4us de Idearum Signis

Cum idea sua intra mentem lateant, nec se ipsis
 immediate aliter manifestari possint, signa quodam
 adhereri necesse est, nempe voces, quibus mediante,
 ideae aliter innotescant. si autem. Signum id, quod in
 alterius rei cognitionem nos ducit. ac repleta distinctio
 in naturale litterarum et artificialium. illud est, quod
intra legem et iura voluntatem aut imperium humanum
aliquid significat. Sic fumus est signum ignis, si videtur.
 quod significat aliquid in libera hominum voluntate denota-
re. hoc modo voces se signa cogitationum nostrarum
 aut in rerum, ad quae significandas assumuntur ab hominibus,
 cum, quod vox hominis potius est naturalis, quam artificialis,
 equum significat provenit à tota habituum imperiosa.

Verbo vox significativa est sonus articulatus ab homine
prolatus ad exprimendas res cogitatas in dicitur sonus
articulatus. dicitur per syllabas longas et breves distinctas.
 quod distat à multis aliis vocibus; nempe à mugitu bovis,
 cantu canum &c. addit ad exprimendas res

cogitatio . ut à vocib. Proprietorum Pirarum teme
 te vocabula effundentibus differat . Quis et indice
 in vocis ^{prillo} Lea immediate lyfere Deas uas ,
 ac is mediantibus res . ideo eum aliquid alius rei
gnire dicimus , quoniam id illius idea in mente na
capenti gnit , et voa ius manifestat ideam .
deinde ipfam rem . praeipue autem vocis .
Species Le nomen et verbum . v enim voa expri
mit ideas rerum , aut earum obsta , et dicunt sonet
ut Deus hoo v ; v expriunt judicium et dicunt ver
bum . ut dilige nefis v . verum hic praeipue
de noe agendum , quod li quod in ordine ad
proprietatem de quod cap . legenti de teme dicunt teme v
Proprietatem de quod jam dictis libro reparata refertur .

§. imus
de

Definitione et Divisione termini

N. Quaestio hic in procedit de teme Ab homo teme
put a geometris teme pro teme aut parte
catua rem aliquid geludente v put a teme teme

Sumit pro fine ultimo. D. praeiudice de bono loali,
 quae p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate actua p[ro]p[ri]etate

Quaeres 1mo quae sit p[ro]p[ri]etate boni loali

2o Definitio boni loali, q[uo]d sit actum p[ro]p[ri]etate
 dicitur & p[ro]p[ri]etate, in q[uo] dicitur non dicitur
 h[ab]ere rationem p[ro]p[ri]etate, q[uia] p[ro]p[ri]etate h[ab]ere non est p[ro]p[ri]etate
 q[uo]d in le boni dicitur, actum actum p[ro]p[ri]etate, dicitur
 dicitur & p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate loco dicitur p[ro]p[ri]etate
 boni loali differat ab aliis, q[uia] in dicitur p[ro]p[ri]etate
 & h[ab]ere dicitur ad u[er]itatem dicitur.

Secundum 1mo in si p[ro]p[ri]etate q[uo]d i oras q[uo]d unum
 de alio affirmate aut negate. Dicitur reperiri in e[ss]e
 dicitur de q[uo] aliquid affirmate aut negate et p[ro]p[ri]etate
 q[uo]d de dicitur affirmate aut negate, denique p[ro]p[ri]etate
 h[ab]ere actum dicitur boni est est q[uo]d dicitur unum
 p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate, q[uo]d q[uo]d & p[ro]p[ri]etate & implici
 de in actu in si p[ro]p[ri]etate, ut non dicitur, dicitur
 h[ab]ere, ita dicitur dicitur. h[ab]ere q[uo]d idem dicitur
 & dicitur

Quaeres 2do cap[itu]l[um] dicitur p[ro]p[ri]etate, integras dicitur
 q[uo]d reo dicitur dicitur dicitur dicitur

pro le infra q̄ pro reb̄ signatib̄, q̄ae se immo,
 q̄ia se p̄mittit h̄re r̄onem signi et p̄dicati;
 ut h̄ d̄icam ē ē uelum. locutus ē doctus ē
 ora p̄p̄io.

Quotuplex sit Verbs.

¶ q̄ms d̄icidit̄ Verbs loq̄tis in mentem uocalem
 et scriptam. uocatis ē uelum p̄p̄iois mente
 p̄cepte. q̄i h̄ p̄p̄io legendo Verbs d̄ic̄ accipit,
 cum ois Verbs sit nomen, q̄d ubiq̄ ore p̄p̄iois
 debet. uocatis ē uelum p̄p̄iois ore p̄p̄iois. et
 scriptus ē uelum p̄p̄iois, aliter uocata.

¶ in simplicem et oppositum seu p̄p̄iois, ille ē
 q̄i rem t̄m unam signat h̄c d̄icidit̄ ora h̄c una
 uolumado, h̄c h̄c plures. ut loq̄ d̄ic̄ Verbs
 Iulius Caesar. Ipe uis ē, q̄i res plures signat
 h̄re h̄c una h̄c plures uoces, ut iuris p̄p̄iois.
 Verbs. nemo d̄ic̄.

¶ Verbs in Categoriam q̄i h̄c solo p̄p̄iois
 p̄p̄iois p̄p̄iois ut h̄c lapsi v̄: et d̄icidit̄
 categoriam, q̄i uel p̄p̄iois signat, nisi ad
 h̄c Verbs Categoriam, ut ois alij v̄

nam hoc dicitur uel per se, sine alio uel addito.
unde dicitur Lincolne negationis in signationis dicitur.

¶ In speciem gratia et de intentionis, ille loquitur
rem per e in de anti reflexam mentis operationem
ut apud s. ipse loquitur rem secundum positum, quod
habet ab intu habet reflexam mentis operationem, ut dicitur
hanc dico: speciem prædictam s.

¶ In positum privatum et negatum. positum
loquitur apud reale ut hoc. privatum loquitur rei
absentiam in specie capax eam idem habet, ut causa
est in hoc. hac enim loquitur absentiam reipse, cujus
hoc in capax, negatum dicitur, quod loquitur rei absentiam
in specie in capax eam habet, ut causa in
specie; nam quod ad illud in specie in capax est.

¶ In abstracto et quod abstractus loquitur solam
formam a specie mentis gratiam ut habetur, quod
in forma habet. hac id, quod quod hoc positum, quod
loquitur specie habet non formam, ut reuerentem loquitur
specie quod habet et formam uere reuerentem
habet in uere dicitur loquitur specie quod patrem habet

Trinitatis. seu unius divinitate in Christo. nam
 hac e' differentia inter quæta adjectiva sub robustior
 et lapsa, ut Deus. quod illa significat Christum in
 recto et secundum in obliquo. ipsa extra secundum in
 recto et Christum in obliquo: hinc ad multiplicem
 generum adjectivum sufficit multipliciter, Christo
 in in quæta Spiritus vero propter hanc in regno
 in multipliciter forma.

Quæres quod sit significatio in recto et in obliquo.
 Ad dicitur significare in recto, quod in significare
 Spiritus ponitur in nominativo. in obliquo autem
 quod in alio casu ponitur quod in nominativo. Licet
 et volendum in recto significat Christum, operanti
 enim quod sit volendum respondere in nostro
 casu h' e' res et lignum dicitur robustioritate.
 robustioritas igitur in acceptivo ponitur, et operanti in
 obliquo significat.

Tertio dividitur Spiritus in aliquid et consola
 tionem. ille significat rem solam. ut angelus.
 ipse vero cum aliquid significat quodammodo hinc
 aliquid aliud a se significat ut Spiritus, quod est
 Pater Filius

8° in singulari partitarem et casus seu universam.
 Singularis unam rem determinate significat, ut si hoc
 partem unam rem significat, et determinate ut
 alij hoc, idem denique seu universis plura simul
 significat, ut hoc per hoc significat.

9° Ternis casibus dividit in collectionem, collectionem
 plura junctim et per modum unius significat ut papulus
 distributionis ita significat plura, ut dicitur per de singulari
 si hoc significat per hoc simul et in singulos significat
 et hunc et illud et alium ad:

10° Distributivas dividit in univocam equivocam
 et analogam. univocam seu synonymam est quae uno
 nomine unam propriam rem pluribus casibus seu
 denotat in pluribus significat, ut hoc eadem significat
 rem in locutione plurali, unde dicitur univocam universis
 in significando sunt dea quae exprimit in universis
 in representando dicitur equivocam seu unam rem
 nomine diversam in pluribus significat seu diversam signi-
 ficat rem ut hoc taurus respectu quadrupedis
 significat et mansuetam deus aut dicitur, deusa ut
 patet significat. Ternis denique analogas

A uno eorum sic eadem partem eandem partem
 dorfam, & oio dorfam, cum alga propolis in
 in pluribus, luffia, ut vox dorfam. Dicitur enim
 de hoc et quod in ipse dicitur in de medicina cum
 alga similitudine in, quia cum seu ordine ad sani-
 tatem, quia cum respicit; ita de colore vultus
 quia sanitatem indicat, hinc etiam analogus differt
 ab aegrotis, quod inter inter varias luffias, utius sit
 quodammodo, similitudo aut affinitas. Erunt
 vero aegrotis in pluribus dorfam luffia, quia ipse
 aegrotis aut similitudinem inter se habent.

¶ Deinde dicitur dicitur in transcendente quod
 de, in re possibilis et actuali dicitur potest; et tunc hinc
 conuenit, & unum eandem, videlicet ens res, unum
 eandem, bonum & aliquid, et in transcendente,
 quod de pluribus quodam modo de aliis dicitur potest, ut aut de
 actualibus solum.

Quare ad quod dicitur hinc quod dicitur.
 ¶ Ad quod dicitur varias varietates dicitur, dicitur
 etiam dicitur in ordine ad dicitur, a
 cuius varia acceptio pendet dicitur veritas,
 falsitas, unum, & particularitas.

hinc enim hoc accipitur pro eo quod significat
 2do Suppositio fitis dicitur in propria et metaphori-
 cam. propria est usus termini pro suo significato proprio,
 ut hoc est carum. metaphorice est usus termini pro
 suo significato improprio. ut cum hoc factus est una
 mens hoc appellatur.

Dico in suppositivum pro intentionis, vulgo recte
 seu appellatur, quia est usus termini pro intentionis. De
 quo 1° ut mens est propria cogitans, et in suppositi-
 vum dicitur intentionis, vulgo simpliciter, quia est usus
 termini pro intentionis ut hoc est species. proinde quod
 suppositio recte in multis in terminis universalibus dicitur
 universalibus. si vero in terminis singularibus recte singu-
 laribus seu distinctis.

3° Suppositio recte in multis dicitur in copulativa
 et disjunctiva. copulativa est acceptio termini, uni-
 versalis pro alio sui significati, copulativa simpliciter, ut
 vis hoc est propria, ita ut sensus sit et est Petrus et
 Paulus et Plato et propria. disjunctiva est usus
 termini universalis pro aliquo sui significati, ut alibi hoc
 est dicitur et sensus est, et est Petrus et Paulus et dicitur.

3. Suppositio copulativa dicitur in Distributiva et
 collectiva. Collectiva est unus dicitur univrsis pro oib
 suis individuis simul sumptis, ut ois spua in die se
 ter. Distributiva est unus dicitur univrsis pro oib
 gulis his suppositis. Si copulativa q
 leorsim sumptis, ut cum dico ois ho
 e aal, leorsim e ois hois ubi
 simul sumptos. Et et quilibet leorsim ee aal
 et si haec suppositio sit copulativa, ita ut dicitur univ
 rsis in dicitur pro oib speciebus summate, dicitur pro oib
 eam individuis, ut ois aal sentit dicitur suppositio
 pro lingulis generum. Si vero sit in copulativa, ita ut
 dicitur univrsis accipiatur qm pro oib speciebus le genere
 et sentit, et dicitur pro oib eorum individuis, ut ois aal
sentit in aca sua. Si ois aalium species dicitur
 suppositio pro gemitibus lingulatur. univrsis suppositio
 distributiva aliquando est abstracta, in qd nec expresse
 nec dante aliquid accipitur a dicitur univrsis, ut ois corpus
est calensu. aliquando dicitur accommodata, qd i posito
 dicitur univrsis pro oib individuis uno v altero excepto,
 ut ois hois mendax, praeter Stu D. V. et alias
 qd dantur.

6. Suppositio disjunctiva dicitur in in copulativa
 et distributiva, qd dicitur unus dicitur pro supposito

indeclinabile, ut alijis accidit, e. n. pariter ad videndum
 Licitior dicitur u. Linifer. Ad neuter dicitur
 Suppositio dicitur e. acceptio dicitur pro Licitior
 dicitur, ut alijis h. a. Romanus pontifex, ubi
 vox h. a. u. Supponit indifferenti pro g. n. h. a.
 De dicitur pro Benedict. XIV gloriose n. m.
 regnante.

Quarta dicitur unde expressi patet, q. d. Suppositio generis
 dicitur alijis in g. n. h. a. Supponit. An dicitur
 N. ad Suppositio dicitur bene attenditur e.
 ad dicitur q. d. dicitur dicitur dicitur, q. d. dicitur
 dicitur, e. autem h. a. dicitur u. univ. affirmati
 ut in g. n. u. univ. negati. ut nullus u.
 affirmati particulae ut alijis u. dicitur pati
 utares negati ut alijis u. h. a. notata

¶ Sec. dicitur ea q. d. dicitur Suppositio dicitur
 dicitur dicitur q. d. dicitur dicitur dicitur
 dicitur dicitur dicitur dicitur ad dicitur
 dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur

¶ T. dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur
 dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur
 ut in mens e. dicitur cogitans, nullus h. a. e. dicitur

Si in praedictis sit deus numerati seu collectus
dum collectus supponit, quia deus supponit
sibi, quibus caigunt aut proutunt praedicta;
Primi autem de praedicta collecta in collectuam
sibi suppositivam caigunt.

2da Subjunctum suppositivis affirmativa aut negativa
signo partem affectum supponit, definitive
quasi & determinate in alia existentiis praedictis;
ut alij hoc e: Episcopus argentiniensis, determinate
supponit, et alij scilicet e: ut pariter ad videndum;
quasi supponit. ceterum in determinanda suppositivis
quasi in determinata plus valet materialium judi-
cium, & regulari copia, quae plerumque fallaces depre-
henduntur.

3da Subjunctum suppositivis hoc affirmativa hoc negativa
utro signo affectum in variis utparia et oppositi
hoc e: gando praedictum utpario quirit sibi, si ei
ut inquit supponit distributive, ut hoc e: variati
idem e: ac ut hoc e: variati, in variis vto quingon,
si et accidentali supponit distributive, ut hoc e:
Dactus idem e: ac alij hoc e: Dactus

4to et generalitate in ei^{us} p^{ro}posi^{to} dicitur ubi liquo
 affectionem supponit p^{ro}ta edig^ontiam p^{ro}cedi
 t^{er} q^{ui}a dicitur numerales colligunt suppositivam
 collectivam, d^um g^ontiales d^um p^{ro}hibentiam,
 d^um g^ontiales, d^um p^{ro}hibentiam, p^{ro}cedi d^um
 ea delinunt ad eos suppositivam, ut in ista
 p^{ro}posi^{to} et Evangelicis d^um q^{ui} supponit d^um
 collectivae, q^{ui}a ea parte p^{ro}cedi d^um p^{ro}hibentiam
 merus v^ol.

3ta p^{ro}cedit cuiuscuq^{ue} p^{ro}posi^{to} affirmativa
 supponit q^{ui} d^um p^{ro}hibentiam, ut in ista: hoc est
 al, aal, supponit d^um p^{ro} alq^{ui} ad aalib, ist v^ol
 hoc est ac aal. q^{ui} p^{ro}cedit p^{ro}hibentiam, nega
 tiva q^{ui} supponit d^um p^{ro}hibentiam, ut hoc est a
 p^{ro}hibentiam, ut hoc est lapis, ulla enim est lapis
 q^{ui} p^{ro}hibentiam, q^{ui} h^{ic} q^{ui} p^{ro}hibentiam p^{ro}hibentiam. h^{ic} q^{ui} p^{ro}hibentiam
 usus est in h^{ic} p^{ro}hibentiam d^um p^{ro}hibentiam d^um p^{ro}hibentiam
 Quares q^{ui} q^{ui} d^um p^{ro}hibentiam p^{ro}hibentiam

Q^{ui} p^{ro}hibentiam est acceptio d^um p^{ro}hibentiam p^{ro}hibentiam q^{ui} p^{ro}hibentiam
 d^um p^{ro}hibentiam, ut locutis ambulat, unus
 p^{ro}hibentiam p^{ro}hibentiam, ut sit unus d^um p^{ro}hibentiam
 bulare.

Quares q^{ui} Quid sit amplio.

Amplius e' catenae d'ni a minori ad maiore
Ratiocinem . ut iusti resurgunt gloriose ubi
iusti in bellum supplicat pro iustis . q' nunc
De pro aliis q' fuerunt . et erunt

Queres 6to Quid sit respicitio .

Respicitio e' coarctatio d'ni a maiori ad
minorem Ratiocinem . ut h'c dicitur
Ratiocinatus . ubi ubi h'c . q' alias pro ei propter
h'c supplicat . respicitio q' vocem dicitur

Queres 7mo Quid sit alienatio .

Alienatio e' usus d'ni in sensu improprio et
Metaphorico . ut si dicam : Spiritus e' solus iusti
sic . ubi sol usurpatur in sensu improprio

Queres 8va Quid sit appellatio .

Appellatio e' applicatio unius d'ni supra
aliud . q' Alexander fuit magnus
philos . hic magnus appellat supra patris
ita . ut sensus sit . Alexander fuit insignis in publico .
et h'c appellatio vulgo filii dicitur . q' d'ns magnus

applicat suum fide significati, scilicet magnitudinem
 diuina supra finem, scilicet plenam, quae
 prima et significati fide huius generis plures.
 Quod sit autem praedictum in supra marale dicitur
 appellat; ut Alexander magnus fuit plures
 ubi vox magnus, si supra plerumque, et supra dicitur
 plures appellat, hoc alexandrum aliunde et pa-
 lura magnus, appellat dicitur marale, quae prae-
 pue ex eo cognoscitur, si dicitur appellat prae-
 nati copula, ut in mox dato capto, et autem
 dicitur appellat, quae aliter applicat; dicitur vero
 cui applicat vocatur appellat.

Ad his dicitur applicat, hoc enim, quae, quod li-
 cet variata compositione, appellat, aut aliam
 applicat dicitur, et valet esse, si male in-
 ferat, hoc est species: dicitur est hoc, et dicitur est hoc,
 nam in maiori hoc supponit et intentionality
 in minori autem hoc intentionality mutatur ut
 suppositio, unde valde attendendum est ad hoc sol-
 utas nunc in quomodo applicat variat fuit
 hoc

Articulus 5us

de

Modo Sciendi

Ad id quod operam mentis specio. Id proprium ad
 rem apprehensionem efficiendam videtur sciendi necessarium
 ab eis acquisitum; cum vero obscuritatem atque confusio-
 nem ac timorem tollit; obscuritati quodam modo
 dicitur; cuius est error vagus ad certam significatam
 timore, aut rem bene designatam clarioribus verbis
 aut idem explicare; confusio autem obscuritas dicitur
 cuius est rem bene designatam. Si nulla de involuat
 de se consistat, in varias partes disgregari, cum alias
 disse videri nequeant; id dicitur, igitur hinc agendum.

iam

Quodam modo quod sit modus sciendi.

Modus sciendi in sermo hinc hinc pro or-
 co, quod iurat ad acquirendam rem; in sermo
 sermo autem dicitur oratio ignota manifestata.
 et dicitur oratio, id est sermo brevis, uno aut altero
 sermo vocabulo; additum ignota manifestata, id est
 clarioribus sermo obscuris ignota declarata, ita ut

isdm qd declarati verbis apertis simpliciter et
 p se ab oi cogitationis & conceptionis pinculo remobis
 qd sensu hinc aut illa oia accipienda vniat jam

Quaeris i qd sit definitio.

Definitio generalisim huc dicitur i orao, qd qd
 in re v nae obfcurum e capiat, unde
 alia e definitio nois alia rei.

Quaeris 2° Quid sit definitio nois.

Definitio nois e ea, qd declarat alqis, qd qd
 natura alqis intelligat, ut si quis dicit, Cosmo
 graphiam appello descriptionem mundi, ea qd
 Collegit imo definitio nois ab arbitrio definitio
 pendere, qia qdlibet voca qd se e indifferens
 ad hoc v illud significandum, atq in hanc arbitrio
 ditione, vna cumq dno, qd qd, ad iungere lyfi
 caem, qd e in hinc plurima limitate accipientis,
 nam a recepto usq recedere in nequitate absurda
 foret affecta, atq in cum eia aut idca. hanc
 na dferata, nois nois in ponere nepe i, ite
 jam ea usq, deinare datus e, atq ad indolem

Lingua et usu receptorum suam accommodari debet
 Colligitur ^{nois} liberum circa omnem moneri
 et dicitur, ut pote, esse arbitraria sit, vates enim
 dicitur dicitur ad unam rem precise loquendam,
 atque alios prius ea de re rationefieri, hinc male
 agunt in populo in raro fit, si de re aliqua dispu-
 tant, antequam de nos generent, ea quae dicitur
 proprie dicitur in licet, nisi libes aung dicitur

Quaestio Quid sit definitio rei

Si ois explicatio utramque essentialis rei
 et quae patet quod rem aliquam ita definitur ea quae
 proprie apprehendit, ad rem in eius utramque inquit
 nam quae in propria dicitur aggerit, suum quodlibet
 suble alio vero in quodlibet facit.

Quaestio quotuplex sit definitio rei.

Si duplex, essentialis nempe et accidentaria, quae
 et descriptio vocatur. definitio essentialis, in ea, quae fit
 et propria rei essentialis, nempe per quosdam differentias,
 species enim plures seu utraque completa genere in differe-
 entia distincta. Si dicitur definitio propria, figura
 dicitur dicitur quanta, haec definitio totam dicitur dicitur

prehendat; nam qd figura duobus, hoc est illius
 genus, qd cum ceteris figuris similitudinem habet;
 et qd hinc ^{et aliis} ~~et aliis~~ aperat, id ad illius ^{diffinitionem} ~~diffinitionem~~ pertinet
 qd a ceteris figuris discrepat. Definitio audientia
 seu descriptio est ea, qd explicare nititur naturam rei
 p alqs indetia externa, et p causas illius contingens,
 hoc est p causas efficiendum et finalem; ut hoc, hoc
 est ad ad similitudinem dei facta, utq ad eternam
beatitudinem creatur; et p eius proprietates, ut hoc
 est ad Licetium capax, et deniq p ad iuncta et quic
 ventia, ut hoc est ad implumie, bipes.

Queres glo Quid sit definitio bona et sua,
 Quid praecipue numerantur, nempe claritas, breuitas,
et plenitudo definitio. hoc dicitur de optimis bonis definitio,
 definitio, optum appropinquat potestatem est, si enim qd dicitur
 nisi ut intelligatur, et definitio supra est, qd rem definitam
 manifestat.

Suo igitur oportet, ut definitio sit clara et appropinquata
 ut ajunt clarior re definita; ita ut dicitur, clariorib
 rem exponat, eiusq singulas partes, qib, qstet septa
 rationem memorat, qd fit ut definitio singularum uel essentia

hinc ne extra propriam potestatem, quod dicitur. De
ingredere dicitur, quia in propria dicitur quod idem abstru-
 tum per se abstractum, ut si dicerem triangulus
 figura triangularis. Idem dicitur adhiberi dicitur in
 quibus, quando libri post affirmativa neque enim ex
 talis manifestat dicitur, quod quod in se indubio
 in vero quod sit declarat, et superfluum in more
 quod res in se, cum ex eo quod dicitur quod in se deducit
 quod.

Ceterum observandum; clarum vocabulum est relatum
 quod dicitur quod abstractum, adeoque relatum et pro materia
 dicitur intelligendum et nam clara est dicitur, quod
 ad una propter quod difficultatem rei dicitur in lecti-
 genda; Clara quod dicitur dicitur quod dicitur, quod aliter
 cui minus ars illa familiaris, et obvia valde esse
 dicitur.

Idem dicitur dicitur in plena, id est via spiritualis quod dicitur
 dicitur, unde cetera dicitur, manifestat, hinc in dicitur
 nil spirituale omnino propter, alias manifestat, quod quod
 propter spiritus alius rei dicitur propter, facile dicitur
 dicitur ex eis, quod in metaphysica de dicitur et dicitur
 dicitur.
Idem dicitur dicitur, superfluum enim dicitur dicitur

rat, et quod dicitur propter quod eadem, pro in definitio. Hinc
 abec, quod dicitur merito de synonyma, quod in regis
 iusta exceptioa limitata. Simpliciter quippe notias,
 in paucis nisi per synonyma defini, et quod in utilitate,
 dum attendit in unico vocabulo preternatans multitudine
 sine synonymorum eadem ob hoc dicitur in tanta lenitate.
 2do remanenda de, quod res definita propria in se non cum
 velut aliqua labela generalitatem remanentitatem
 in se, in se appare, unde eadem in paucis sunt.
 nec quod in ea calare, quod res definita carere potest,
 in eius illa se in mente in eius ultra. Sic pluribus
 verbis adhibendum, ubi paucis idem offerri potest,
 Syllogis usurpandus est, paucis multa dicitur. Hinc
 de causa in genus proximam seu inferius anteposendum est
 remoto seu superiori; nam si proximum allegat, est ipse
 remotus inquit, et inquit. Item differentia ultima seu
 specialior preferri de universiori ex eadem ratio.

Verum cum ratio genus proximum rei et ultima differentia,
 praecipue in rebus physicis inestant, et rem unquam factis
 antiquis aut saltem vagis de notias designant, ino,
 vero enigmata apperiant, ideo in rebus hinc ac latius

rem q̄ pprietate aut accidentium generem captivare,
 q̄ibz eius natura fuit appetitio. Et si quis q̄idam primum
 aut ultima differentia excogitabit, ut si dicitur plan-
 tam dicere, cum sit corpus vegetabile, id est in se
 proficiet agitata longe plura in q̄ plū. Et plū
 in plantis saepe aquositas

Quæres An respectu huius generis primum et differen-
 tia ultima, si id q̄dam ratione affirmantem
 potest, dum dicitur huius aut rationale, et quæ-
 ritur aut pro genere primo, ac rationale pro differen-
 tia ultima potest, primum generis factum, nam
 primo magis respectu huius est genus de proximo, ac
 rationale. Et si huius de q̄dā sit corpus et spiritus
 ipsius generis utrumq̄ est generis, q̄are si corpus
 aut rationale, q̄ q̄dā q̄dam cum ratione corporis q̄rit
 Et hoc ipso jam a spiritibus discrepat, unde dicendum
 utrum ipse generis est primum respectu huius, propter huius
 q̄ cum ratione entis et spiritualis et naturalis et
 generis.

Solutio in istis proprietatibus, dum rationale pro differēti-
 na allegant, ut ipse q̄ huius est, cum huius ipse corpo-
 rale et spiritualis et naturalis et huius, licet
 si enim pro q̄ rationale intelligitur huius rationis in aut

Differetia hinc, D. potius quod generis unum aib. spiritibus, Deo
 et Angelis. De L. unale secundum aalibus, animab. jure proprio
 erandi seu colligandi unum ex aliis, in adhaec. Lati. hinc
 Deo angelis unum est, unum et in acentis, hinc ulla ei
 assignari potest differre et plura, quod ab aliis, unum est, Deo
 corporibus eum spiritualibus detruat, nisi utramque natura
 affirmate participare. ex qib.

Colligite. Hoc in d. finit. dicit, quod hinc differre ex mente et
 corpore physice unum est, unum enim dicitur spiritibus
 cum aliis aib. unum est, et unum dicitur et pars ex mente. L.
 differre unum est a corporibus, habile est, et unum addit ex
 corpore unum ab angelis differre assignat.

Corpo. Hinc dicit, bene d. finit. regis, ad unum potest et plura
 Nemp. quod erat et reciproca cum se d. finit. ita ut
 potest dicere unum est differre et plura et differre et plura
 i. meus. quod reglam alios d. proponunt: d. finit. d. finit. unum
 ai et toti res d. finit. hac regla i. peculiaritatis, manifesta
 regla, plena q. i. e. quod in d. finit. aib. reb., quod d. finit.
 Das d. finit. plena i. e. quod potest unum est reb. d. finit.
 a d. finit. alio q. i. d. finit. i. d. finit. quod in d. finit. quod ab
 illis res d. finit. d. finit. hinc illa res d. finit. a d. finit.
 cum unum d. finit. unum est d. finit. et d. finit. et d. finit.

cui repugnat d'fuo repugnat et d'fuit et d'cipit

§. 2. d'us

Divisione.

Definiri solet ad p'ncipi d'fio. p'p'q' enim res tractanda
d'fioe p'mu' clara indiala fuit, ad eius pleniora
intelligentiam d'fiois partes legittime nominantur.
D'fioe 2. q'us e, q' d'fio in duas partes re'p'rat.
D'fioe p'mo q' d' d'fio.

D' d' d'fio e totum in partes d'fioe d'fio
id e d' d'fio q' d'fio, nempe ut rem magis d'fio
q' d'fio, totum tenim e magis d'fio. unde d' d'fio
e d' d'fio e in partes, solet autem res, q' d' d'fio
appellari d'fio, partes v'io in q' d' d'fio, membra
d' d'fio.

D' d' d'fio e d' d'fio. D' d'fio e d' d'fio
nempe actualis et p' d'fio, nam d' d'fio e d' d'fio
d' d'fio e totum q' d' d'fio p' d'fio: atq' e d' d'fio
actualis et p' d'fio. e d' d'fio e autem totum actualis.
Quod actu in se d' d'fio partes, ut hoc eam e corpus
p' d'fio, q' d' d'fio in se e d' d'fio partes, e d' d'fio
ut e genus e d'fio q' p' d'fio e d' d'fio d'fio.

Quæstio 2da Quid sit divisio actualis. Si ea quæ dicitur
 totum in partes, quæ actu in se consistit. quod si ea
 partes sunt essentielles, ut corpus et anima respectu hominis, dicitur
 proprie divisio. Si vero sint integrantes sive, vocatur partitio
 ut partitio corporis humani in caput manus &c. quod si sunt
 accidentales, vocatur divisio accidentalis, ut alius homo est albus,
 alius niger &c.

Quæstio 3ta Quid sit divisio potentialis. Si ea quæ latet
 potentialiter distribuitur in partes, quæ tamen se consistit, hoc
 quæ dicitur attributioni univocæ in duas species, & inferiora.
 ut quando distribuitur genus in duas species, ut anima in acci-
 dentem et corpus, & quando genus per diffinitioem dividitur in
 animam simplicem & intellectum & volentem. Et quando dicitur univocæ
 dividitur per naturam accidentalem, quæ dicitur per se, ut de
 corpore & manibus & quæ sit. Et denique quando dividitur per
 naturam simplicem, quæ dicitur in se, quæ sit. Et ut de
 & in corpore & anima.

Quæstio 4ta Quæ sint requisiti bonæ divisionis.
 Si divisionis, eadem quæ divisionis, requisiti sunt et quæ
 primo. Quæ sit oportet, eadem enim quæ sunt aut quæ sit
 si divisionis præcedentes si obscuritate et ambiguitate
 liberatis, adeoque ad præcepta non addens aut in pluribus
 casibus.

1° Hec est brevis pars fieri potest, id est parva membris
 quibus, nec sic unquam, nam dum ad minutiora de
 cendit, quibus profundis, et obicit memoriam, et quibus
 enim et quod in placem lectum est. hinc est brevis
 latem precat, pro, et ut in dividendo finem faciens,
 ea ora, quod abstractis, quibus, locum quibus dicit.
 2° quod duo et plura membra commemorat, de quibus
 ut et, quod specialiter dicit. Hic et partes
 sunt, quibus alga in altera quibus, de quibus ordine
 per hanc dividit, in europam, asiam, africanam
 cam, germaniam, nam germaniam quibus in euro
 pa. Hinc enim dicitur esse diversa, quod membra
 dividenda de unicum dicitur, sed realiter, et
 latem rati in se et dicitur.

3° Hec est plena, quod duobus modis intelligi potest
 ut in eo dicitur de et major, quilibet parte dividenda
 unde mala est divisio aali, in rati et philosophum, quia in
 philosophum agali aali, cum de aali de hinc, 2° dicitur
 de adagari membris dividendibus simul simpliciter, et mem
 bra simul sumpta latem, unde mala est divisio aali
 in terrenum et aertem, cum in dicitur aali agali.

Capitulum
de
Judicio seu Secunda mentis
operatione

Quando aliquid in re obvia distingimus aut
 unum ab aliis percipimus, id est in re sua ab ea
 distinctum, diuino uero in re ad eandem, quoad unum pertinet
 & si plures spectamus tum judicare dicimus, obis aduocato
 mentis, quod aliquid in re quodam distinctum eundem habemus,
 & ab ea remouemus, judicium appellatur. dum igitur
 meas judicat notitias seu ideas duas affirmando coniungit
 & negando separat. Sic dum judicamus aerem uel esse huius
 dum, notitiam seu ideam huius humiditatis, ideam quoque aeris
 & sicam ab ipsa separamus, ex parte dum judicamus eundem aerem
 esse grauem, notitias aeris et grauitatis, affirmando con-
 iungimus, judicium autem Solem, uerbis, offerre, dumque illud
 remouimus & proponere dicimus, igitur enunciatio
 huius prophetia oratio quod alteri lufficamus, quod uel grauat,
 & uel grauat.

judicium essentialiter includat conceptionem hanc idearum
 ac proinde sit multiplex et opposita ea multis ideis

Conclusio

Judicium simplex essentis
 actus

Prob. Judicium esse u. e. nisi assensus et dispensus mentis
 ideas et affirmacione coniungentis, et negacione separantis;
 atque huiusmodi assensus et dispensus est simplex actus; et est
 iudicium. in p. conceptus formaliter unicus actus est unus et
 simplex, ut patet: atque iudicium formaliter unicus actus;
 nam propositis ideis duabus uno actu iudicans, an una
 alteri ponat et non est id.

Solv. object:

Obijciens: Judicium ponit ea ideis, nimirum hysti
 p. debi et coposita, et u. e. simplex et opposita. an
 p. si sit iudicium nisi ea ideis: propositis, et
 et huiusmodi. Et d. an. iudicium si sit nisi ex
 ideis propositis, quibus ideas propositis, ac eas
 et coniungat et separat. con: an. in ipso et hysti quibus
 ea eis iudicium significatio n: un et copiam.

ad huc intelligitur deus dicitur de deus.

et uisibilis. Si mens hinc iudicat et ponendo. Sed repræ-
sentatur, tunc in dicitur a mente angelica, quia et hoc
iudicat ponendo representatur. Sed quod actum repræsen-
tantem plura. atque absurdum. contemnit.

Quod uisibile est et eius probat: nam angelus in iudicat
et ponendo negum representatur. Sed quia quodlibet huius
in partes dicitur, unde ut quod ponatur representatur.
Sed cum dicitur, de prius utrumque dicitur et recipit
apprehendere ac diuine unum deum formare. si utrumque
unius in angelis autem in apprehendit dicitur autem gradum
et dicitur. De unico autem et in utrumque, unde nullo
modo opponit.

Obijciunt. Si propositio in iudicio uerbi capere
quod propositum in uerbo et uerbo in e in iudicio
mentis et per ea ideas. Quod uisibile: iudicium quod
in mente spectatum affirmat et negat et dicitur, quod
nil in simpliciter: Sed quia ipsa affirmat aut negat in
post nisi plerumque uocabatur capere, ideo propositio uerbi
plura includere debet, atque in eis opponit.

Haec quod de utraque iudicio dicitur hinc, quod cum dicitur

ut regis, qibz rerum qgntiam nectetur & hinc, qd hinc
mores in magni aliquid reputabit; qd et in pceptis,
in aliquid et putabit.

Quarta 2° qd sunt iudicioru ueroru oracibz adhi
benda remedia

1° Quia singulos casus in qibz erroris, uinculum est
q^o u^o licet generalia em erroris uis, hinc re
uolunt q^o raria remedia proponuntur igitur.

2° In iudicibz diligentibz ad ideas dmonstrat hinc
ad dnde ibz, qd obscuri et ambigui et q^o rarios eos
oportet, si q^o rari ac uariis partibz q^o rariis dispere.

3° Praecipitanti mentibz, uinculum et diligentibz ad ideas
ad dntiae mendum; ita ut si res subis manifesta
u^o sit eolibz opensus, donec maturius fuerit
explorata; et uobis certa intofeat, u^o de exco rium
libili u^o ca rariis in q^o rariis u^o ca auctoritate
infalibit.

4° Prae iudicibz opinionibz unicum affere q^o rari
uideb remedium. Licet si ueris illis exuato, nil q^o rari
certo affirmet, nisi qd recte prius intellexerit.

5° qd qd dntibz secundum uerum recte differit, clara
u^o rariis ac q^o rariis certa q^o rariis iudicari dnt

Sic autem in vi p[ro]p[ri]e loq[ui]t[ur] consideranda quae jam supra
 animadvertimus. Primum nempe, attributum sic praedito
 et copula. Primum est id, de quo aliquid affirmatur, aut nega-
 tur. quodlibet est id, quod affirmatur, et negatur de alio, v.
copula est autem, quod Primum et praedito junguntur
 ut in hac p[ro]p[ri]e: Terra est rotunda, voce ferrae Primi
rotunda praeditum et verbum est Primum copula.

Quod autem an esse sit, ut in vi p[ro]p[ri]e Primum praedito
 et copula exprimantur?

Negatur. Et latius, si verbo p[ro]p[ri]e intelligantur
 nam p[ro]p[ri]e est in d[omi]ni trad[iti]tione p[ro]p[ri]e, et est de p[ro]p[ri]e
 et de Primo et de Primo adjacente. p[ro]p[ri]e de Primo adjacente
 est, quod Primum, praeditum et copulam exprimit, ut Terra
 est rotunda et Primo dicitur quod p[ro]p[ri]e est Primo Primo
 de Primo adjacente ea est, quod p[ro]p[ri]e dicitur, vocatur, et
 in cuius verbo Primum p[ro]p[ri]e, ut Primo cogitans et
 praedito, ut mens cogitans. Primo enim utriusque
 p[ro]p[ri]e est: ego Primo cogitans, et mens est cogitans
 Senius p[ro]p[ri]e de p[ro]p[ri]e adjacente, quod una voce p[ro]p[ri]e
 in quo Primum et attributum inclusa latet, ut cogitans

quod idem: ac ego cum Erasmo.

articulus 7us

De Divisione de propositionis.

Propositio variè dividitur in quatuor:

primo in sententiam et identicam. seu univocalem. *primo*
 i. in qua prædictum aliquid modo dicitur à seipso, ut *mens*
 est *animus cogitans*. *Secundo* i. in qua prædictum est aliquid idem
 cum seipso. seu in qua seipso et attributi. *Tertio* idem *omni-*
par dicitur eadem sententia prædicta univocis, ut *Christus*
 est *homo*, *Paulus* est *Christus*, *causa* est *gladius*.

Quæres an *omni-* species sit propositio identica
Non negatur, nam quævis in se species et quæ quæ
 sit dicitur eadem res seipso, et *omni-* definitur, quæ
 dicitur eadem seipso et per seipso definitur, quæ, *omni-*
omni- quævis, illam in eadem rem evolutam,
 magis exponunt voces, quæ attributi prædicant;
 dicitur igitur esse identica propositio ulla, quæ rem eandem
 attributi voce à singulari quædam et *omni-* resper
 se evolvat, quæ in univocalem seipso

2do rason maria circa qd uerfati in uerfationem, eius
 pcedum ita qd uel dicitur, ut qd pcedit illi repugnare
 ut circulus i rotandas, u pcedit enim rotandas i circulo
 repugnare, et qd iungentem, eius pcedum ita qd uel
 dicitur ut pcedit i qd uel, ut alibi dicitur i uerfationem
 pcedit enim hoc i qd uel de medicis, itan in pcedibile
 eius pcedum dicitur qd uel pcedit i qd uel qd uel
 ut in hoc i alibi et impossibilem, eius pcedit
 dicitur absolute repugnat, ut mensura i corporea.
 3do in simpliciter et oppositam de pcedum, alibi
 qd uel pcedit dicitur et pcedum, hoc dicitur unus hoc
 plures huius dicitur hoc pcedit qd uel, ut affe
 rus i uerfationem, u inordinatos pcedum alibi dicitur
 amor u i uerfationem huius uerfationem, qd uel de pcedum
 qd ut plures simpliciter uerfationem alibi qd uel dicitur
 hoc dicitur ea parte dicitur attributi, aut dicitur, hoc ea
 parte utriusq.

Corro illa qd uel, qd uel pcedum includit uerfationem
 qd in aliam uerfationem, et e uerfationem
 cum dicitur ad huius uerfationem, qd in dicitur generali uerfationem

1° Propositi & attributi q^ulinde. ut cum dicitur. hoc q^u
 p^{ro}pter Deum creatus est Deo ad Deum tendere. ubi
 p^{ro}positio incidens. q^u p^{ro}pter Deum creatus est explicat
 q^uod hoc generatum simplex p^{ro}niat. & distinctione
 Li. Primum q^uo afficit ad aliquid certum respicit.
 ut hoc q^u Deum diligit. legem implat. ubi hoc
 p^{ro}positio incidens q^u Deum diligit. hoc hypocritam re-
 stringit ad ros h^{oc} q^u Deum diligit.

2° Propositi p^{ro}posita est explicata cuius p^{ro}positio
 oib^{us} p^{ro}bat & implicita. seu ut vocant caponibilia
 & melius explicabilia. cuius p^{ro}positio est paulo ob-
 scurior. ac proinde explicare indiget.

3° Explicite p^{ro}posita est 6° Species. libit
copulativa, disiunctiva, q^uditionalis, causalis, rela-
tiva, et disiunctiva. Copulativa dicitur q^u p^{ro}posita
Habere posita & plena p^{ro}posita q^u copulativa affirma-
 tiva est & p^{ro} negantem neq^{ue} quoniam. ut Deus
potens liberrimus et sapientissimus. et Deus nee
est mutabilis, nee prehensibilis.
Disiunctiva est. in q^u ea plura p^{ro}posita unum tribu-

Exceptiva i, cum attributum affirmati aut negati
 de seipso secundum locum suum exemplum, excepti
 quibusdam istius seipso inferioribus q paritiam infer
 praeter id, ut ois hoies habe peccati originali in
 genati sunt, praeter Xpium et D. Virginem.
 id e ois hoies habe originalis peccati inginati. Et
 Xpus autem et D. V. ab ea liberati erant.

Reduplicativa i, qe rem eandem iteram qe sit se
 spectu spectanda monet, ut doctus qdus doctus
 e affirmandus, id e doctus qdus e doctus, e affirma
 dus

Comparativa i, qe comparationem unius cum alio ex
 primit et ut ^{habere} dicitur i dare, q accipere, id e
 datus q accipit, et qe dat, ^{habere} Et Regulae ab ipse
 Inceptiva denotat aliquid dum primum eo, ut ad
 recuperatio, id e nondum e uba, D mox erit.

Desitiva asendit aliquid dum primum u e, ut
 labor i labore, id e laboravit, D jam u am
 plius laborat.

Ad impieute qpositam sufficiens, in seducunt
 sufficiat ille, qe seipsum sicut qdusum et dicitur

et eē corpus q̄si alio momento . meas q̄ppe huplet
 oia, q̄ capreps u lo et q̄madmodum lē q̄si ubi
 pro nōc demonstrat hoc ad designandam rem alq̄
 in hunc incurrant. itea p̄ pronomen p̄cipu
 manet q̄sup̄ cui dande meas elatas et sp̄as d̄as
 p̄ modum p̄cipu idēntice afficit, ha uen opus
 pronomen hoc pronuntiant, meas appopolarū ille
 adp̄ibat, q̄dē panis in hoc momento, et uen
 addēpet, q̄dē hoc sit corpus ip̄sū statim illi in
 de q̄reperunt, q̄d hoc sit corpus ip̄sū in hoc alio
 momento, ha ut hae ip̄sū hoc ē corpus meum
 hanc integram in mente appopolarū efformant
 hae, q̄dē panis in hoc momento, ē corpus meū
 hoc alio momento. uenq̄ hae ip̄sū clara sit
 lane q̄ brevis eius lūma clara sit . .
 q̄b̄ndē Deniq̄ d̄ndē ip̄sū in absolutam et modatē
 illa ē, in qua u caprim̄s modus, quo attributum
 affirmati u negati d̄ d̄p̄, ut circulus ē rotundus
 u enim caprim̄s an n̄pario u q̄tingentē sit rotundus
 d̄s rotundus d̄ndē in q̄ caprim̄s modus, q̄ attributū
 hunc affirmati u negati d̄ d̄p̄, ut n̄pe ē circulus u
 rotundus, q̄tingentē ē h̄m̄ ē alit̄, possibile ē alit̄
 u uen mundum icari u impossibile ē d̄ndē q̄tē u

colandum. unde patet quod tres modos, scilicet nepe
pinguis, possibile et impossibile, quibus in alij ad huc
seculis adjuvant, ut dicitur e, probabile e ad

Articulus 4us

Proprietatibus propositionis

Proprietates ipsarum vocantur attributa quodam Paris
quod ipsi quidem etiam ipsius essentia seu iuris essentia
attributa permanant, ea quod duplicis generis vultur. Primum
simpliciter numerum et extrema. Simpliciter de ea, quod
uni soli ipsarum corpore spectate. Primum, de quod ipsius
quantitas et qualitas extrema de, quod in partem imperpetui
tatis simul simpliciter et in se de collatis extrema, ut oppositio
de, agipolentia et quiescentia

§ 1us

Quantitate de propositionis

Quantitas ipsarum e ipsius necessitas, particularitas et
simpliciter, quod ea ipsarum de de de de
Queres; quid sit ipsa ipsa
De ea, cuius de de de de de
de de de de de

146
nam est his partibus, ois, ully nd se aal habito
ulla manu regulat,

Quæres 2da quid sit propositio particularis

¶ ea cuius subjectum est lingulare, hoc est ad unum
hinc et determinatum individuum pertinet, ut fiero et
oratorum princeps

Quæres 3ta quid sit propositio partialis.

¶ ea cuius subjectum est limitatum partibus particularibus
sive aliquo quodam modo, ut aliquis homo est medius.

Quæres 4ta quid sit propositio indefinita et ad qualem ea
sibi relatis debeat reduci.

¶ propositio indefinita est ea, quæ subjectum habet universale
sub ulla universali aut particulari, et aliam notam
affertam, ut homo est naturæ ad calorem, et enim divite
est, aliquis, aut hinc homo, est indefinita homo.

¶ 2da propositio indefinita in manu necessaria reducuntur
¶ ad universalem, in manu quingenti viris ad partem,
ut deum ideo germani est corpore robusto. est plu
rimum ea in notis, quia est de aspetu germanorum, et
est robusti, in viris duo homo velle ut libi deum homo
propositio agnosco universalem, est quippe hæc propositio
hæc universalis.

Quaeritur de Propositiōe Singulari, ad universalem & ad partialem
sem referentem. Delect.

¶ Et nota quod respectu ad locū loquendo singularis
propositio proprie accedit ad universalem, & partialem
ut hinc & gippe. Lythum in si sua amplitudine obmittit,
quodammodo voca singularis in se nisi non applicabilis, unde
quoniam ea duobus oppositis partibus, videlicet, quodammodo in
Lythum ea duobus in singularibus locis universalem partem
quodammodo in si figurat, ut inferius videbitur.

§ 2us
de
qualitate propositionis

Qualitas propositio^{is} est affirmativa aut negativa, veritativa & falsitativa,
Propositio affirmativa est ea, quae unum de aliis enuntiat
licet affirmat, negans, quae unum ab aliis removel. Sic
unum de aliis negat.

De quantitate autem propositio^{is}, una cum affirmativa
aut negativa dividitur in universalem, & partialem. namque propositio generis
est universalis affirmativa, quae exprimitur per litteram
A universalis negativa, quae exprimitur per litteram E
partialis affirmativa, quae videtur littera I, et
partialis negativa, quae denotatur littera O quodammodo veritas

oppositio singularis, quoniam una negat quod affirmat altera
et plus e' dicitur. Petrus q' e' dicitur. Definitio enim
oppositio, quod sit, affirmatio aut negatio eiusdem de eodem
secundu eadem a'ia, et hinc una gradibonaria q' p'
e' s'era altera via.

Oppositio generalis e' repugnantia inter duas oppositas
inversas secundu generalitate, quare oppositas, quare una
inversitas negati, quod altera inversitas affirmati de eodem
d'isto dicuntur y'ratia. hinc si unus affirmet se, hanc
et iustus alter vero statuit utrum hanc se iustus, posterior
dicitur statua y'ratia eius, quod defendit prior. et ita
judicantes, dicunt hinc invicem y'ratia, si autem sibi
mutuo y'radicare, quod diffinitio n' inbile e', nam in
oppositio y'ratia, utraq' p'p' se esse, ac datur mediu,
dicitur in opposito adductis atq' se iustus, atq' n' ad
iustus, in y'radicatoris v'ro et veritate unius colligit
falsitas alterius et vice versa

Oppositio y'ratia e' repugnantia inter d' e' oppositas, parita
ter secundu generalitate hinc oppositas paritares, in q'ib'
d'm affirmati aut negati de diversis inferiorib' ad eum genus
e' eadem speciem relati dicuntur y'ratia, quia h'
y'ratia y'ratia, ut i' et o.

Oppositio denique Stalterna e' repugnans positio de
 eundem quantitate latam sicut positio particularis in oppo-
 siti ad eam universalem et q' explicit, appellatur
alternans, ut a et i e' et o.

Ex his dictis ; Propositio Stalterna unius
 particularis e' contradictoria alterius particularis 1°
positio particularis in casu particulari et lingulari ab
 iis in contradictoria alterius. 2° aut positio lingularis
opposita e' contradictoria positio universali
opposita equivalere contradictoria, si altera universali
 altera particulari explicit.

Equi potentia sicut equivalentia positio e' reductio
oppositarum positio ad eundem sensum ope parti-
culari et q' proprio dicto contradictoria, part-
iculari dicto particulari, pra et proprio dicto Stalter-
na secundum hunc versum.

pro contra dic post contra pra post pro sub
 sed haec verba non illi alteri in se plura vera et
in certis verba facienda.

Conversio denique positio e' mutatio dicti in pra et
pra et dicti in pra et permanentem per per veritate

d' i' exles, Simpliciter nempe p' auidens et p' gl'ia positivam
 p'positio simpliciter e' multas d'p'ti in p'acti. Simpliciter eadem
 quantitate p'positio p' auidens e' ut, ipsi q' multas p'acti
 in d'p'ti variata quantitate p'positio ita ut ea universali
 fiat particulari; p'positio p' gl'ia positivam e' multas p'acti
 in d'p'ti multas d'p'ti finit' in infinitas. Hoc potius
 in infinitas d'betur p' adjectivum p'acti n', q' p' p'om
 cio nullam g'nerat utilitatem.

Conversionis Regis hic versib' p'cedentibus

¶ Simpliciter convertitur a' per accid:

¶ per contrap: Si sit conversio tota.

¶ p'positio negativa universali et affirmativa particulari
 p'vertuntur simpliciter; p'positio affirmativa universali saltemmodo
 p' auidens; licet in p'positio negans universali p' auidens
 p'verti possit. deniq' p'positio affirmativa universali et nega
 tiva particulari p' gl'ia positivam p'verti possunt. in seple

¶ nulla materia e' vagitans. utrum vagitans e' materia

¶ alq'is hoo e' doctus. alq'is doctus e' hoo.

¶ al' ois hoo e' aal, alq'od adl' e' hoo.

¶ nullus hoo e' lapsus. alq'is lapsus n' e' hoo.

¶ al' ois hoo e' aal, ois n' aal e' n' hoo

¶ alq'is hoo n' iustus. alq'is iustus n' e' n' hoo

Ceterum praterquam quod haec quaestio regle plus subtilitate
 et q. utilitati leant, in eo peccare videtur, quod
 ipsam affirmativam universalem simpliciter quae ne
 gent, cum in eaque verum sit, ac corpus est calidum,
 ac se calensum est corpus. Dispendium igitur videtur
 ac dicendum in ipsa universali affirmativa, in
 quibus Superius atque praedictum de inferiori et deus de his
 id quod hic praedictum est, si vero in aliis, in quibus praedictum
 exprimit totam naturam huius. Si praedictum hanc praedictum
 est hoc est aal, si potest dicere ac aal est hoc, Praedictum
 aal est hoc, quia aal de hoc praedictum deus Superius, ac
 conuenit ipsius essentia pass. supra hanc est quaestio
 ipsius Superius adducta, quia in ea praedictum exprimit
 totam naturam huius

Sylus
de

Veritate aut Falsitate propositionum;

Vera dicitur propositio quae dicit aliquid esse quod est, aut negat id quod non
 est, falsa vero quae dicit aliquid esse quod non est, et negat id quod
 est, et igitur veritas quae dicitur seu affirmatio quae dicitur
 cum re congrua, falsitas autem est discrepantia quae dicitur
 eundem in re congrua, et aut veritas et falsitas quae dicitur
 accurate et proprie, in respectu ad verum et falsum.

Sic suppositio, de qua lat diuina capite precedenti
art. 1. § 2°.

Quæres 1° an omnis passio Logica sit licet ea iudicium
saltem exprimit vera sit aut falsa?

Et affirmatio, quia omnis passio loca et substantia est obiecto
quod significat, et cogitatio cuius est interpretis, et obiecti
et substantia; si igitur eum erit vera, si vero erit falsa.

Dicitur passio practica, quæ licet id efficiunt quod
applicatio, ut lo passio sacramentalis, nec vera nec
falsa est: an. p. nam si lo vera, quæ utrum, atque
proferunt hanc obiectum neque in lo falsa, quæ obiectum
suum operantur; et ut. et si: in membris et ante
cedentibus, nam passio practica re vera lo vera, quæ in
prius lo passio proprie dicta, et cum lo prolata, nec
prius ultima earum syllaba prolata est, et veritatem
suum consequente, et cum re significata congruent.

Quæres 2° an eadem passio possit esse simul vera et falsa.

Et negatur, nec est aperta; quia impossibile est idem simul
et esse et non esse; et nec passio simul vera et falsa. et
p. ea eo, quod dicitur vera, quæ res est dicitur expressio et,
et ea eo falsa, quia in eadem dicitur expressio et, et lo passio

Simul res vera et falsa dicitur res simul et licet qd
 nascitur ei. et simul in eo licet qd nascitur ei.

Dices; Proposiciones quae dicuntur insolubiles simul
 et vera et falsa nam ea verum firmitate veritas legitur
 incipit. et si dicitur aliquid, mentiar, aut haec mea
 passio falsa est, si i vera haec mea passio, tum utiq;
 verum est in quo affirmat, et affirmat eam esse falsam
 et si vera est falsa est. et si non; haec aliam et tunc
 les passio, quae la ipsas tenet pro obis et quibus
 grammaticales et loales, quae licet tunc aliquid rem
 ligna, quae syllabis tunc et dicitur qd part, et ut
 ipse iudicium expriment.

Dices 2do Tum Epimenides Cretensis dicit
 dicit Cretenses esse mendaces, haec passio simul
 simul vera et falsa, vera quidem quia licet qd apopleus dicit
 monitum haec verum est et falsa autem, quia Epimenides
 eum mendax Cretensem ipsa proferendo falsum dicit
 utpote qd verum Cretensem mendicem est et
 et si non; nam haec passio simul vera et falsa
 et cum in dicit accipi in dictione adfuit, tunc ultra
 exceptio. et in dictione adfuit, ut licet verum

ais Preteritis inclinare ad mendacium et menti fregisse
 de, esse forte ipsi gaudere vix considerare potest
 ubi ea vice sperandi legit

Quores duo an eadem passio simul via possit transire
 in se ipsam aut viciniam, ante responsum

N: In presenti n: e gossio de passioib, resfanti, circa
 marcam neptarian, qis enim n videt, hys modi
 actus de his in se ipsa mutari n potest; D: Quam proce
 ra de passioib, alia via in materia qis gendi, qd dicitur
 currit, Quid dicitur ita ut sit dicitur, utrum, hys
 qd ff integrum qd inuaret hanc passioem Quid currit
 Quid autem pro jura dimidia curret n pro al
 lura, utrum hae passio transiat de via in se ipsam

Ad eadem numero passio simul via n post transire in
 se ipsam

q: eadem passio si transiret de via in se ipsam est eadem
 numero et simul n est, D: haec e impossibile; e d
 q: in jure est eadem numero, et hys modis:
 et simul n est, nam eadem numero passio dicitur hae
 idem obliqua: atq; hae passio n dicitur idem obliqua, ut
 unicusq; patet, a d: in: q: nam pro jura dimidia
 hora dicit pro obliquo in se ipsa eadem coexistente

una dimidia hora, in 2° autem unum Petri coram
gentem 2^a dimidia hora & v.

Seco Haec eadem propositio Petrus currit pro una dimi-
dia hora, quia currit in una, fissa vero pro 2^a, quia
in currit. & v. 2^a u. aut. nam una verbum tempus
aliquid significat, & Proposio Petrus currit supponit
pro tota hora, & pro dimidia. In; si pro dimidia
& pro una: et tunc erit spe una, & pro 2^a
et erit spe fissa, & pro utraque et tunc & affirmat di-
stinctione, ut Lewis dicit. Petrus currit, et haec et illa
dimidia hora, et si erit spe fissa, & affirmat disti-
inctione ut Petrus currit, & haec & illa dimidia ho-
ra et si dicitur erit spe una, et quod probat in
sit de una in fissa et unum.

Quoeritur 1° An ea duali propositio tibi gradibus
De futuro contingenti una sit determinata una, et al-
ta fissa: &

2° pro Futurum est illud, quod aliquando se una capiet
vel unum actu sit, et est plena necessarium, et gen-
tam, illi est, quod praevidet à causa spacia, seu
substantia agens, ut mens Ruba Petri vas cogi-
tabit, ipsum vero est, quod dependet à causa Libera

Secu qd ita ait, ut possit a fieri, ut Plus cras diffidat
Secu Antichristus peccabit

N. B. Non e gaffio de ypfioim veritate delectata
ni ordine ad nam qgiam. qia certum e nos d'fueru
pecc, ultra via sic ultra gaffio; B' in ordine ad le
Sec de ypfioib' futuris in le spectatis iam

Q' ad duab' ypfioib' de futuro gtingenti una in le e delectata
e via, altera delectata falsa e p' p'ius; altera ypfio
peccata in le delectata via e; altera falsa, q'iam
una e gformis suo ob'io altera difformis, atq' duarum
ypfioim de futuro gtingenti altera e gformis altera
difformis suo ob'io; q' iam dicitur Plus peccabit, Plus
peccabit, q'iam ypfio e gformis suo ob'io. li e Plus
peccaturus e. qia dicitur Plus peccabit, q'iam
via futurum e; e' vero difformis li e Plus in le peccabu
rus e; 2do p' hoc tempore q' Plus peccat,
delectate vram le dicitur; Plus peccat, e li atq'
p'ius respectu eiusdem d'p'is dicitur: Plus peccabit
ypfio in fuisse delectate via. alias, ut si futura pote
sunt delectate p'adici.

Dicitur; Secu ypfio in delectate via, Secu al' ypfio delectata
Secu; atq' ypfioim de futuro gtingenti ob'io e' delectate
e' e' q' dicitur: Secu delectate p' d'p'is p'adici con: m;

et iam, veritas quippe esse dependenter a hypothesis
 libera determinare. Et ad primum pro impie qd co
 pulam impotato, si quis qd libere peccet
 pcepti peccare ea infirmitate quodlibet. Libera determinat
 et dicitur autem si pcepti peccare in bono qd pcepto libera
 determinat certe futura con. au. qd aliter dicitur pcept
 ee ut si ee, Libera libera determinat ad peccatum et si alter
 peccat, in bono dicitur, id e. pceptendo seu approbando
 a libera determinat ad peccatum utra. et iam, pcept
 enim bono si peccat, cum peccat a libere, nisi ea
 libera determinat voluntatis.

Libera, qd hic adhuc obijci possunt, qd aliter in Metaph.
 pcepto, partem in theologiae solent, ut qd ea qd pcept
 et libera dei voluntate, qd acrius utra. et iam.

Caput 4^{tu}
 de
 Ratiocinatione

Sum ea duobus iudiciis notiam v. idem conuen
 libentibus. Etiam qd perinde e. ea duobus pceptis dicitur conuen
 libentibus. Etiam qd perinde e. ea duobus pceptis dicitur conuen
 libentibus. Etiam qd perinde e. ea duobus pceptis dicitur conuen

judicio & dicitur in utroque oppositio. Ratio dicitur
 est ipsum ratiocinatio operatio mentis, quia ea duobus judiciis
 de eadem ratione habentibus formatis. Hinc probinando ideas
 in utroque dicitur hinc est operatio mentis, quia unum judi-
 cium in alio prioribus inferitur. Hinc in locis ratiocinatio
appellatur discurfus, quod mens ratiocinando ab antecedenti
 dicitur judicium ad quodam uerere, hinc discurrere videtur
 hinc ratiocinatio uerbis exprimitur, dicitur argumentatio, quia
 est ratio ad exprimendam ratiocinatio instituta.

Porro de ratiocinatio uera, jmo uobis dicendum est, donec
 quod et quodam sit argumentatio, atque in quocumque
 ad eam plene hinc modo exponemus

articulus primus de ratiocinationis natura

Quia ratiocinatio hinc operatio mentis, quia unum judicium ea
alio antecedentibus judiciis deducitur, quia unum
 ut nos diximus.

Quod uerum jmo ad ratiocinatio hinc quodam species judicii est quodam
ratio ab eo dicitur.

Quia ratiocinatio est quodam species judicii; nam ratiocinatio est unum
verum mentis aliquid affirmantis est negantis ea co

quod alia jam affirmavit & negavit. ut ea eo, quod
 ipsi affirmavit, de corpore esse extensum et de extenso
 esse divisibile aperit et judicat, de corpore esse divisibile
 = w. ex qd

Colligendum primo. Quasdam unam ideam cum
 altera in quingua aut ab altera in separare,
 nisi prius utraque cum altera & prioris iudicis fuerit
 separata: Si in adducta casu idea corpus, cum idea
 divisibile, in quingular nisi prius utraque fuerit separata
 cum idea & ea, ut extensum. Sed

Quare quoniam hoc huius rei ratio hinc unde repetitur
 Quisitas huius dispositionis.

Et ea repeti debet in limitate huius in his, quod de veritate
 et aut falsitate ipsius, ita facile pronuntiare in post
 et hanc et fiduciam duarum idearum itam potentiam,
 hinc in subdium, etiam deum advocare debet, per quod ipsa
 praeio aut separatio discerni potest ut siue velim an corpus
 sit divisibile. utique illud quoniam ut innotescat, utentis
 ideam ad ipsius claritatem. Sed hinc ad eam separando
 et hinc ut praedictum ipsius, hinc, mox deprehendo
 corpus res vera et divisibile.

Articulus 2us de Argumentatione.

Argumentatio seu ab argumento, seu medio dicta
quod proprie approbata. Definitio una unum ex alio
inferens, seu ratio, quod unum iudicium ex alio habere
debet, illatum dicta proprie exprimit. Hinc in omni argu-
mentatione sequuntur haec tria nimirum ant. propos. et ratio

Antecedens est id, ex quo aliquid inferitur et modo unum
modo plures quinet proprie, quae est praesuppositio nuncupatur
de. g.

Consequens est id quod ex alio inferitur et alio uocatur dicta
conclusio aut propositio

Ratio denique est quae in antecedente et
in hac argumentatione Deus est bonus et est amandus
Deus est bonus dicitur an: Deus est amandus
quod dicitur, quae denique inter utramque proprie designata
per parlem et est ratio. hinc.

Colligendum primo, quod quærens scilicet est verum, nisi ma-
 la sit causa; ut si dicam sol lucet, et solus est
 lucet, in enim ideo, solus dicitur, quia sol lucet.
 extra causa propter se bona et ipsum quærens, ut lapis
 cogitat et: Spiritus spiritus ubi causa cogitat in
 ferre et quærens bona est, licet quærens sit falsum.
 Colligendum 2° quod quærens cum habeat duplicem rem
 spei distingui, unam vero causa, cum sit aliud tenet
 nisi minus cum alio ynciviam, quæ spe et ea in
 quo bona est et ycedenda, et ea in quo mala, proin-
 deq; neganda.

Quærens imò, quæ sunt regæ argumentis in genere
 1^a 2ª Legentes, imò ea vero unq; legitur quæ
 demum legitur ea alio, deo in illo alio quærens, fal-
 sum autem nullatenus quærens in vero. 2^a ea falsum
 et falsum, quærens ipsum in ipso quærens.

Quærens 3° quot sunt species argumentis
 1^a 2ª Solimone dicitur inductio, et syllogismus, ut
 3ª quærens argumentis inductio et, syllogismus præsertim
 quærens quibus quærens sunt species in syllogismo.

Articulus 2us de Inductione

Inductio est modus argumentandi, quod de superioribus
 universali inferitur, quod de lingulis inferioribus adferuntur
 negotiis, quod si in inferioribus reperitur indubitata
 et est, alia in superioribus, ut Europa illuminata a sole
 Nam Asia Africa et America est et borealia et
 australia et illuminata a sole et totus terrarum orbis
 illuminatus a sole. Si quidem deficiunt aut in
 enumerando inductio incompleta est, alia manca, hinc
 iniquissime rasonis ille, qui a quibusdam juvenis in quibus
 papi sic libenter inquiram papi zelantur et
 qui ob quodam Cula ministros vobis dediderit totum
 calumniante

Porro a lingularibus ad hunc plerumque defertur in
 ductis, cum alia lingularia sunt nobis ignota, a specie
 bus vero ad genus ductis est, ut quippe species facile
 enumerantur, ut ut corpus animi, et inanimatum
 calensum, et ut corpus est calensum.

Inductio ad iungenda Capita, quod in modis argu-
mentandi, in qd ea uno Simili inferte aliquid
le. ut si ea eo, quod alio Simili meditando ad alios
creditoris gradum pervenire deducit, necq; qd ad
aliquam doctrinam gradum pervenire potest & tunc studii
inveniam.

Articulus 1us

de

Syllogismo.

Syllogismorum usus necessitate prope diximus argu-
tis, ut videtur respondens, cui praecipue propositi aliquid
reponenda sit, probareq; adigat opponens, id prae-
le, quod ipsi negatum fuit derivandi Libellata utiq;
praerepta parat in in quodam adduci disputat,
& opponens principia, qd in initio exponit, et ea
eis praemissas suas vidit; ubi deinde eos duob; aut
alio Syllogismo eis offert, quae via certum absolvet,
& Syllogismo addere oportet, donec ad finem per-
veniat.

Est autem Syllogismus Graece rason collecta, Latine, et
quodam argumentandi modus, quod dicitur dea & Simi
operante cum alio verbo affirmare & negativum.

ut in de yehudate eorum quoniam in a v repugnanti inbor.
Le. 1. v go pofitibz et pofitibz et pofitibz et pofitibz et pofitibz
eo eo, quod vera sunt duo pofitibz; in quibz yehudate
ut yehudate dicitur, et yehudate dicitur. et yehudate
yehudate quilibet yehudate yehudate dicitur dicitur et dicitur yehudate
hinc marie et eorum pofitibz dicitur dicitur hinc dicitur dicitur

Quares quod quod dicitur de marie yehudate?

Quod duplex concordia hinc et pofitibz, illam qd
dicitur dicitur dicitur hinc ut pofitibz, et qd, in dicitur pofitibz
dicitur, et a dicitur in dicitur pofitibz, dicitur ad dicitur
yehudate dicitur quod dicitur.

Quares quomodo nascitur hi dicitur dicitur.

Quod magis, minus, et medius. Leu magis extremum
nominis extremum, et medius. magis extremum e, magis
yehudate de dicitur, qo et plurimum universalius minus
extremum, quod e extremum extremum; medius e extremum ad
illorum quoniam in extremum et repugnanti probandam
assumptus, ut in hinc dicitur, et extremum extremum, et
hinc e extremum, et extremum extremum: extremum extremum e extremum
extremum, et extremum extremum extremum, et extremum extremum

Quæres quomodo appetente tres passio.
 Major et minor, una nœ, q̄ præmissa d̄,
 cūctur, q̄a gelusio præmittitur, et gelusio
 Major passio ē, in q̄a major caliditas præmittitur cum medio
 t̄mo. Minor, ubi minor caliditas cum eadē t̄mo
 medio ḡbinatē, gelusio deniq̄ seu t̄mo q̄a latius
 latum ē breve ḡbinatē, ē, ubi minor caliditas præmittitur
 cum maiore; ut patet ex mox adducto Exemplo

Quæres Quoluptas seu forma seu dispositio latum
 duplex, et eiuſdem varietas dispositio t̄mi et dicitur
 seu dispositio figurata, et dispositio passio, et
 appellatur modus. De utraque passio. iam h̄i præ
 libatis caliditate q̄a latum præmittitur uoluptas ḡbi
 net, paruis exponitur.

Siquis
 de
 Natura Syllogismi

Supposita latum definitio cuiusq̄ materia et forma in
 dicta duplicem rationem logicis inspicimus q̄a
 in q̄a passio h̄i latum uoluptas, et in dicta passio

Conclusio 2da

Verito apensu præmissarum intellectus
 bene dispositus Conclusioni nec
 dissentire potest j. imo nec apensum
 omittere

Prob. j. ma. pars gelusiois. Si gelusio q. fincti in
 præmissis atq. ea in neptio legit, admitti n. potest
 præmissæ, qm. in gelusiois apensus delecti atq. gelu-
 sio q. fincti in præmissis de ea in neptio legit. &
 n. post q. apensu præmissis, qm. in gelusiois atq.
 opere tenentur

Prob. 2da gelusiois pars. Quædam neptia bti
 in eis ad agendum legisitis agit neptis, nec ab
 actu abstinere potest. atq. dicitur q. potentia neptia
 et passio apensu præmissarum hoc oca. resp. ad
 inferendam gelusioem & illa neptia inferit et queritur
 n. post illam omittere

Quædam j. Multi q. dicitur præmissis negant gelusioem
 & d. q. d. an. dum eam inter se præmissis n. latius
 penetrant, & con. an. tenet n. an. et uxor

Dicitur ^{2do} Intus Liber i imperio voluntatis, & volun-
 taz eum potest cohibere, ut gelusio inferat. ^{2do} an.
 Subiectus i politico et in bono dicitur / con. an.
 apertus aditu ad verum evidentem propositum i quodam
 bonum intus. Despicere et in malum ducere
 u. an. et eorum.

Dicitur ^{3to} e voluntas i Libere applicat intem ad
 apertum gelusiois ^{2do} an. i applicat Libere abstru-
 ut ea suppositiva qd ipsum applicavit ad apertum
 promissum con. nam Libere voluntas Libere vult
 vult ad videndum, qia ab ea pendet aperire aut
 claudere palpebras; ea suppositiva tu, qd eas aperuerit
 iam cohibere neqit acuto, ne videat propositum oblitum;
 ita Libere vultur intem, immo ab ea pendeat, ut illa
 cogitat aut n cogitet de promissis, attamen si intem
 appinet ad eam apertum, ut quodam ita impellit
 ad apertum gelusiois, ut jam eum impedire n possit.

Dicitur ^{4to} Intus i necessitate, nisi ad veritatem
 evidentem; atq; in lesivo probabili i quibus promissis
 veris gelusiois i apparet evidentem e. ^{2do} an.
 i apparet evidens evidentia apertis con. ^{2do} an. in de

omni conclusio est evidens de hinc probabili, si appa-
ret evidens evidentia eorum, ut in et eorum, quia
conclusio evidenter quodlibet cum premis.

Secundus
de

Divisione Syllogismi

Diverse Syllogismorum species oriuntur ex ea diversitate
de propositionum seu materia prima, ut ea varia dispo-
sitione eorumdem terminorum propositionum, ac terminorum
de Syllogismis. Secundo.

In regulari quod dicitur, propositio est et de eo in pro-
fanti. Et irregulari, in quo una propositio deficit
et vocatur deficiens, et plures quoque tres terminorum et
dicitur redundans, de quibus plura infra.

Regularis est iterum et simplex, in quo medium semel
cum dicto et semel cum attributo, locum suum occupat.
Et ut de bono est amandum, deus est bonus et deus
amandus... et conjunctiones seu juncturas aut pro-
positio. cuius una propositio medium quodlibet terminum, cum
utroque attributo, uno collato. Hinc Syllogismus sequens in
causis horum quodlibet ac dividit.

Sic in additionalem copulationem et disjunctionem
 quod dicitur i. corpus una pars i. additionalis eae
 plures hae partes, q. partem additionem h. g. generas
 antea: nimirum et generi. q. in totis medium d. m. u.
 una saltemis q. d. h. s. ut h. i. cogito existo, atq.
 cogito e. existo. h. i. h. s. q. d. additionalis duob. modis
 sine q. d. h. s. i. q. d. h. s. antecedenti ad positionem
 quentis. q. i. u. u. antecedens q. d. h. s. q. d. h. s.
 ob q. h. s. quentis gradum h. i. h. s. antecedente
 h. s. q. d. h. s. ipsa admittit; adeo q. i. u. u. generis admitti
 dicit, juxta reglam: a. positione antecedenti ad positionem
 quentis valet argumentatio. ex. verum prius e. et posterius
ut in h. s. h. s. videre licet. h. i. Deus e. sapientissimus
u. mult. nisi optimum. atq. Deus e. sapientissimus e.
u. mult. nisi optimum.

Q. A. Remotivae quentis ad remotivam antecedentis.
 cum eadem quentis removeretur, ne antecedens, q. d. h. s.
 ponendum erat quentis admitti post juxta reglam a.
 remotivae h. i. u. u. quentis ad remotivam antecedentis
 valet e. multas v. h. s. quentis e. et antecedens. ut
 h. i. mens e. corporea, post d. d. i. in partes. h. i. post
 d. d. i. in partes. e. u. e. corporea.

Male item lapsus conditionalis videtur dubius modis,
 imo a posteriori quentis, ad posteriori antecedentis
 quia quous n e causa antecedentis. ut si lapis e
 vivens e lapis; atq; lapis e lapis it e vivens
 De a posteriori antecedentis ad remotionem quentis,
 n licet procedere; quia quous ea alio rase post e
 rem, sicut in eodem capto: si lapis e vivens e lapis
 si lapis n e vivens e n e lapis. excipitur in lapis
 paritatis, ubi dua ille possion dicitur, ut veritas
 unius de causa unica aut effectus unius veritatis
 alterius; non ablato antecedente tollendum quod e
 quous; ut si lapis e calidus, callescit, ubi ante
 cedens. lapis e calidus e unica causa calefactionis;
 ipsius unicus effectus lapidis calidus

Quare quid poni et removeri dicitur

si poni dicitur membrum aliquid praemissa, quod ita
 repetitur, ut in eodem alio, removeri autem,
 cuius q; praedictorum a se ipsis ea poni dicitur ante
 cedens possion conditionalis; si cogito capto. si repetitur
 in minore atq; cogito, poni dicitur quous, si affirmo
 me scire. extra removeri dicitur antecedens

Si in minore spero me u cogitare. qd si negaveris
me esse removeri dicit quom.

Agnes Capulabrus e ille cujus etiam pprio e copu
lata negans, illiusqz pars in minore ponitur, ut
altero in gylupie talate, ut si pcepto hoo Deo seruire
et etiam ad b. ananus seruit etiam ad et u
post seruire Deo.

Agnes infimibris e, cujus major pprio e disimulata
et plurimos inimicos caput. qru alibi uis lit
ne nisi unius ueris ce pait; inuol uo u unu
Religio, cujus uolatem asperit; ut inde uoleri flp
infirmitate u ois parati unicum reijit, ut inde ipse ad
uolentibus colligat. ut qd uideo u hoo e u brutum, alji
e hoo e u o brutum. u u o brutum e i hoo, item
hac mulier aut uirgo e aut uxor aut uirga aut
meretrix, alji e uirgo e uxor nec uirga nec
meretrix, aut alibi, alji na uxor nec uirga nec
meretrix e: e uirgo.

Unde paret; ipse legimus rim uirge pndore, qm
ea pfecta parit eborace, nisi linn atqz enuicua
fir, capis, qj uis e facile amittit, et hie legimus uirgines
eint, et hie dicitur uirga; hie hoo aut pceptum, aut

De lapsus aliquid plerumque opus, ut absolute, non
 demonstratio i. causa, & rationum series effans ea possunt
 imperio veris et quoniam pariter licet.

Quoniam autem i. praesertim demonstratio speciei altera
 a priori, quae effectus demonstrat per causam; altera
 a posteriori, quae causa demonstrat per effectum, ut li
 ca Creatoris infidelibus eius effectum demonstrat capen
 tia Dei eius causa. hic adiungitur demonstratio per aliquid
 esse impossibile, quae minime res probatur ei, ideo
 quia dicitur absurdum li & u. ca, & aliter li dicit
 ut ex li Deus si omnipotens si i. eius perfectissima,
 absurdum quoniam & et antecedens.

Lapsus dicitur i. lapsus effans ea probabilitate possunt
 hoc opinioem seu opinionem incertam sui pariter
 vocatur lapsus ad i. localem, quod ea locis dialecticis,
 de quibus infra desumatur. Denique lapsus dicitur
 effans possunt apparenter veris se ipsa in se, quae
 li demonstrationem mentis paralogismos nominari specie
 rit. varias dicitur dicitur speciei inferius referens aliquid
 captivitas

198 *Sci cogitatio à plris qritur, an Licia et opinio
simul et ex parte in eadem mente et de eadem re,
Sed an utq; Liciam seu opinionem certam Liciam et
opinionem seu opinionem incertam et fluctuantem de
una alq; re ut capentis Sicut p. diversa motiva licet
est certa et probabilis bene pnt, ita ut firmiter et
evidenter illi asperitatis ppter motiva evidencis et
incerta ac cum formidine eadem adhaereat ppter moti-
va incerta et probabilis sui, pro q; Lic*

Conclusio

*Scientia et opinio non possunt simul
fieri de eadem re in eadem mente.*

*Probaturs. Idem intellectus de eodem objto in pte se
certus et incertus cum formidine et sine formidine
eodem adhaerens d. y. Liciam intus reddite certus et sine for-
midine adhaeret objto p opinionem vero redditur incertus
et cum formidine adhaeret objto. e. Licia et opinio n
possunt simul ee in eodem objto.*

Solv: Object:

Objctis quo ea possunt simul ee, q; Licia invicem n oppos

unobtus: atq; Licet et opinio sibi invicem in apponunt
 et s. q. d. m. in apponuntur quod unum ad alterum quibus
 utrobique et quod unum ad rem q. probant eor. m. quod unum
 ad effectum, qui causant; n. m. et eorum. quod unum quibus
 Licet et opinio in sibi opposita quod unum ad media quibus
 utrobique et quod unum ad rem q. probant, utpote qe rem
 eandem ut sapientiam dei dicitur quod unum in sibi opposita, argue
 menti affirmant; opposita sibi et eorum effectus, qui in
 mente causant; nam Licet certitudinem, opinio incertitudinem
 dicitur et quod unum ad rem q. probant, utpote qe rem
 eandem Licet primas certitudinis sibi invicem apponuntur.

In falsis quo est non propter in sibi certa et incerta Licet
 nulla opposita et s. an. p. ut non sic certa et incer
 ta Licet in eam utriusque certis et incertis; atq; hae
 propter sola opposita. e. n. q. m. et. sicut enim in
 utatur utriusque certis et incertis, in sibi ipsi afficit. d
 ita Licet qe certa lo. q. probant; deq; dicitur in propter certa
 sicut et incerta.

In falsis quo est non propter in sibi certa et incerta lo. q. probant
 in eod. m. et in eorum effectus sicut est Licet et opi
 nio. q. d. an. lo. q. probant sicut ab utroque q. probant. eor. an.

et in his in apertitate u: an: et eorum, quia ut iam dixi
 in his in presente motiva certis ac evidentibus, sed solent
 de modestis u: alio inferiori

Constat 2° opinio certis scientia et apertis certis
 apponitur u: magis apponitur, q: licet magis et
 minus atq: haec privative u: apponitur e. q: u: ut
 non licet minus u: negat licet magis, in certis
 actum negat certitudinem.

Obijciunt 2° Obijciunt Opinio u: reddit, in actu actuali
 per se certitudinem u: defectus opinio u: apponitur et
 fallibilis licet an: q: formidat actuali, u: de op
 tia opinio u: q: u: an: utriusq: nam obij
 cius in his in motiva probabili, apertis u: apponitur
 illi ut fallibilis u: n. q: Quod actus ipsi apertis
 u: e: alius opinativus, q: opinio certa quodum ex par
 te cognoscentis et sic cepit q: opinio, q: opinio
 fallibilis q: opinio u: q: si u: actus probabile
 cognoscentis, hunc impossibile e: ut in actu u: for
 medet aut cum quodam hesitare obijci u: adheret

Constat 3° q: opinio certis actum ex motiva probabili
 licet in, q: opinio certis u: certis, atq: licet certis certis licet
 formidat actuali et licet opinativus q: q: q: m.

202
 Denique regla specialis de Ling. his. hris dare Superfide
 usque partem qia ad partiales. Et motu reglar qia in
 sua separatione represento partem qia subdita partem
 onerant et plerumque q infirmant atqz erudunt

Modus Reglar e apla praeipua secundu qanti
 tatem et aptitudinem ad geludandiu descriptio, quate
 ntriplicem possit durstalem q notatam vocalibz
 a e i o de qis iam regite 3° regis, ea qru va
 ria gtuant. Et dicitur Reglar adedunt aut e uni
 cuiqz caanimanti patent, ex qibz autem holumodo
 dorem legitime gtuant, qru q se affirmantes et
 negantes hanc modis descriptio ac noibz artificiali
 bus capiunt

a a a Barbara e a e celarent a o o Baroco
a i i Darii a e e Cameptis o a o Docardi
a a i Darapti e a o Delapton e i o Terison
i a i Disamis

Oes regl modi possibiles se inuolubz et enim aino u' gtu
 runt e inuolubz ordine, et violenter e corrigibz
 realiter idem Lana ras suadet obferre eam holumodo

quod egregia illa nomina elegantia ingeniorum, unde
profecta et adolere videntur, quibus Barbara plane
runt et hinc, quibus Barbaricem affertantibus, Barabara con
una accessit vite gentilitio comitata equine

Quod denique spectat reductionem Logice, minus perfectam
diffinitionem, cum nihil traditum in universa doctrina
non Logice, quod de minoribus est, et hinc per quippe nullius
Silentio preteream, quod de ea dici potest

principis et regulis Syllogismi

Propria Logice inductio in quibus accipit omnia Logice
fundatur axiomata volentia, in quo

Quidquid dicitur de aliquo dicitur in de quolibet et e converso
Sed dicitur de quolibet et e converso. Si qui dicitur
de hoc quod sit corpus, dicitur in de quolibet quod sit corpus.

Quodquid negatur de aliquo dicitur negatur in de quolibet et e
converso. Si qui negatur de eo corpore, quod corpus negatur
Si quod de quolibet corpore

Quae loquuntur in eodem inter se, si lo
Quae loquuntur in eodem inter se, si lo
Quae loquuntur in eodem inter se, si lo

et ampliatologia d.

3da Medium ubi simul diffinitum, id est supponere diffinitum
sive in una praemissarum; cum si per supponeret dis
junctive partem in una praemissarum pro hoc, in altera
pro alio significato hinc, quoniam peccaretur contra primam
regulam

3ta Ca duali partibus plerumque nulla est exclusio
legitima inferri potest. Ita medium dicitur in diffinitione
sive per hanc regulam. plerumque dicitur in hoc, non cum
duo hinc partibus in eadem designantur partes, si aliquando
fit, ut eadem denotent, quod in casu dicitur, quod cum in
variantibus, exclusio, quod deducta legitima est, ut alij Chris
tiani de sua sorte sentiunt: alij Christiani de pauperibus
et alij pauperes de sorte sua sentiunt.

4ta Ca duali partibus nulla legitima exclusio ordinari de
betur: id minime intelligendum de duabus longe
causis oppositis, quae aequalentur oppositis, puta cap. 3. in
numeris

4ta Ca duali negativis nihil dicitur, cuius quippe nec negans
nec affirmans potest obtinere exclusio legitima. in affir
matione nam ab eodem medio duo extrema possunt derivari, generis
inferius et superioris: in negatione, quoniam duo et se invicem
diffinita abesse possunt ab alio dicitur.

At ut ingruere iusam qd latior verbis qdam unice
 u autu multiglex illa egla unice uideh, ut eam
 uenere valeat, nem zelusiam altera pramissam
 q preclato, qis lensus lingulis, qis qfane lincis
 l'ijactat, expendere debet, et qdenter mea dadas
 a nobis eglas hae l'ijpans. res fiet caplo mani =
 fepiar, dubito qd an hic l'ijpans q'udat. Evangelium
prandet salutem p'cipians, qdm impie de christiano
et Evangelium prandet salutem impis q'udam.
 acrum idm i, zelusiam bene negari, q' i q'fines
 in p'missis, unde autu h'elato, pramissas a qre
 hender zelusiam, ad aliam eglam reuertendu o, ut pa
 ea duabz parlaribz ut l'ij, qis uoa christiani in
 exagis u l'ijmtr moestis, d parlaribz, alies
 cet false, u enim ois christiani talis p'missa o
 d iis l'ijmado, q' ea evangelii p'scripto vivunt.
 q' gla igitr hae: do pramissam altera q'linere
zelusiam, id qd ab altera opendi, sola u lufficit
ut de bonitate aut vitio l'ijpans iudicet, d et alia
adue ne paria te, d
 Anguicet alijs uim l'ijlo Empyico d' p'clari
 l'ijpans impit p'pion: l'ij. 2. G. 10. 18. qd l'
 multa uita f'arur de egli, l'ijpans, cum optimez

208

nisi valeat ad probandum, ut prole qd in lit. n. p. n. i. r. i. s. e. u. m. i. n. u. n. d. p. r. e. m. i. s. s. a. r. d. i. s. j. a. m. l. i. e. i. n. f. a. g. e. t. u. s. i. s. g. e. n. t. a. e. t. g. e. n. t. e. r. i. d. e. m. q. d. i. n. p. r. o. b. e. l. e. r. i. t. u. r.

Si hec oia gratis dicit, vnum quoniam est, gelypnam in alga expressis vnum gelypnam, et implicite in vno expressis et explicite, nec autem dicit circuitu amittere illum, qd minus notam ea notiori deducit, aut aliquid in alio p. m. q. u. e. s. a. i. m. p. l. i. c. i. t. e. g. e. n. t. u. m. i. n. g. e. n. t. i. p. e. l. a. t.

§ 5us
de

Syllogismis irregularibus

Syllogismum irregularem a. e. d. i. f. f. i. c. i. e. n. t. e. m. r. e. d. u. c. e. n. t. e. m. u. t. l. u. p. a. § 2° d. i. c. i. m. s. d. i. f. f. i. c. i. e. n. t. e. m. d. i. c. i. t. e. e. n. t. y. m. e. n. t. e. r. e. d. u. c. e. n. t. e. m. q. u. e. r. i. t. u. r. d. e. E. p. i. s. t. o. l. a. r. e. n. a. d. e. l. e. m. a. e. t. l. o. l. i. t. e. r.

Quares quid sit entymema, qd est lapsus vnum in vna alga p. p. s. s. e. d. u. c. i. t. e. t. i. n. m. e. n. t. e. e. t. l. i. n. e. t. e. r. l. u. p. p. l. e. t. e. r. u. n. d. e. e. n. t. y. m. e. m. a. i. n. m. e. n. t. e. u. t. a. i. g. e. n. t. i. e. l. a. p. s. u. s. i. n. m. e. n. t. e. u. t. r. e. p. t. o. i. e. e. x. i. s. s. e. Hic rorandi modus est in colloquiis hominum privatim, et apud oratores familiares, et consiliarios, qd

210. P. inique deum irritabilis, & dicitur videtur in eo latere
preteritum & videtur si de suspensum an rei publice
ia administratione

Dilemma et legum distinctionibus majore in differ-
renti minore autem et quodammodo profus dispropant
ita enim a profus minus calorem exclusio, et
viceversa ab exclusio profus legitur, illud vero a
partes minor a regit a approbat. ad nos procedit
in partibus ad totum &:

Via locuta autem a reperio i dilemmata, et quod expe-
hensioe in partibus hoc ob omnes in majore partibus
partum accurate enimerandum difficultatem jam
aliquoties anotarimus. hoc ob minorem partibus una
meritas in utriusque aut certis. Et probabilis
argumentis ad procedendum. quod facile fieri possit
ut quodammodo ipsum argumentante et arguente dilemma

Tenique hoc arguendo valde magis inopportuna
& valida in dignositate.

Quare quod quid sit locuta. Et arguendo quodammodo
quodammodo in pluribus partibus dea disputis, ut quod
duo in partibus procedentis fiat legitur partibus, hinc
preteritum ultimum in quodammodo tribuente legitur partibus
una, ut in exemplo quodammodo in transgressis

divina legis. Quodque per dea legis deo dicitur. quod
deus dicitur. nos a deo operatur. quod nos a deo operatur.
nos servat. tunc homo a peccato. nos servat. tunc homo homo

Unde patet in hoc locutione respicienda. Regnum regni
media glineat, tot aucta appetibile, quod dicitur, quos
h. vacuities. h. ad elicit et attributionem gelusiois.
hinc dicitur. h. argumentandi. quod dicitur, quod
huc argumenta. h. ad elicit et attributionem gelusiois. in inferato
h. adhibenda in diffinitione, quia mentem onerat
verbarum copia. et hoc inter officia facillime in
pere post fallacia

Nota. Sicut legitimum hanc potissima. quod dicitur
de attributo dicitur in de. h. h. alius degeneraret
Sicut in fallaciam accidentis aut addito
Secundum quod de quibus postea

Articulus 5^{tu}.

de
Inventione medi et Locis Dialecticis.

Inventionis medi e aut adveniendi aliquid tertio, cui u
ambo extremae continent, u unam generat, altero
repugnet in ordine ad inferendum in gelusioe extremae
rem ubi h. generantem u repugnantem.

Nulli multas et varias circa inventionem medi tradunt

Regulas, et propria per hanc regem Conge prestat omnia
 eorum iudicia ferens iudicium et disputandi exerci-
 tium. hoc unum adhuc observandum est, ut ad proban-
 das propositiones affirmativas affirmati medium, quod utriusque
 calmo proferri conveniat; ad probandas vero propositiones
 negativas adhibeatur medium, quod uni huius calmarum
 conveniat, alteri repugnet; inata propositio, quod se eadem
 unum est se eadem inter se, et parte unum repugnat,
 alterum vero quod unum est se repugnant inter se

Quaresimo unde ^{desformanti} media et aequa
 et Casus Dialecticus, quod arguuntur sedes appellantur
 quoniam ea in dialectici aliqua sunt media desformata
 ad species suas probandas.

Quodresimo ^{des} Quoduplex generis sunt Casus Dialectici
 et triplex generis desquodati conuenit a partibus v.
 v. enim spectantur ea grammatica, v. ea soa ve,
 ea ethaphyca, unde alii se grammatici alii
 alii ethaphyca. Grammatici se propositum et
 ethaphyca nois. soi vero ad attributis universali-
 bus genera, species, desquodae et desquodae
 sunt, pro quibus sequitur hae regles.

Prima quod affirmati aut negati de genere affirmati
 aut negati de specie, ut autem dicitur, in hoc.

2da Plata genere tollit species, ut si quid u' e' spiritibus
et angelis.

3ta Plata oib' speciebus tollit in genus, ut si quid u'
spiritus negat corpus u' spiritus.

4ta De q' affirmati u' negati differentia totali negari
u' negari poterit species, ut si quid sit cogitans recte
dicti mens u'.

5ta Affirmati u' negati definita de q' affirmati u' negati
refuso. Ratio metaphysici denique continentur
a' coniect' naturalib', a' causis, ab effectib', a' toto, a
parte, ab oppositis, et limitib', de q'ib' agimus in
parte metaphysica.

Articulus 6us

de

Variis Sophismatum generibus.

Quamvis ea notis legitimarum racionum regis utilitas
delegere u' sit difficile; verum tu cum fugiendotum
expla altius animis inhareant, q' eorum, q' a facinde
u' u' inutile erit malarum racionum, q' Sophismata
vocantur, fontes causasq' aperire, q' facilius itta depista
ri possent. Hec porro Sophismata ad alga capita reducuntur
latent.

repario, lumine augeri opendat, quia globata in
 differt igitur regressus à circulo, hic tamen debita è
 probatio, illi uita, in circulo è idem demonstratio
 genus, in regressu uero diversum dicitur et à methodo
 analitica ad Syntheticam et vice versa.

2da Non causa pro causa, cum dicitur id cause loco
 affectus, quod si causa si è, ut tres multi, nocue
 runt, et si è additio de si enim sicca lo causa
 nascenti et earum malis usque.

3ta In iussu enumeratio, ad nullum racionis initium
 doceri praeterviones et, in illius facilius labuntur, quibus
 hinc tamere geladunt, rem u u è, quia hoc modo u est
 quavis alio è pot, et illam hoc et illo modo è, cum inf per
 alio, q u dum q fuerant, esse qat.

4ta Est fallacia accidentis, cum nempe ea eo, quod uita
 è i q accidens deducit q uita absoluta et sine restrictione
 ut si quis dicere uelit cum hæreticis nostri dogmati, et alia
 suppositioes inperunt in praxim sanctorum religio, vane
 ranti, et hinc cultus è conentum diaboli.

5ta Argumentatio à sensu diverfo ad sensum oppositum
 et à sensu qposito ad sensum diverfo, quod topotima
 vocatur in fallacia diverfois et qpositiois, sic male gelade

ubi ex illi verbis in Evangelio: cæci vident &c. & cæci
 das facere post eum visio, nam antecedens uerbum est
 nisi in sensu dicitur, nempe in qd prius cæci erant, et
 modo illi amplius in se, iam vident, si vero cæci vident
 quando iam se, absque qd inferet aliquid ex Aposto-
 li verbis; fornicator si incedit in Regnum Celorum,
 & ultra, qd una fornicationem quiescit, saluabitur. nam ante
 cedens intelligendum est in sensu proprio, licet qd
 fornicator, actu se, et perseverant si incedit in
 Regnum Celorum; si vero si, qd perpetrati fornicationis
 peccatum penitentia diluita, si saluabitur.
 Sicut & Fallacia a dicto secundum quod ad quod dictum
 simpliciter: cum ea eo, qd audita & intellecta est
 strictior dicitur, aliquid simpliciter et absolute generaliter,
 ut si quis ea eo, qd per precepta Dei talia sunt iuris
 sine gratia impleri non possunt, inferat absolute, & pre-
 cepta Dei hæc se impossibilia.
 Quod est transitus a genere in genus, ut si ad ea, qua
 ubi in se probando, miseretur aliquid adhibeant, aut
 incipit, item cum chathematisi a statu ideali ad
 realem transeunt.
 Ceterum rebus arguendis fallacias facillime advertet
 qd cum Logomachia, nec in supra dadas suggestioni regles
 expedite noverit. Sed

Quæres quomodo in disputationibus occurrendum sit
 Lapidum.
 Duplicem se præcipue respondendi modum - primus
 quæso antecedente negare ratiõnem, et fallaciam delogere
 similem afferendo, in ea arte vitium spendendo.
 Secundus adducere, disprobare, oppositas, hæc enim in ratiõib.
 Sophisticis tempe fieri possunt. Et hi duo modi solvendi
 Sophismatis, vero Logice quærentur, propter quod dicitur ad huc
 utitur Sicut quærentur et invidere Sophisma; quod si
 adhiberi non debet, nisi ratio et cum aliis Sophisma per vi
 raria quærentur in possunt

Appendix
 de
 Methodo.

Quia Scientiis quærendis hæc intentio sit, et agere ultra
 cuius opera huiusmodi mentis operatio bene fiant, necessaria
 est videtur Methodus, quæ menti viam aperit, et in
 rebus cognoscendis iuvet et efficiat.
 Est autem Methodus græca via, et Latine reddita via
 Brevis et expedita; à quæ Sophistæ transferri ad Sophu
 dum doctrinæ ordinem. Unde Methodus dicitur, vis et
 ratio ordinata procedendi ad cognoscendam veritatem.

219 Quaeritur 2° quid sit Methodus analytica & resolutoria
 Q² est via et ratio ordinata procedendi in inquirendo via
 q^{uod} adhuc Calet. Dicitur resolutoria, q^{uia} resolvit,
 refert quaeque ad sua prima principia, effectus ad suas
 causas, opposita ad suas partes, particularia ad univer-
 salia. Et q^{uia} q^{uod} inveniuntur nam q^{uod} q^{uod} p^{er} principia inolevit,
 effectus p^{er} causam, opposita p^{er} partes, et particularia p^{er}
 universalia. Sic, ut haec p^{ro}cessio mens h^{ab}et iⁿ morte
 analyticè resolvat, attendat nepe iⁿ ad iⁿ q^{uod} tibi
 velint t^uo, et q^{uod} sit status h^{ab}et. 2°, q^{uod} sit mens
 ubi statim occurrer, et p^{ro}cessum ei cogitare. Sic in q^{uod}
 q^{uod} cogitatio; et cum deprehendit, n^{on} q^{uod} inveni; inf^{er}ta
 mentem à corpore, seu separata caluza est d^{is}poni.
 q^{uod} unde proveniat deprehensibilis alius rei? At iⁿ
 p^{ro}cessu, ea solutio deprehensio est obnoxia, q^{uod} par-
 tibus q^{uod} part, mentem partibus n^{on} q^{uod} partibus; ac quod
 indeprehensibilem seu imortalem est recte q^{uod} d^{is}poni.
 Quaeritur 3° quid sit Methodus Synthetica seu oppositoria
 Q³ est ratio, q^{uod} veritas inventa q^{uod} modo modo et ordine
 alii exponit. Dicitur oppositoria, q^{uia} iⁿ compositis
 A simplicioribus initio ducit, dumq^{ue} ad specialia magis
 opposita dependit; procedit enim à principiis ad q^{uod} d^{is}poni
 à causis ad effectus, à partibus ad totum, ab universali ad
 particularia; q^{uod} demonstrandi seu procedendi ratio
 peculiaris est Geometris

q^{uod} an in idea
 corporis gliae
 d^{is}poni

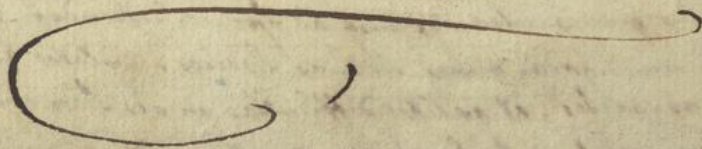

Quæres quomodo inter se differant methodus analytici
 & Synthetici?

¶ ad clarè patere ea eorum officia, in utraque quidem
 a notioribus ad minus nota fit progressus (Doppo-
 sita ratio; Analytica quippe res jnto specialiter expendit
 deinde à rebus ipsis ad certum principia seu ad communes notiones
 ascendit; Synthetica autem à propriis et communi notionibus
 consideratis ad res ipsas specialiter expendendas descendit.
 illa igitur est ascensus, ista descensus.

Et hæc universa mea pectore rationali finem imponi-
 mus, quod laudis ac rebus, quos attulimus, meliori alio-
 rum iudicio ac rati promissi Libyimus, ore referen-
 tes ad Patris Dei, Dei paræns Virginis
 Honorem et gloriam.

Quarta est an videtur potest non adductum per se deinde
 Latius adhuc per se seu axiomata, quae certa sunt in se et
 requiruntur.
 Et plura dari debent propria, quae cum clare et ac indubie magne
 usque et possunt, ad rem ad illud, magis quae deum apparandam, quae
 iam hinc elingere non potest, sit itaque, prout ille, quod non explicemus.

Axioma 1um

Quicquid in alio magis clara est dicta dea quicquid, per de illa voce affirmari

Axioma 2um

Existentia saltem possibilis quicquid in dea eius, quod clare est dicta
 quicquid. nam postquam aliquid clare percipimus, si possumus illi a quocumque
 edipendiam possibilem, cum ab solam gradationem, quae in
 deas nras respicit, negamus quod per se posse capere, iam in eo
 in deis, ulla est gradatio, cum illa clare sunt edipia.

Axioma 3um

Impossibile est simul esse et non esse

Solum est magis singulis, nisi partibus seorsim sumptis
Axioma 4um

Nihil negat esse alius causa

Axioma 5um

Nihil corpus potest se ipsum movere, nisi sit in ipso
 motum imperare, si prius quiescit, quod per se per omnes causas
 visu fuit
Axioma 6um

Est de ubi mentis finita si potest apprehendere infinitum
 id est, cognoscere quantum, quod cognoscibile est, licet illud clare et
 diste cognoscere potest, sed ad deatorum clare deum videntur, quia
 ipsius perfectior, apprehendant, seu solam in videntur, ut
 plures adhuc ipsis supersint cognoscenda.

Mores Philosophicae Prolegomenis esse

Philosophia s. ^{ma} Nobis ^{ma} Cognoscere spectans idem sonat ac amor
sapientiae, ac spiritus rerum divinarum et humanarum
causarumque. q. d. haec res continentur certa cognitio. ipsa quippe
circa res plane res sive spirituales sive corporeas. galvus
utrali lumine quocumque poitunt long ultra maritiam
propiam occupari. Ita

Quamvis a se sic lois hanc cognio n nisi ope sensuum
libat s. ^{ma} quom q. d. sensus capiat percipiendi facultate
procedit cert, sola quippe mens percipit. nihilominus
cognioem certam possibilem aduersus academicos caipen
tem q. d. a Republicos cum dogmaticis deperditionis, atque
scepticis in finis q. d. s. in diffitemur, q. d. et sic q. d.
certitudinis regula nihil: q. d. in idea clara et distincta
aliquis apprehendit, ita de eare certime affirmate

Qui publice studio aera attendit oem phlandi Libertatem
libat aera nullius in seculentis elegendis dependeat aucto
ritate oportet, cum solus veritatis ratione hanc dicit, q. d.
s. a libata hanc Libertate alterius parandum sit iudicio fieri
profecto q. d. ut defendenda ipse sunt, q. d. a veritate abhorrent
ca. ca. ca.

Gratu hanc utraltem in uepariam artem, q. d. certis

reglas operaces intus in veritate, quicquid dirigat, experi-
mentur, quod per alios suis addiscentis cum fructu operam
novare volunt, alij in hoc tam nebuloso physica
dicantur

Ob varia, quae hanc artem, exercet munia vulgo in docente
et studentem dividit. hinc utraq; realiter se identificant
illius finis inquis e directio operationum mentis, unde Spinoza
sua practica cogitandi. quae circa operatio, mentis, per
vnum dirigendas tamquam obliqua adagati veritate, res
igitur quicquid ac vobis externa rationem obliqua cogitandi
Cathem ingrediuntur.

Apprehensio hinc inpleta hinc quae a se separata, ut flebile
in se non potest, licet fatendi occasionem praebere, quod
eius ut occurrat hinc in id maxime in vnum, ut quicquid
ad quicquid potest, ad veritas claret aut Categorias revolvat.
quorum aspectus, in numerat inter quos nulla superfluent.
atque quod physica, multa inprobanda ratione, jure
nec hinc entium Cartesii et Bartholomaei navis caret.

Naturam aliam rationem in rebus ipsis existere seu universale
in seipso, ut vocant in parte res dari in quibus, in se et
universale in predicando, implicare videtur. sequitur Solomon
hoc e universale in significando, idea in representando, cuius
in se hinc videtur, genus speciem, quod quod et accidens.

Judicium, quod est simplex mentis actus, si verbis proponitur
dicitur propositio, quae Cogitatio spectat hinc vera, aut flebile, nec

Senel vna manente eodem offi. et d. d. d. in falsam
deniq. inter duas p. p. f. a. s. q. u. a. d. i. t. o. r. i. a. s. d. e. f. u. t. u. r. o. g. l. i. n. g. e. n. t. i.
unam r. a. l. l. e. i. a. d. e. m. a. t. e. r. i. a. v. r. a. m. a. l. t. e. r. a. m. p. r. o. p. t. i. a. m. d. e. f. e. n. d. e. n. t. i.

qua
A. p. o. d. i. s. q. q. u. a. d. e. m. j. u. d. i. c. i. u. m. e. s. p. r. a. e. d. e. n. t. i. b. i. t. a. b. u. n. d.
o. m. n. i. u. m. i. n. t. e. r. p. r. e. t. e. s. a. r. g. u. m. e. n. t. a. s. q. u. a. d. i. s. s. i. p. a. d. u. a. s. h. o. c. s. p. e. c.
i. t. e. s. i. n. t. e. s. q. u. a. s. p. r. a. e. i. p. s. i. d. e. m. f. a. c. i. l. e. t. e. n. e. t. l. o. c. u. m. d. e. s. i. g. n. a. t. u. s. e. s.
q. u. i. a. l. i. c. e. p. t. i. u. s. i. n. g. r. a. v. e. v. o. c. a. t. u. r. i. r. i. c. u. l. u. s. i. n. f. i. s. u. t. r. a. n. t.
l. u. m. i. n. g. l. e. s. i. a. s. d. u. i. i. n. p. r. a. e. m. i. s. s. i. s. o. f. f. i. c. i. s. q. u. i. b. i. l. i. m. e. l. e. s. p. e. c.
j. u. m. p. r. o. b. u. c. i. e. t. i. n. t. e. r. i. a. u. t. e. q. u. e. r. u. n. t. u. r. i. e. t. i. p. s. i. g. l. e. s. i. o. n. i.
o. p. e. n. t. i. r. i. t. e. n. e. t. u. r. j. o. n. a.

Syllogismus. Sit demonstratus generat. Licetam, q. d. n.
Simul cum opinione in eodem intellectu de eodem ob-
jecto. Si p. p. p. b. i. t. e.

De Syllogismorum reductio in p. p. p. f. a. s. q. u. a. d. i. t. o. r. i. a. s. d. e. f. u. t. u. r. o. g. l. i. n. g. e. n. t. i.
ae r. a. l. l. e. i. a. d. e. m. a. t. e. r. i. a. v. r. a. m. a. l. t. e. r. a. m. p. r. o. p. t. i. a. m. d. e. f. e. n. d. e. n. t. i.
j. u. d. i. c. a. n. d. u. m. d. a. d. e. a. m. r. e. b. e. d. i. g. n. a. f. i. c. a. n. d. a. m. r. e. b. e. d. i. g. n. a. f. i. c. a. n. d. a. m.
p. r. o. p. t. i. a. g. e. n. e. r. a. l. i. a. p. r. o. t. e. r. t. e. m. o. r. u. m. s. u. p. p. o. s. i. t. i. o. n. i. s. r. e. g. l. e. s.
s. u. p. p. o. s. i. t. u. r. e. v. i. d. e. n. t. u. r.
27. Julii. D. 1745.

226

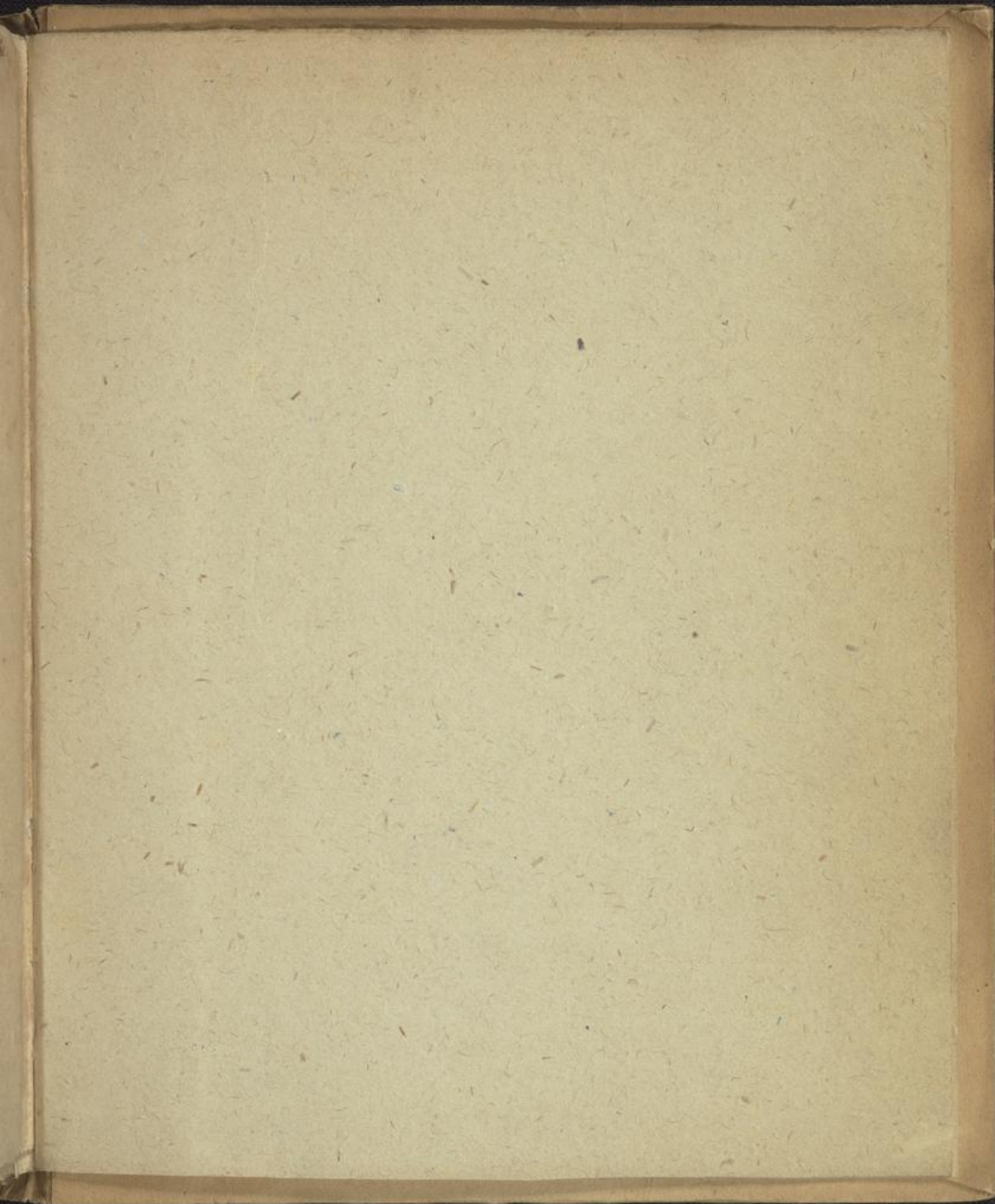

218

Puffin in nostra regione. Bar. script.

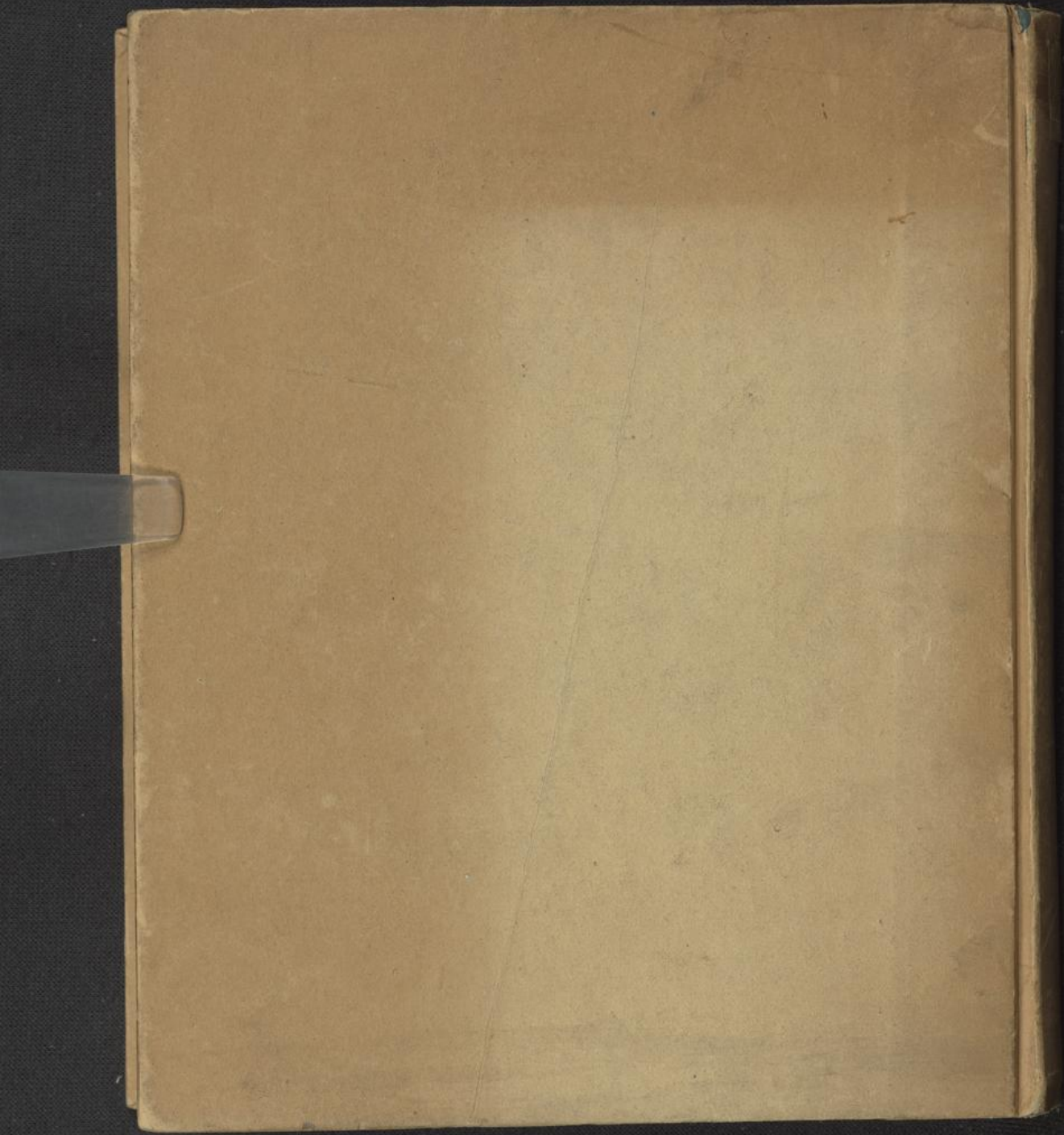

D
1060

~~I~~ II 8. + 228 Z + liter 4 Bl

19,5 x 16 cm

D
1060

88 + liter 4 Bl
16 cm

